

T.C.
Millî Eğitim Bakanlığı

MEGEP
Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi

AKADEMİK, SPOR VE SANAT EĞİTİM ALANLARI

TANITIM MODÜLÜ

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM ALANLARI TANITIM MODÜLÜ 2

ANKARA
ARALIK 2005

© 2006
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı
<http://megep.meb.gov.tr>

Bu modül (ders notu);
Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi
(MEGEP) kapsamında hazırlanan öğrenme materyalidir.

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kâhraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
'Medeniyet!' dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkırarak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan, İlâhi, boşanıp kanlı yaşım,
Fişkırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

Giriş	10
Açıklamalar	11
Mesleki Yönelim	13
İnsanların Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler	16
FEN BİLİMLERİ ALANI	
1. Matematik Ve Doğal Bilimler Alanı	19
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	19
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	19
Matematik Mühendisi	20
Matematikçi	20
Matematik Öğretmeni	21
Astronom Ve Uzay Mühendisi	21
Fizik Mühendisi	22
Fizikçi	22
Fizik Öğretmeni	22
Kimya Mühendisi	23
Kimyager	23
Kimya Öğretmeni	24
Biyolog	24
Biyoloji Öğretmeni	25
Fen Bilgisi Öğretmeni	25
Matematiksel İstatistikçi	26
Uygulamalı İstatistikçi	27
Aktüer	27
C. Meslek Elemanında Aranan Özellikler	28
D. Çalışma Ortamı Koşulları	31
E. İş Bulma İmkânları	33
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	35
2. Teknik Bilimler	37
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	37
B. Alanının Altında Yer Alan Meslekler	37
Bilgisayar Mühendisi	38
Deniz Teknoloji Mühendisi	39
Elektrik-Elektronik Mühendisi	40
Endüstri Mühendisi	42
Gıda Mühendisi	43
Havacılık/Uçak Mühendisi	44
İnşaat Mühendisi	45
Jeoloji Mühendisi	46
Makine Mühendisi	48
Meteoroloji Mühendisi	50
Mimar	51
Tekstil Mühendisi	52
Metalurji Ve Malzeme Mühendisi	53
C. Meslek Elemanında Aranan Özellikler	54

D. Çalışma Ortamı Koşulları	54
E. İş Bulma İmkânları.....	55
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	55
3. Sağlık Bilimleri Alanı	56
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	56
B. Alanının Altında Yer Alan Meslekler	56
Hekim.....	57
Diş Hekimi	57
Eczacı.....	58
Veteriner Hekim	58
Ebe	59
Hemşire	59
Sağlık Memuru	60
Fizyoterapist	61
Beslenme Ve Diyetetik Uzmanı	62
C. Meslek Elemanında Aranan Özellikler	62
D. Çalışma Ortamı Koşulları	64
E. İş Bulma İmkânları.....	65
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	67
4. Ziraat Ve Orman Bilimleri	69
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	69
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	69
Ziraat Mühendisi (Bitkisel Üretim).....	69
Ziraat Mühendisi (Hayvansal Üretim)	70
Ziraat Mühendisi (Tarım Teknolojisi)	71
Peyzaj Mimarı	71
Su Ürünleri Mühendisi.....	71
Deri Mühendisi	72
Tütün Endüstri Mühendisi.....	73
Orman Mühendisi	73
Orman Endüstri Mühendisi	74
C. Meslek Elemanında Aranan Özellikler	75
D. Çalışma Ortamları Ve Koşulları	77
E. İş Bulma İmkânları.....	78
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	80
SOSYAL BİLİMLER ALANI	
1. Tarih Alanı	86
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	86
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	86
Tarihçi.....	87
Tarih Öğretmeni	87
Sanat Tarihçisi	88
Sanat Tarihi Öğretmeni	88
Arkeolog.....	88
Hititolog	89
Sümerolog	89
Antropolog	90

Halkbilimci.....	90
Bilgi Ve Belge Yöneticisi	91
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	92
D.Çalışma Ortamı Ve Koşulları.....	92
E.İş Bulma İmkânları	93
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	94
2. Hukuk Alanı	96
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	96
B. Alanın Kapsadığı Meslekler	96
Hâkim	97
Savcı.....	97
Avukatlık.....	98
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	98
D.Çalışma Ortamı Ve Koşulları.....	99
E. İş Bulma İmkânları.....	99
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	100
3. İşletme Alanı	101
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	101
B. Alanın Altındaki Meslekler	101
İşletmeci	101
İşletme Öğretmeni.....	102
Sağlık Kurumları İşletmecisi	102
Sivil Hava Ulaştırma İşletmecisi.....	103
Denizcilik İşletmeleri Yöneticisi (Deniz İşletmecisi)	103
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	103
D.Çalışma Ortamı Ve Koşulları.....	104
E.İş Bulma İmkânları	104
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	105
4. Uluslar Arası İlişkiler Alanı	106
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	106
B. Alanın Altındaki Meslekler	106
Diplomat.....	106
Uluslar Arası Finans Uzmanı	107
Avrupa Birliği İlişkileri Elemanı	108
C.Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	108
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	109
E. İş Bulma İmkânları.....	109
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	110
5. Ekonomi Alanı.....	112
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	112
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	112
Ekonomist-İktisatçı	112
Ekonometrist	113
Maliye Meslek Elemanı	113
Çalışma Ekonomisti.....	114
Bankacı.....	114
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	115

D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	115
E. İş Bulma İmkânları.....	115
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	116
6. Dil Ve Edebiyat Alanı	118
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	118
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	118
Filolog(Türk Filologu)	119
Türk Dili Ve Edebiyatı Öğretmeni	119
Türkçe Öğretmeni	119
Türkolog.....	119
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	120
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	120
E. İş Bulma İmkânları.....	120
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	121
7. Turizm Alanı	122
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	122
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	122
Turizm İşletmecisi (Seyahat İşletmecisi)	123
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	123
E. İş Bulma İmkânları.....	124
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	124
8. Psikolojik Danışmanlık Ve Rehberlik Alanı	126
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	126
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	126
Psikolojik Danışman (Rehber Öğretmen)	126
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	127
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	127
E. İş Bulma İmkânları.....	127
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	127
9. Psikoloji Alanı	128
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	128
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	128
Psikolog.....	128
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	129
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	129
E. İş Bulma İmkânları.....	129
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	130
10. Özel Eğitim Alanı	131
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	131
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	131
Zihinsel Engelliler Öğretmeni	132
İşitme Engelliler Öğretmeni	132
Görme Engelliler Öğretmeni	132
Üstün Zekâlılar Öğretmeni	133
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	133
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	134
E. İş Bulma İmkânları.....	134

F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	134
11. Sosyoloji Alanı	135
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	135
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	135
Sosyolog	135
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	136
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	136
E. İş Bulma İmkânları	136
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	136
12. Sosyal Hizmetler Alanı	137
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	137
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	137
Sosyal Hizmet Uzmanı(Sosyal Çalışmacı).....	137
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	138
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	138
E. İş Bulma İmkânları.....	138
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	138
13. Sınıf Öğretmenliği Alanı	139
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	139
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	139
Sınıf Öğretmeni	139
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	140
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	140
E. İş Bulma İmkânları.....	140
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	140
14. Felsefe Alanı	141
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	141
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	141
Felsefeci	141
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	142
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	142
E. İş Bulma İmkânları.....	143
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	143
15. Yönetim Alanı	144
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	144
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	145
Kamu Yöneticisi	145
Siyaset Bilimcisi	145
Yönetim Bilişim Uzmanı	147
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	147
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	147
E. İş Bulma İmkânları	147
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	148
16. Coğrafya Alanı.....	149
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	149
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	149
Coğrafyacı	150

Coğrafya Öğretmeni.....	150
Sosyal Bilgiler Öğretmeni.....	150
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	151
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları.....	151
E. İş Bulma İmkânları.....	151
F.Eğitim Ve Kariyer İmkânları	152
17. İlahiyat Bilimleri Ve Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Alanı.....	154
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	154
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	154
Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni	155
İlahiyatçı.....	155
Din Görevlisi	155
A) Müftü.....	155
B) Vaiz	156
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	156
D.Çalışma Ortamı Ve Koşulları.....	156
E. İş Bulma İmkânları.....	156
F.Eğitim Ve Kariyer İmkânları	157
18. İletişim Alanı	158
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	158
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	158
Gazeteci.....	158
Halkla İlişkiler Uzmanı.....	159
Radyo-Tv-Sinema Uzmanı.....	159
Reklamcı	160
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	161
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları.....	161
E. İş Bulma İmkânları.....	162
F.Eğitim Ve Kariyer İmkânları	163
19. Aile Ekonomisi Alanı.....	164
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	164
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	164
Aile Ekonomisi Ve Beslenme Öğretmeni	164
Aile Ve Tüketici Bilimleri Öğretmenliği	165
Ev Ekonomisti	165
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	166
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları.....	166
E. İş Bulma İmkânları.....	166
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	166
SANAT ALANI	
1.Görsel (Plastik) Sanatlar.....	169
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	169
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	170
Ressam	170
Resim \ Grafik Öğretmeni	171
Grafik Sanatçısı- Tasarımcısı	172
Baskı Sanatçısı.....	172

Animasyon (Çizgi Film) Sanatçısı.....	173
Heykel Sanatçısı	173
Fotoğraf Sanatçısı	174
Seramik Sanatçısı.....	174
Seramik Öğretmeni	175
Geleneksel El Sanatçısı.....	176
Moda Ve Tekstil Tasarımcısı	177
Moda Tasarımcısı	178
Takı Tasarımcısı	179
İç Mimar Ve Çevre Tasarımcısı	179
Kültür Sanatçısı	180
Görsel İletişim Tasarımcısı	180
Endüstri Ürünleri Tasarımcısı	181
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	181
D. Çalışma Ortamları Ve Koşulları	182
E. İş Bulma İmkânları.....	182
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	185
2. Dramatik Sanatlar	186
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	186
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	186
Tiyatrocu (Oyuncu).....	187
Tiyatro Eleştirmenliği Ve Dramaturji	187
Dekorcu-Kostümcü	188
Sahne Tasarımcısı	188
Bale Dansçısı	188
Halk Oyunları Yorumcusu	189
Sahne Ve Gösteri Sanatları Yöneticisi	189
Sinema Ve Televizyon Sanatçısı	190
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	190
D. Çalışma Ortamları Ve Koşulları	191
E. İş Bulma İmkânları.....	192
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	193
3. Fonetik Sanatlar	194
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	194
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	194
Bando Şefi	195
Müzik Aleti (Çalgı)Yapımcısı	195
Kompozitör.....	195
Müzik Bilimcisi (Yorumcu)	196
Ses Sanatçısı	196
Piyano Ve Harp Sanatçısı.....	197
Yaylı Çalgı Sanatçısı.....	197
Nefesli Ve Vurmalı Çalgı Sanatçısı	197
Opera Sanatçısı	198
Etnomüzikolog	198
Müzik Öğretmeni.....	198
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	199

D. Çalışma Ortamları Ve Koşulları	200
E. İş Bulma İmkânları.....	200
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	201
YABANCI DİL ALANI	
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	206
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	206
Yabancı Dil Öğretmeni	206
(İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça, Japonca, Rusça).....	206
Filolog	207
Dil Bilimci.....	207
Mütercim Tercüman.....	208
Turist Rehberi	208
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	209
D. Çalışma Ortamı Ve Koşulları	210
E. İş Bulma İmkânları.....	210
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	211
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ALANI	
A. Alanın Mevcut Durumu Ve Geleceği	213
B. Alanın Altında Yer Alan Meslekler	213
Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni	213
Antrenör	214
Spor Yöneticisi	215
Rekreasyon	216
C. Meslek Elemanında Aranılan Özellikler	216
D.Çalışma Ortamı Ve Koşulları.....	217
E. İş Bulma İmkânları.....	217
F. Eğitim Ve Kariyer İmkânları	217

GİRİŞ

İnsanlar yaşamlarının her döneminde çeşitli alanlarda karar vermek durumunda kalırlar. Kararların yerinde olması, kişinin kendisini ve önündeki seçenekleri iyi tanımasıyla mümkün olabilmektedir.

Bireyler, özellikle ergenlik döneminde; “ Ben kimim?”, “Ne olmak istiyorum?” gibi sorulara cevap ararlar ve bunlara verdikleri cevaplar doğrultusunda yaşamlarını biçimlendirirler.

Meslek /alan seçimi bireyin yaşamındaki dönüm noktalarından biridir ve tesadüflere bırakılmaması gerekir. Seçilen meslek; bireyin yaşayacağı çevreyi, ilişkide bulunacağı insanları, ekonomik durumunu; kısaca yaşam tarzını etkileyecektir. Birey, ilgi, yetenek ve kişilik özelliklerine uygun mesleği seçerse işinde verimli ve başarılı olur. Gençler ilköğretimi bitirdikten sonra, meslek veya eğitim alanını seçmek durumunda kalırlar. Bu nedenle öğrenci ve velilerin meslek seçimi konusunda yeterli bilgiye sahip olmaları gerekmektedir.

Bu modül, akademik eğitim verilen meslek alanlarını ve bu alanların içinde yer alan mesleklerin tanıtımını kapsamaktadır.

Modülde, öğrencilerin akademik alanları ve meslekleri tanımlarına yardımcı olacak öğretim faaliyetleri bulunmaktadır.

Bu modül, gençlerin bilinçli bir meslek seçimi yapmalarına yardımcı olmayı amaçlayan öğrenme materyalidir.

AÇIKLAMALAR

MODÜLÜN KODU	002
MODÜLÜN ADI	Akademik Meslek Alanları Tanıtım Modülü
DERSİN ADI	Tanıtım ve Yönlendirme
MODÜLÜN TANIMI	Ülkemizde akademik eğitim verilen meslek alanlarının ve mesleklerin özelliklerinin tanıtıldığı öğrenme materyalidir.
MODÜLÜN AMACI	Bu modül ile akademik eğitim verilen meslek alanlarının ülkemizdeki durumu ve geleceği hakkında genel bilgi sahibi olacak, alanları\ dalları ve meslek elemanlarını tanıyarak kendi mesleki eğiliminizle uygunluğunu değerlendirebileceksiniz.
ÖN KOŞUL	Temel eğitimi tamamlamış olmak.
SÜRE	40/32 saat -Teorik-Uygulama: Öğretmen rehberliğinde okulda bulunan; sınıfta, atölyede/laboratuvarda veya çevrede bulunan diğer okulların atölyelerinde / laboratuvarlarında ya da çevrede bulunan işletmelerde yapılan teorik-uygulamalı eğitimidir. (32 saat). -Bireysel Öğrenme: Öğretmen rehberliğinde, öğrencilerin kendi kendine ve grup ile yapacakları araştırmalar, grup çalışmaları, işletme gezileri, proje hazırlama, ev ödevi, çalışma vb. öğrenme faaliyetlerini yapacakları eğitimidir. (8 saat). NOT: Modül öğrenme süresi 40 saat olarak planlanmıştır.

ÖĞRENME ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<p>Ortam</p> <p>Sınıf, atölye, laboratuvar, işletme, kütüphane, internet ortamı, ev vb. Öğrencinin kendi kendine veya grupla çalışabileceği tüm ortamlardır. (Ortam, öğrencilerin grup veya bireysel olarak çalışabileceği şekilde düzenlenmelidir.)</p>
ÖĞRENME ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<p>Donanım</p> <p>Sınıf: Televizyon, VCD, DVD, tepegöz, projeksiyon, bilgisayar ve donanımları, sınıf kütüphanesi, digital kayıt cihazı, öğretim materyalleri vb.</p> <p>Atölye: Meslek alanlarının ve mesleklerin gerektirdiği atölye donanımı sağlanmalıdır. (Okul veya okul dışında bulunan atölyeler ve işletmelerden yararlanılır.)</p>
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> • Modülün içinde yer alan her alanın sonunda verilen etkinliklerle kendi kendinizi değerlendireceksiniz. • Öğretmen, modül sonunda sizin modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri değerlendirerek mesleki yönelim konusunda size rehberlik edecektir.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	<p>Modül uygulamaları sırasında; sınıfta ve bireysel faaliyetlerde;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grup çalışması, gerçek yaşantı ortamlarında gözlem yapma, gezi, görüşme, proje hazırlama, sunum yapma, rol alma vb. <p>yöntem ve teknikleriyle çalışabilirsiniz.</p>
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA YERLERİ	<p>Çevrede; meslek alanlarıyla ilgili olarak iletişim kurabileceğiniz, araştırma, gözlem ve uygulama yapabileceğiniz kurum, işletme, firma vb. işyerleriyle ilgili öğretmeninizden bilgi alınız.</p> <p>Okulunuzun rehberlik servisi ile iletişim kurunuz.</p>

MESLEKÎ YÖNELİM

Meslek seçimi; bireyin kendisine uygun olan meslekleri inceleyerek, bu meslekler arasından girme olasılığı en yüksek olana yönelmesidir.

Birey, meslek seçimi yaparken; fiziksel özelliklerini, ilgilerini, yeteneklerini ve ekonomik imkânlarını dikkate almak durumundadır.

Sağlıklı bir meslek seçim süreci geçirmeniz için; meslek, iş ve kariyer kavramlarını tanımak size yardımcı olacaktır.

MESLEK

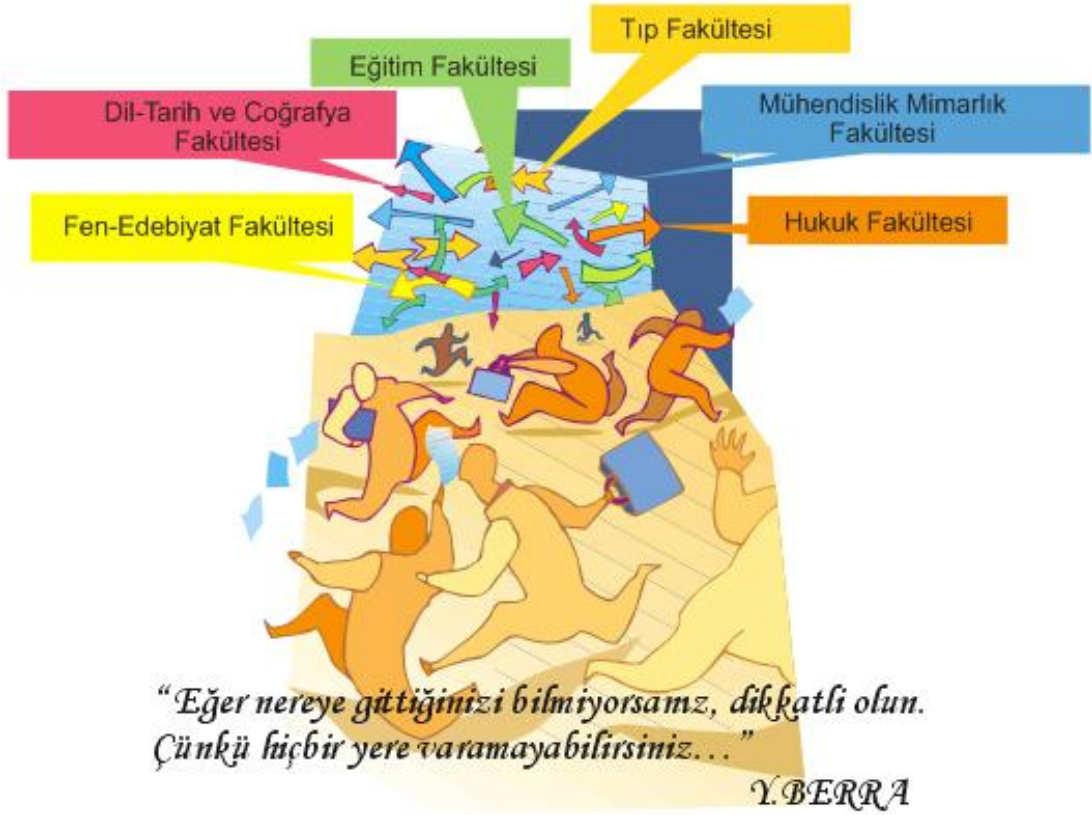
Meslek, insanlara yararlı mal ya da hizmet üretmek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, belli bir eğitimle kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, kuralları toplumca belirlenmiş etkinlikler bütünüdür.

İŞ

Meslekî beceriler bütünü, iş ise bu becerilerin uygulanabileceği ortamdır. Bir kimsenin mesleği olabilir ama işi olmayabilir.

KARİYER

Kariyer, meslekî gelişim çizgisinde ilerleme, duraklama ve gerilemeleri ifade eden bir kavramdır. İnsan kariyerini, önüne çıkan seçeneklerin bazılarını değerlendirerek, bazılarını da reddederek biçimlendirir. Kariyer dinamik bir süreç olup bir meslek seçmekle veya bir mesleğe girmekle tamamlanmaz. Örneğin; 4 yıllık lisans eğitimini tamamladıktan sonra yüksek lisans (master) eğitimini tamamlamış olmak o kişinin kariyerinde bir ilerlemedir.

Meslek seçimi bireyin yaşamındaki en önemli kararlardan biridir. Düşünün; günün en güzel saatlerini, hayatımızın en güzel yıllarını mesleğimizi icra ederek geçiriyoruz. Sevmediğiniz, yeteneklerinize uygun olmayan bir mesleğe sahip olmanız, iş yaşamınızda uyumsuzluk, isteksizlik, başarısızlık gibi durumları yaşamanıza neden olur.İşinizde yaşadığınız bu mutsuzluğun özel yaşamınızı da (aile ve arkadaş çevresi ile olan ilişkiler) olumsuz

etkilemesi kaçınılmazdır.

Hayatınızda böylesine önemli yeri olan meslekî yönelim aşamasında sağlıklı karar verebilmek için, ailenizle birlikte:

- Ü Okulunuzun rehberlik servisine, okulunuzda rehberlik servisi yoksa size en yakın rehberlik araştırma merkezine giderek ilgi ve yetenekleriniz açısından kendinizi değerlendirme konusunda bu birimlerdeki uzmanlardan yardım isteyebilirsiniz.
- Ü Seçmeyi düşündüğünüz alandaki meslek elemanları ile görüşebilirsiniz.
- Ü İşkur bünyesinde yer alan meslek danışma merkezinde çalışan uzmanlarla görüşerek meslekî yöneliminizi değerlendirebilirsiniz

İNSANLARIN MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- ü Meslekte iş bulma imkânı
- ü Yetenek
- ü İlgi
- ü Kişilik özellikleri
- ü Mesleğin getirdiği ödüller (para, saygınlık, şöhret gibi)
- ü Ailenin istekleri
- ü Yetersiz eğitim nedeniyle seçim şansının fazla olmaması

Ben ilerde ..... olmak istiyorum.

1. Bu meslekte iş bulma imkânı:

- Düşüktür.
- Yüksektir.
- Bilmiyorum.

2. Yeteneklerim bu mesleğe:

- Uygundur.
- Uygun değildir.
- Bu mesleğin gerektirdiği yetenekleri bilmiyorum.
- Kendi yeteneklerimi bilmiyorum.

3. İlgilerim bu meslekte mutlu olmam için:

- Uygundur.
- Uygun değildir.
- Bu mesleğin gerektirdiği ilgileri bilmiyorum.
- Kendi ilgilerim hakkında bir fikrim yok.

4. Kişilik özelliklerim bu mesleğe:

- Uygundur.
- Uygun değildir.
- Bu mesleğin gerektirdiği kişilik özelliklerini bilmiyorum.
- Kendi kişilik özelliklerimi bilmiyorum.

5. Bu meslek benim istediğim ödülleri (para, saygınlık, şöhret gibi):

- Sağlar.
- Sağlamaz.
- Bilmiyorum.

6. İlerde bu mesleği seçmeyi düşünmemin nedeni:

- İş bulma imkânının yüksek olmasıdır.
- Yeteneklerime uygun olmasıdır.
- İlgilerime uygun olmasıdır.
- Kişilik özelliklerime uygun olmasıdır.
- Sağladığı imkânlardır.

**Etkinlik ERKAN 2000'den alınmıştır.

FEN BİLİMLERİ ALANI

Bu alan içinde sırasıyla aşağıdaki alt alanlarda meslekler tanıtılacaktır.

1. Matematik Ve Doğal Bilimler
2. Teknik Bilimler
3. Sağlık Bilimleri
4. Ziraat Ve Orman Bilimleri

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

1. MATEMATİK VE DOĞAL BİLİMLER ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile Matematik ve Doğal Bilimler alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Matematik ve doğal bilimler; insanlar için günlük yaşamda, iş ve meslekte gerekli olan çözümleyebilme, iletişim kurabilme, genelleme yapabilme, yaratıcı ve bağımsız düşünebilme gibi üst düzey davranışları geliştiren bilim ve teknoloji için kullanılan vazgeçilmez bir alandır.

Günümüz toplumunun, sorunların üstesinden gelebilecek, problem çözebilecek bireylere gereksinmesi vardır. Bunun için bu mesleklerin önemi her geçen gün artmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Matematik Mühendisliği
- ü Matematikçi
- ü Matematik Öğretmenliği
- ü Astronomi ve Uzay Mühendisliği
- ü Fizik Mühendisliği
- ü Fizikçi
- ü Fizik Öğretmenliği
- ü Kimya Mühendisliği
- ü Kimyager
- ü Kimya Öğretmenliği
- ü Biyolog
- ü Biyoloji Öğretmenliği
- ü Fen Bilgisi Öğretmenliği
- ü Matematiksel İstatistik
- ü Uygulamalı İstatistik
- ü Aktüerya

Matematik Mühendisi

Tanımı

Matematik mühendisleri, endüstri, mühendislik ve ekonomi problemlerinin matematiksel çözümü konularında eğitim, araştırma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişileridir. Hazırlık sınıfı hariç 4 yıl eğitim sonunda Matematik Mühendisliği Bölümü'nü bitirenlere "Matematik Mühendisi" unvanı verilir.

Görevleri

- Ø Problemlerin çözümü için yöntemler geliştirmek,
- Ø Çalıştığı kurumda; ortaya çıkan problemler için matematiksel model kurmak, yorumlamak ve çözmektir.

Matematikçi

Tanımı

Matematikçi, akıl yürütme yoluyla, sayılar, fonksiyonlar ve geometrik şekillerle ifade edilen kavramların özelliklerini ve bunların arasındaki bağıntıları inceleyen ve bulguların teknolojiye uygulanması için yöntemler geliştirme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Cebir, geometri, sayılar teorisi gibi konular üzerinde araştırmalar yapmak,
- Ø Olasılık, hipotez testleri gibi matematik teorilerini hesaplara uygulamak ve geliştirme çalışmaları yapmak,
- Ø Bilimsel araştırmalar, mühendislik projeleri, askeri planlama, elektronik veri işleme ve idarî karar verme gibi konularda matematiksel ilke ve teknikleri uygulamak,
- Ø Araştırma, geliştirme, üretim, lojistik ve diğer fonksiyonel alanlardaki belirli sorunların çözümünde matematik ilke ve tekniklerini uygulamak,
- Ø İşletme idaresi, uzay bilimi, atom enerjisi, elektrik ve elektronik gibi alanlarda matematik yöntemlerini uygulamak,
- Ø Bilgisayar sistemlerini inceleyerek işlemlerin düzenli ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için çalışmalar yapmak,
- Ø Temel bilgisayar bilgileri alan kişiler için, kamu ve özel kuruluşlarda bilgisayar programcılığı vb. görevleri yapmak,
- Ø Matematik alanında dünyada yapılan çalışmaları takip etmek ve araştırmalar yapmaktır.

Matematik Öğretmeni

Tanımı

Matematik öğretmeni, çalıştığı eğitim kurumunda öğrencilere, matematik ile ilgili eğitim verme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir. Eğitim Fakültesi mezunları 'Matematik öğretmeni' unvanını almaktadır.

Görevleri

- Ø Görev yaptığı okulda, öğrencilere Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan öğretim programları çerçevesinde alanı ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmak,
- Ø Uygun öğrenme ortamları hazırlamak, öğrencilerinin başarılarını değerlendirip başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Mesleğindeki gelişmeleri izlemek ve bunları öğretim programlarına yansıtmaktır.

Astronom ve Uzay Mühendisi

Tanımı

Uzaydaki gök cisimlerinin nitelik ve nicelik bakımından özelliklerini, konumlarını, hareketlerini araştırıp incelemeler yapabilen ve ileri teknolojinin bu çalışmalarda kullanımını gerçekleştirebilecek nitelikteki kişidir.

Görevleri

- Ø Sivil ve askeri kuruluşlarda; yer çevresinde yörüngeye konulacak insanlı ve insansız uydu ve diğer uzay araçları ile bunları yörüngeye koyacak roketler üzerinde araştırmalar ve deneyler yapmak,
- Ø Uydularla haberleşme amacıyla çalışmalar yapmak,
- Ø Sayısal akışkanlar dinamiği olanaklarını geliştirmek,
- Ø Yapay zekâ geliştirmek,
- Ø Hava-uzay elektroniği ve optik sistemlerde çalışmak,
- Ø Lazer ile ölçüm ve izleme sistemlerinde çalışmak,
- Ø Uydu dinamiği ve kontrolünü sağlamak,
- Ø Gerçek zamanlı yapay zekâ yazılım araçları ile çalışmak,
- Ø Robot projesi danışmanlığı yapmaktır.

Fizik Mühendisi

Tanımı

Fizik mühendisi, doğadaki maddelerin yapısını ve aralarındaki etkileşimi inceleyen fizik bilimi bulgularının uygulama alanına dönüştürülmesi ile ilgili konularda eğitim ve araştırma yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Fizik mühendisi fizikçilerin ürettikleri temel fizik bilgilerini teknolojiye ve dolayısıyla endüstrinin ihtiyaçlarına uygulamak,
- Ø Elektronik mühendisinin ürettiği aletlerin devre elemanlarını, katı hâl elektroniği bilgisiyle üretilip, geliştirmek.

Fizikçi

Tanımı

Fizikçi, maddenin ve enerjinin yapısını, birbirleriyle etkileşimini araştıran, evrendeki fiziksel olayların bağlı olduğu yasaları bulma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Gözlem ve deney yaparak fiziksel olayların kanunlarını bulmak,
- Ø Mesleğindeki ilerleme ve gelişmeleri takip etmektir.

Fizik Öğretmeni

Tanımı

Fizik öğretmeni, orta öğretim okullarında Fizik konusunda eğitim verme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Görev yaptığı okulda öğrencilere; Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan öğretim programları çerçevesinde alanı ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek ve başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Mesleğindeki gelişmeleri izlemek ve bunların öğretim programlarına yansıtılmasına çalışmaktır.

Kimya Mühendisi

Tanımı

Kimya mühendisi, ticarî-ölçekli kimyasal yöntemler ile ham petrol, petrol türevleri, yiyecek ve içecek ürünleri, ilaçlar veya sentetik malzemeler gibi çeşitli maddelerin üretimleri konusunda araştırmaları yürütme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Yakıtların etkin kullanımı ve geliştirilmesi konusunda araştırmalarda bulunmak,
- Ø Antibiyotik, plastik, kauçuk veya sentetik ürünler gibi benzer ürünlerin üretilmesi için çalışmak,
- Ø Çevre kirliliğine yol açan organik ve inorganik maddelerin analizini yapmak,
- Ø İmalat işlerinde kullanılacak hammadde ve malzemelerin kalitesini kontrol etmek,
- Ø Üretim işlerinin güvenliği ve etkinliğini sağlamak için kontrol standartları ve işlemlerini kurmaktır.

Kimyager

Tanımı

Kimya alanında maddelerin kimyasal karışımı, muhtemel değişiklikler konusunda araştırma ve geliştirme işlerini yaparak bu konudaki çalışmalarını yönetme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Kimya maddelerinin kimyasal karışımı, özellikleri ve muhtemel değişiklikleri konusunda araştırma, geliştirme, test, tecrübe ve tahlil işlerini yapmak,
- Ø Fizik, organik, inorganik tahlilleri ve biyolojik kimyada yeni ve gelişmiş üretimin ve usullerin tesisini güden araştırma projelerini planlamak,
- Ø Maddelerin esas özelliklerini hücre, molekül, atom yapılarını ve bunların ne yolla değiştirilmesi mevcut maddeler için yeni kullanılma imkânları bulunması ve üretim metotlarının ıslahı için bilinen kanun, prensip ve metotları uygulamak,
- Ø Boya, petrol, kauçuk sentezleri, tekstil ve diğer karbon tabanlı maddeler üzerinde araştırmalar yapmak,
- Ø Üretimde kullanılan hammaddelerin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini gidermek için standartları bozmadan formül ve karışımlarda yapılabilecek değişiklikleri araştırmaktır.

Bakınız: Meslekî ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-156)

Kimya Öğretmeni

Tanımı

Kimya öğretmeni, ortaöğretim okullarında kimya konusunda öğrencileri yetiştirme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

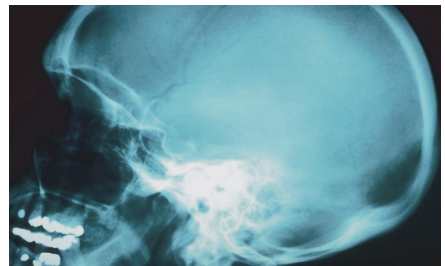
Görevleri

- Ø Görev yaptığı okulda, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan öğretim programları çerçevesinde öğrencilere, alanı ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek ve başarıyı arttırıcı önlemler almak,
- Ø Mesleğindeki gelişmeleri izlemek ve bunların öğretim programlarına yansıtılmasına çalışmaktır.

Biyolog

Tanımı

Canlı hücre içindeki malzemeleri (DNA, Protein, Enzim, v.b.) hücre yapısının işlevini ve hücreler arasındaki etkileşimi laboratuvar ortamında

inceleyerek ortaya çıkarma; tıp, tarım ve hayvancılık alanlarında pratik uygulamaları geliştirme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Laboratuvarlarda canlı veya ölü bitki, hayvan ve insanın hücre veya dokularının yapısını incelemek,
- Ø Çeşitli kimyasal etkiler sonucu bu yapıda meydana gelen değişiklikleri incelemek,
- Ø Bakteri ve diğer organizmaları ayırt etmek için analiz, test ve deneyler yapmak,
- Ø Bitki, hayvan ve mikro-organizmaların ve ölü organik madde üzerinde yaşayan dokular üzerindeki hareketleri incelemek,
- Ø Tıbbi bozukluklara neden olan genleri araştırmaktır.

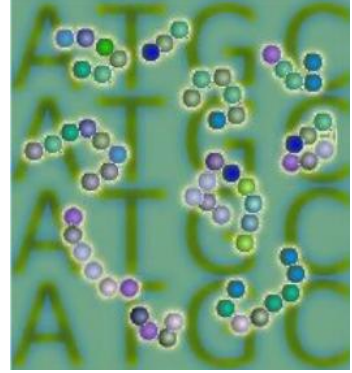
Biyoloji Öğretmeni

Tanımı

Biyoloji öğretmeni, orta öğretim okullarında biyoloji konusunda öğrencileri yetiştirme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Görev yaptığı okulda, öğrencilere Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan öğretim programları çerçevesinde, alanı ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek ve başarıyı arttırıcı önlemler almak,
- Ø Mesleğindeki gelişmeleri izlemek ve bunların öğretim programlarına yansıtılmasına çalışmaktır.
- Ø

Fen Bilgisi Öğretmeni

Tanımı

Fen Bilgisi öğretmeni, İlköğretim okullarında öğrencilere, fizik, kimya ve biyoloji bilimleri ile ilgili temel bilgi, beceri ve tutumları kazandıran kişidir.

Görevleri

- Ø Görev yaptığı okulda, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan öğretim programları çerçevesinde öğrencilere, alanı ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek ve başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Mesleğindeki gelişmeleri izlemek ve bunların öğretim programlarına yansıtılmasına çalışmaktır.

Matematiksel İstatistikçi

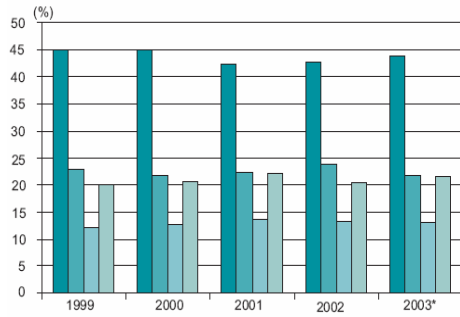
Tanımı

Matematiksel istatistikçi, istatistikî çalışmaların metodunu tayin eden, ileriye dönük ekonomik ve istatistikî matematiksel hesapları yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir. Sayısal bilgiyi elde etmek ve yorumlamak için istatistiksel yollar geliştirmede matematiksel tekniklerden yararlanır. Olasılık kuramı, deney düzeni, çeşitli analiz yöntemleri geliştirme gibi alanlar kuramsal istatistiğin üzerinde çalıştığı alanlardır.

Görevleri

- Ø Çok amaçlı sorular hazırlamak,
- Ø Anket ve analiz çalışmalarında kullanılacak formların tasarım çalışmalarını yapmak,
- Ø Olayları inceleyerek, sebep sonuç işlerini ortaya koyarak ortalama eğilimler üzerinde çalışmak,
- Ø Herhangi bir konu üzerinde meydana gelmiş veya gelmesi muhtemel problemlerin çözümü için araştırma önerilerini değerlendirmek,
- Ø Olasılık, sonuç ve diğer matematiksel teorileri ispatlamak,
- Ø Derleyici bilgiler ışığında metot tespiti yapmak,
- Ø Bilgileri genelleştirerek teknik esaslara bağlamak,
- Ø Anket ve analiz çalışmalarında kullanılacak formların tasarım çalışmalarını yapmak,
- Ø Yapılacak çalışmaların malî yükünü hesaplamaktır.

Evlilik süresine göre boşanmalar
Divorces by duration of marriage

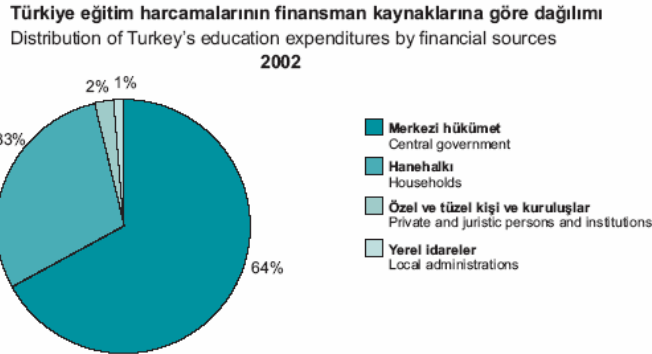

Uygulamalı İstatistikçi

Tanımı

Uygulamalı istatistikçi, değişik konularda istatistiksel araştırmaları planlayarak yürüten, geliştiren ve elde edilen istatistiksel veriyi değerlendirme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Güncel sorunları, kabul edilmiş, bilinen yöntemlerle çözmeye çalışır. Belli bir konu alanında verileri toplamak ve çözümlmek için istatistiksel yöntemlerden yararlanır. Nüfus artışımı, ekonomik gelişmeyi, tarımsal ve endüstriyel ürünlerdeki artışı önceden tahmin etmek uygulamalı istatistik alanına girer. Uygulamalı istatistikçiler, sosyal ve politik bilimler, tıp, eğitim, doğal bilimler, endüstriyel faaliyetler vb. alanlarda, sayısal verilerin toplanması, çözümlenmesi ve buna dayanarak geleceğe ilişkin tahminler yapılması ile ilgili konularda çalışırlar.

Görevleri

- Ø Araştırma yapacağı konuyu amacını belirlemek,
- Ø Örnek araştırmaları ve diğer istatistikî araştırmaları yönetmek,
- Ø Konunun nesnel şartlarını inceleyerek, çeşitli dönem ve ortamlardaki değişen, sabit veriler ve göstergeleri belirlemek,
- Ø Tespit ettiği verilere dayanarak anket formu düzenlemek,
- Ø Yapılan anketlerden ve çeşitli kaynaklardan sağladığı bilgileri tablolara dökmek,
- Ø Veri analizi yapmak, çözümler, grafik, şema, rapor ve kullanıcılara bilinen diğer uygun biçimlerde hazırlayarak kullanıma sunmak,
- Ø Veri toplama, işleme, değerlendirme ve analizinde; biyoloji, tarım, sağlık, eğitim, fizik bilimi, mühendislik, ekonomi ve maliye gibi alanlardaki istatistiksel uygulamalarda uzmanlaşmaktır.

Aktüer

Tanımı

Emeklilik veya sigorta mevzuatı konularında istatistik, matematik ve maliye hesaplarını yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Her insan ve kurum riskle karşılaşabilir; risk çok farklı şekillerde oluşabilir. Aktüerler riski ölçme ve yönetmede uzman olduklarından, toplumun fiziksel ve ekonomik koşullarının iyileştirilmesinde önemli katkıları vardır. Aktüerlerin geliştirdiği risk programları dikkate alınmadığında, ekonomide istenilmeyen durumlar ortaya çıkabilir.

Görevleri

- Ø Doğum, ölüm, hastalık, sakatlık, emeklilik, yangın, kaza, deprem, sel, hırsızlık v.b. öngörülemeyen olaylarla ve bu olayların finansal etkileriyle ilgilenmek,
- Ø Bu tür olayların oluşma riskini analiz etmek, olasılıklarını tahmin etmek ve bu olayların finansal etkilerini hafifletici güvenlik programları oluşturmak,
- Ø Sigorta sektöründe sigorta ürünleri oluşturarak bu ürünlere ilişkin primlerin ve kaynakların belirlenmesinde ve bu primler karşılığında sigortalılara ödenecek hasar ödemelerinin yapılabilmesini sağlamak için şirketin aktüeryal dengesinin oluşturulmasında anahtar rol oynamaktır.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(223 -278)

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Matematik Mühendisliği-Matematik programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- ü Üstün bir akademik yeteneğe sahip olması,
- ü Sayılarla akıl yürütme gücüne sahip olması,

- Ü Soyut kavramlarla uğraşmaktan ve derinliğine araştırma yapmaktan hoşlanması,
- Ü Sorumlu sabırlı titiz,
- Ü Grup çalışmasına açık,
- Ü Gözlem verilerini bütünleştirebilen bir yapıya sahip olması gerekir.

Matematik öğretmenliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü İyi bir öğrenme ortamı sağlayabilmesi,
- Ü Üstün bir akademik yeteneğe sahip olması,
- Ü Düşüncelerini başkalarına etkili bir biçimde aktarabilmesi,
- Ü Soyut kavramlarla uğraşmaktan ve derinliğine araştırma yapmaktan hoşlanması,
- Ü İletişim becerisi yüksek olması gerekir.

Astronomi ve uzay bilimleri programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Üstün bir akademik yeteneğe sahip,
- Ü Fen bilimleri özellikle astronomiye ilgili ve bu alanda başarılı,
- Ü Dikkatli sabırlı,
- Ü Araştırma planlama ve uygulama yeteneğine sahip,
- Ü Teknolojiye karşı ilgili olması beklenir.

Fizik mühendisliği, Fizik programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Analitik düşünme gücüne sahip ,
- Ü Fizik, matematik, kimya gibi temel bilimler alanında iyi yetişmiş olması,
- Ü Sayısal düşünme gücü yüksek,
- Ü Bilimsel merakı olan ve araştırmacı,
- Ü Tertipli düzenli çalışan ayrıntılara dikkat eden,
- Ü Bir işi planlayabilme ve uygulamaya koyma becerisine sahip olması beklenir.

Fizik öğretmenliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Düşüncelerini başkalarına etkili bir biçimde aktarabilmesi,
- Ü İyi bir öğrenme ortamı sağlayabilmesi,
- Ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilmesi,

Ü Matematik ve fen bilimlerine ilgili ve bu konularda başarılı olması beklenir.

Kimya Mühendisliği Kimya programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Sayısal düşünme gücüne sahip,
- Ü Bir işi planlayabilen ve uygulayabilen,
- Ü Matematik , fizik, özellikle kimya ve ekonomi ile ilgili ve bu alanlarda başarılı,
- Ü Sorumlu sabırlı ve titiz,
- Ü Kimyasal maddelere karşı alerjisi olmayan,
- Ü Ekip çalışmasına açık ve iletişim becerisi kuvvetli bir kimse olması beklenir.

Kimya Öğretmenliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Sayısal düşünme gücüne sahip,
- Ü Matematik ve fen bilimlerine ilgili ve bu alanlarda başarılı,
- Ü Kimyasal maddelere karşı alerjisi olmayan,
- Ü İyi bir öğrenme ortamı sağlayabilecek,
- Ü Düşüncelerini başkalarına etkili bir biçimde aktarabilen bir yapıya sahip olması beklenir.

Biyoloji programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Görme sorunu olmayan,
- Ü Kimyasal maddelere alerjisi olmayan ,
- Ü Tedbirli dikkatli, dikkatini bir noktada uzun süre yoğunlaştırabilen,
- Ü Bilimsel merakı olan ve araştırmacı,
- Ü Doğayı seven, canlılarla uğraşmaktan hoşlanan,
- Ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen, sabırlı bir kişi olması beklenir.

Biyoloji öğretmenliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Bilimsel merakı olan araştırmacı,
- Ü Matematik ve fen bilimlerine ilgili ve bu konularda başarılı,
- Ü Kimyasal maddelere alerjisi olmayan,
- Ü Sorumlu , sabırlı, titiz,
- Ü Düşüncelerini başkalarına etkili biçimde aktarabilen bir kimse olması beklenir.

Fen bilgisi öğretmenliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Fen bilimlerine ilgili ve bu alanda başarılı,
- Ü Bilimsel meraka sahip,
- Ü Düşüncelerini başkalarına etkili bir biçimde aktarabilen,
- Ü Başkaları ile iyi iletişim kurabilen,
- Ü Sevecen, hoşgörülü, sabırlı bir yapıya sahip olması beklenir.

Matematiksels İstatistik, Uygulamalı İstatistik programında okumak isteyen bir öğrencinin;

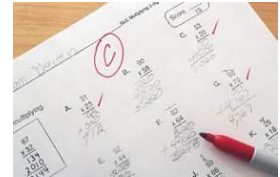
- Ü Matematikte ve fen derslerinde başarılı ,
- Ü Araştırmacı ,
- Ü Matematiksel kavramlar üzerinde düşünebilen ve bunu çevresindekilere aktarabilen ,
- Ü Sabırlı, ayrıntılarla uğraşmaktan bıkmayan, yılmayan ve elindeki bilgilerin değerlendirmesini yaparak çözüme ulaşabilme yeteneğine sahip bir kimse olması beklenir.

Aktüerya programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Matematik alanına ilgi duyan ve bu alanda başarılı,
- Ü Güncel olayları takip eden,
- Ü Dikkatli, titiz ve sorumluluk duygusu yüksek,
- Ü Bilgisayardan yararlanarak sayısal analizler yapmaktan hoşlanan,
- Ü Girişimci, araştırmacı, yeniliklere açık,
- Ü Ekonomi ve bankacılıkla yakından ilgili bir kişi olması beklenir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI KOŞULLARI

Matematik mühendisleri ve matematikçiler; görevlerini normal sıcaklıkta ve aydınlatılmış temiz büro ortamlarında, çoğu kez tek başlarına ve sayılarla uğraşarak yaparlar. Görevleri gereği zaman zaman diğer çalışanlarla iletişimde bulunabilirler. İş yerindeki problemlere matematik yolu ile çözüm üretirler.

Matematik öğretmenleri; genellikle okullar ya da dersanelerde çalıştıkları için çalışma ortamları kapalı ve kalabalıktır.

Astronomlar ve uzay mühendisleri, uydu yer istasyonlarında, uzay ve bilgi teknolojileri laboratuvarlarında, gözlemevlerinde akademik eğitim kurumlarında ve diğer sivil ve askerî kuruluşlarda, uzay teknolojisinin gereksinimi olan temiz ortamlarda görev yapmaktadırlar. Gözlemevlerinde ortam sessiz ve düzenlidir. Astronomlar gece gözlem yapmak için nöbet tutmak durumunda kalabilirler.

Fizik mühendisleri, fizikçiler; genellikle laboratuvarlarda çalışırlar. Çalışma ortamı sakin ve rahattır. Endüstride çalışan fizikçiler, fizik mühendisleriyle, meslektaşlarıyla ve diğer çalışanlarla iletişim hâlinde çalışırlar.

Fizik öğretmenleri, genellikle okullar ya da dersanelerde çalıştıkları için çalışma ortamları kapalı ve kalabalıktır. Fizik öğretmenleri okullarda sınıf ortamının yanısıra laboratuvar ortamında da çalışmak durumundadır.

Kimya mühendisleri, kimyagerler; kapalı, sessiz bir oda, ofis veya laboratuvar ortamında çalışırlar.

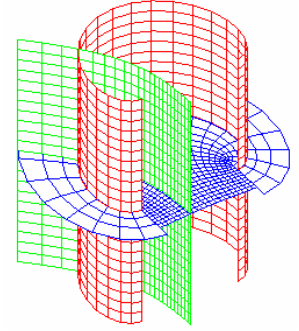
Kimya öğretmenleri; genellikle okullar ya da dersanelerde çalıştıkları için çalışma ortamları kapalı ve kalabalıktır. Kimya öğretmenleri okullarda sınıf ortamının yanı sıra laboratuvar ortamında da çalışmak durumundadır.

Biyologlar; laboratuvarında uygulama çalışmaları yaparlar. Uygulama çalışmalarının bir bölümü de arazide yapılır.

Biyoloji öğretmenleri; genellikle okullar ya da dersanelerde çalıştıkları için çalışma ortamları kapalı ve kalabalıktır. Biyoloji öğretmenleri okullarda sınıf ortamının yanı sıra laboratuvar ortamında da çalışmak durumundadır.

Fen bilgisi öğretmenleri; genellikle okullar ya da dersanelerde çalıştıkları için çalışma ortamları kapalı ve kalabalıktır. Fen Bilgisi öğretmenleri okullarda sınıf ortamının yanı sıra laboratuvar ortamında da çalışmak durumundadır.

Matematiksel istatistikçiler ve uygulamalı istatistikçiler; tüm kamu kurum ve kuruluşlarında, özel sektörlerde, bankaların bilgi işlem merkezlerinde, sessiz ve kapalı ortamda, meslektaşları ile iletişim halinde çalışırlar.

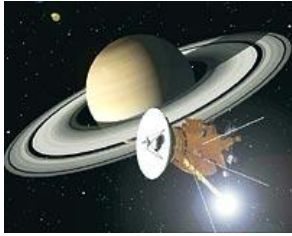
Aktüer olarak çalışan kişiler, kapalı ve sessiz ortamlarda, şirketlerde genelde bilgisayar ile çalışırlar.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Matematik Mühendisleri, TÜBİTAK, MTA, DPT, DİE, DSİ, TCK, TEK, gibi kurumlarda, özel ve resmî fabrikalar ile üniversitelerin araştırma laboratuvarlarında, çeşitli kuruluşlarla bankaların bilgi işlem birimlerinde çalışabilmektedirler.

Matematikçiler; istatistik, iş ve ticaret, bilgi işlem alanlarında faaliyet gösteren kamu ve özel sektör kuruluşlarında , bir yıl tezsiz yüksek lisans yaparak öğretmenlik sertifikası aldıklarında ortaöğretim kurumlarında matematik öğretmeni olarak çalışabilirler. Matematik eğitimi bilgisayar alanında çalışabilmek için gerekli temel bilgi ve becerileri de kazandırdığı için matematikçiler kamu ve özel kuruluşlarda bilgisayar programcısı olarak da çalışabilirler.

Matematik öğretmenleri; resmî ve özel liselerde, meslek liselerinde ve dersanelerde öğretmen olarak çalışma olanağına sahiptirler. Ülkemizdeki nüfus yoğunluğu ve eğitime verilen önem arttıkça okullarımızdaki öğretmen açığı büyümektedir. Özellikle matematik ve fen dersi öğretmenlerine de daha çok ihtiyaç duyulmaktadır.

Astronom ve uzay bilimleri mühendisleri; Meteoroloji Genel Müdürlüğüne bağlı gözlemvlerinde çalışabilmektedirler. Meslekle ilgili eğitimini tamamlayanlar Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda, matematik öğretmeni olarak görev yapabilirler. Matematik dersi dışında, Geometri, İleri Matematik, Astronomi ve Uzay Bilimleri, Analitik Geometri, İstatistik, Matematik Uygulamaları derslerine girerler. Çeşitli kurumlarda bilgisayar programcısı olarak çalışabilirler.

Fizik mühendisleri, hammadde üreten tesislerde, fiziksel metodlarla hassas ve çabuk kalite kontrol yapma, her türlü endüstriyel kuruluşta enstrümasyon mühendisi olarak bakım ve onarım işleri, hastanelerin nükleer tıp birimlerinde geniş çalışma alanlarına sahiptirler.

Fizikçiler; Genellikle kamu kesiminde görev alırlar. Bir fizikçinin işi, araştırılacak olan problemi çözümlenmek, araştırma yöntemini seçmek, deneyini yapmak ve sonucunu rapor etmek olarak özetlenebilir. Fizikçiler çalışmalarında diğer disiplinlerden geniş ölçüde yararlanırlar. Endüstride çalışan fizikçiler mühendislerle işbirliği yaparlar.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun fizik laboratuvarında, Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığının çeşitli kuruluşlarında araştırmacı olarak, PTT, ASELSAN, TRT gibi kuruluşlarda teknik eleman olarak çalışılabilir.

Ülkemizde endüstri henüz fizik alanındaki temel araştırmaları destekleyecek kadar gelişmediğinden fizikçilerin özel sektörde çalışmaları söz konusu değildir.

Fizikçiler tezsiz yüksek lisans yaparak öğretmenlik sertifikası alarak liselerde, özel dersanelerde öğretmen olabilir, özel bir kurs gördükten sonra bilgisayar programcısı olarak çalışabilirler.

Fizik öğretmenleri; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel ortaöğretim kurumlarında, dersanelerde görev yaparlar.

Kimya Mühendisleri; kimya sanayi ile ilgili fabrika, ve kuruluşlarda çalışabilirler. Gelişen dünyaya paralel olarak, ülkemizde endüstri geliştikçe iyi yetişmiş kimya mühendislerine olan ihtiyaç artacaktır.

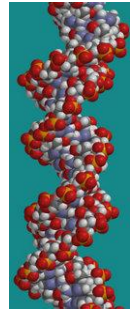
Kimya Öğretmenleri; Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel ortaöğretim kurumlarında, dersanelerde görev yaparlar.

Biyologlar ;günümüzde yoğun olarak hastanelerde, hidrobiyoloji araştırma merkezlerinde, Çevre Bakanlığına ve Orman, Tarım ve Köy İşleri Bakanlıklarına bağlı kuruluşlarda; özel sektörde, ilaç ve besin endüstrisinde çalışmaktadırlar.

Bazı biyologlar Maliye ve Gümrük Bakanlığında görev almakta, gümrüklerde yurt dışına götürülen bitki ve hayvan türlerinin denetimini yapmaktadır.

Biyoloji öğretmenleri; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı veya özel sektöre bağlı orta dereceli okullarda ve dersanelerde biyoloji öğretmenliği yapabilirler

Fen bilgisi öğretmenleri; Özel ve resmi ilköğretim okullarda fen bilgisi derslerine girerler. Ayrıca okulun amaçları dikkate alınarak hazırlanan öğretim programları

çerçevesinde fizik, kimya ve biyoloji alanları ile ilgili derslere de girerler. Özel dersanelerde de görev alabilirler.

Matematiksel istatistikçiler, uygulamalı istatistikçiler; sosyal ve politik bilimler, tıp, eğitim, doğal bilimler, endüstriyel faaliyetler gibi alanlarda, özellikle Devlet İstatistik Enstitüsü, Devlet Planlama Teşkilatı, kamuoyu araştırma şirketlerinde, bankacılık ve sigorta sektöründe, İ.M.K.B. 'de, çeşitli kuruluşların planlama bölümlerinde ve bilgi işlem merkezlerinde çalışabilirler.

Aktüerler; ekonominin tüm sektörlerinde çalışabilirler. Ancak daha çok sigorta şirketleri, ticari bankalar ve yatırım bankaları gibi finansal hizmet sektörü ile özel ve kamu sosyal güvenlik kurumlarında görev alırlar.

Aktüerlerin ağırlıklı olarak sigorta şirketlerinde çalışmasının nedeni risk yönetiminin toplum tarafından en iyi bu alanda hissedilmesidir.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Fen bilimleri alanındaki meslekleri tercih edebilmek için, lisede fen bilimleri alanına yönelerek, ÖSS'de yeterli "sayısal" puan almak gerekmektedir.

Matematikçiler, fizikçiler, biyologlar ve astronom ve uzay mühendisleri için meslek eğitimi üniversitelerin fen edebiyat fakültelerinin, matematik, fizik, biyoloji ve astronomi ve uzay bilimleri bölümlerinde verilmektedir. Eğitim süresi hazırlık sınıfı hariç 4 yıldır. Lisans eğitimi tamamlayan kişiler akademik kariyer (master, doktora) yaparak meslekte ilerleyebilirler. Örneğin, biyologların genellikle genetik ve biyokimya alanında uzmanlaşmaya yöneldikleri görülmektedir.

Fen bilgisi, fizik, kimya,biyoloji,matematik öğretmenleri için meslek eğitimi üniversitelerin eğitim fakültelerinde verilmektedir. Eğitim süresi hazırlık sınıfı hariç 4 yıldır. Lisans mezunları mastır ve doktoralarını tamamlayarak akademik kariyer yapabilirler.

Matematiksel ve uygulamalı istatistikçiler için meslek eğitimi fen edebiyat fakültelerinde verilmektedir. Eğitim süresi hazırlık sınıfı hariç 4 yıldır. Lisans mezunları mastır ve doktoralarını tamamlayarak akademik kariyer yapabilirler.

Aktüerler için meslek eğitimi , fen fakülteleri ve bankacılık-sigortacılık yüksek okullarında verilmektedir. Eğitim süresi hazırlık sınıfı hariç 4 yıldır. Lisans mezunları mastır ve doktoralarını tamamlayarak akademik kariyer yapabilirler.

İstatistik, finans, mevzuat, muhasebe ve sigortacılık konularında kendilerini değişen dünya koşullarına uygun olarak geliştirdikleri takdirde iş alanları oldukça geniştir. Aktüerlik mesleği, ABD ve Avrupa'da ücret, saygınlık ve iş tatmini açısından en iyi on meslek sıralamasında ilk beşin içerisinde yer almaktadır.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

2. TEKNİK BİLİMLER

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile teknik bilimler alanı altındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Fizik, matematik ve mühendislik bilimleri ile ilgili profesyonel meslek mensupları; fizik, astronomi, meteoroloji, kimya, jeofizik, jeoloji, bilgisayar, mimarlık, mühendislik ve teknoloji gibi alanlardaki araştırmaları yürütürler, kavram, kuram ve kullanıma yönelik yöntemleri geliştirirler ya da bilimsel bilgilerin uygulamasını yaparlar.

Yapılan görevler genelde şunlardır: Bilgisayar, mekanik, termodinamik, optik, elektrik, manyetizma, elektronik, nükleer fizik, astronomi, uzay araştırmaları, petrol, gaz, su ve mineral çıkarma, iletişim ve diğer hizmetler veya inşaat mühendisliği gibi alanlarda bu bilgilerin uygulanması ya da bu konularda danışmanlık hizmetleri verilmesi; bilimsel makale ve raporların hazırlanması. Diğer çalışanların denetlenmesi de kapsama dahil edilebilir.

Bu okullarda; meslek derslerinin yanı sıra matematik, istatistik, fizik, elektrik, elektronik, ekonomi, işletme yönetimi gibi temel destek dersleri okutulur. Meslek dersleri laboratuvar uygulamaları ile desteklenir. Öğrenciler okul laboratuvarlarının çalışmalarının haricinde resmî ve özel kuruluşlarda stajlarını tamamlarlar.

B. ALANININ ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Bilgisayar Mühendisliği
- ü Deniz Teknolojileri Mühendisliği
- ü Elektrik- Elektronik Mühendisliği
- ü Endüstri Mühendisliği
- ü Gıda Mühendisliği
- ü Havacılık/Uçak Mühendisliği
- ü İnşaat Mühendisliği
- ü Jeoloji Mühendisliği
- ü Makine Mühendisliği

- Ü Meteoroloji Mühendisliği
- Ü Mimarlık
- Ü Tekstil Mühendisliği
- Ü Metalürji ve Malzeme Mühendisliği

Bilgisayar Mühendisi

Tanımı

Bilgisayar sistemlerinin yapısı, tasarımı, geliştirilmesi ve sistemlerin kullanılması konularında çalışan kişidir.

Görevleri

- Ø Bilgisayar kurulacak yerin bilgisayar ağı ihtiyacını saptamak,
- Ø Kurulması için şartname hazırlamak ve temin etmek,
- Ø İhale tekliflerini değerlendirmek,
- Ø Yazılım konusunda çalışmak,
- Ø Bilgisayar şirketlerinde danışmanlık yapmak,
- Ø Sistem çözümleyicisi ve programcısı olarak çalışmak,
- Ø Bilgisayar donanımını tasarlamak,
- Ø Bilgisayara girecek verilerle ilgili çalışmalar yapmak, vb. görev ve işlemleri yerine getirmektir.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- Ü Bilgisayar Bilimleri
- Ü Sistem Mühendisliği
- Ü Sistem Programcısı
- Ü Bilgi İşlem Destek Uzmanı
- Ü Sistem Değerlendirmeci
- Ü Yönetim Bilimleri Sistemleri Uzmanı
- Ü Veri Tabanı Yöneticisi
- Ü Web Tasarım Uzmanı

- Ü Mikro işlem Tasarımcısı
- Ü Sistem Çözümleyici
- Ü Sistem Analisti
- Ü Bilgisayar Programcısı
- Ü Sistem Tasarımcısı
- Ü Ağ Tasarımcısı
- Ü Bilgisayar İşletmeni
- Ü Bilgisayar Öğretmenliği.

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-27-30) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Deniz Teknoloji Mühendisi

Tanımı

Denizin içinde ve dibinde bulunan canlı ve cansız zenginliklerin (petrol, doğalgaz ve deniz ürünlerinin) aranması ve üretilmesinde, deniz kirliliğinin önlenmesinde kullanılan her türlü yapı ve aracın tasarımı ve üretilmesi alanında eğitim almış kişidir.

Görevleri

- Ø Gemi, deniz ve kıyı yapılarının uluslar arası kurallara uygun tasarımını yapmak,
- Ø Deniz dibinde bulunan hammaddelerin bulunması ve işlenmesinde kullanılacak araçları tasarlamak,
- Ø En ekonomik yolla söz konusu araçların üretimini planlamak,
- Ø Tersane ve deniz yapılarının inşaatına ait şantiyelerde üretimi planlamak,
- Ø Üretim sürecini yönetmek ve kalite kontrolünü yapmak,
- Ø Denizde seyreden taşıtların onarım, yapım ve yönetimi konularında liman ve kıyı yapı inşaatında hizmet vermek,

- Ø Gerektiğinde deniz dibi boru döşeme faaliyetlerini yürütmek,
- Ø Deniz kirliliğini önleme teknolojisi alanında çalışmak ve bu alanda yeni teknolojik gelişmeler için araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak, v.b. görev ve işlemleri yerine getirmektir.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- Ü Hidrojeoloji Mühendisliği
- Ü Gemi İnşaat Mühendisliği
- Ü Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği
- Ü Gemi Makineleri İşletme Mühendisliği
- Ü Gemi Makineleri Mühendisliği
- Ü Güverte

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-48-111) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Elektrik-Elektronik Mühendisi

Tanımı

Elektrik ve elektronik akımlarla çalışan alet ve sistem yapımı, geliştirilmesi, elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve sistemin bakımı ilgili eğitim almış kişidir.

Görevleri

- Ø Elektrik enerjisi üretimi, nakli ve dağıtımı için sistemlerin tasarımını yapmak ve danışmanlık hizmetleri vermek,
- Ø Elektrik üretim ve dağıtım sistemleri, motorları ve donanımlarının etkin işleyişini ve güvenliğini sağlamak için kontrol standartları ve işlemlerini kurmak,
- Ø Elektrik motorları, elektriksel çekiş ve diğer donanımlar ile elektrikli ev aletlerinin tasarımını yapmak ve danışmanlık hizmeti vermek,

- Ø Çalışılan işletmenin genel çalışma prensipleri doğrultusunda işçi sağlığı, iş güvenliği ve çevre koruma şartlarına uygun olarak; mesleğin verimlilikle kalite gereklerine uygun olarak, araç, gereç ve ekipmanları etkin bir şekilde kullanmak,
- Ø Elektrikle ilgili araştırmalar yapmak,
- Ø Sistemlerin ana hatlarının projesini çizip uygulanacak inşaat metodunu ve malzemelerini tespit etmek,
- Ø İşçilik malzeme ve diğer inşaat ve tesisat keşif bedellerini hesaplayıp; teçhizatın ve sistemlerin inşası ve tesisi işlemine nezaret etmek,
- Ø Sanayi binaları ile diğer binalardaki ve objelerdeki elektrik tesisatı ve uygulamasını belirlemek, gerekiyorsa işin bir kısmını yönetmek,
- Ø Elektrik sistemlerinin randıman ve uygunluğunu geliştirmek için devamlı değiştirme ve geliştirmelerle uğraşmak,
- Ø Özel malzemelerin, ürünlerin ya da yöntemlerin teknolojik yönlerini incelemek ve bunlar için danışmanlık hizmetleri vermek,
- Ø Diğer ilgili kurumlar ve uzmanlarla teknik irtibatla ve fikir alış verişinde olmak,
- Ø Var olan elektrik sistemleri, motorları ve donanımlarının bakımı ve tamirini organize etmek ve yürütmek,
- Ø Elektronik tüpleri, akustik devre unsurları, elektromagnetik dalgalarla ilgili sistemler, yayılma ve radyasyon, telsiz frekans irtibatlarını bilimsel etütlerini ihtiva eden araştırma projelerini planlamak,
- Ø Deneme modelleri tasarlayıp yeni aletler icat etmek
- Ø Elektronik sistemlerin randıman ve çalışma verimliliğini geliştirmek ve araştırma geliştirme faaliyetlerinde bulunmak,
- Ø Televizyon ve kontrol sistemleri, hesap ve ölçme aletleri, müttekâmil elektronik teçhizatın randımanı ve kullanılma şartlarını yorumlamak,

- Ø Elektronik teçhizat sistemleri için bakım ve işletme standartları, bültenler, teknik talimatlar, resimli şemalar hazırlamak,
- Ø Radar sistemlerinin kurulması ve işletilmesini sağlamak
- Ø Güvenlik ve savunma sistemlerinin işletilmesini sağlamak,
- Ø Elektronik sistemlerin ve teçhizatını muayene ve kontrolünü yapmak.,vb. görev ve işlemleri yerine getirmektir.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- Ü Elektrik Mühendisliği
- Ü Elektronik Mühendisliği
- Ü Elektronik Haberleşme Mühendisliği
- Ü Elektrik Öğretmenliği
- Ü Elektrik-Elektronik Öğretmenliği
- Ü Elektronik ve Haberleşme Öğretmenliği

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-73) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Endüstri Mühendisi

Tanımı

İş gücü, makine ve teçhizatın yüksek verimle çalıştırılmasını temin etmek için üretim yöntemlerinin inceleyen, geliştiren, tavsiyelerde bulunan kişidir.

Görevleri

- Ø Satış, üretim kapasitesi ve sarf edilen malzemeye ait kayıtları ve tesisin genel kuruluş düzenini incelemek,
- Ø İdari ve denetici personelle sorunları çözümlenebilmek için görüşmeler yapmak,
- Ø Üretimi artırmak için yöntemler geliştirip, maliyeti düşürücü çalışmalar yaparak, üretim kapasitesinin en yüksek düzeye ulaşmasını sağlamak,
- Ø Görev dağılımını inceleyip bunun en verimli bir tarzda nasıl yapılacağını belirlemek,

- Ø Üretim, pazarlama, depolama, dağıtım, kalite kontrol sistemlerini düzenlemek,
- Ø Çalışmaya teşvik edici ücret yöntemleri geliştirmek ve iş değerlendirme projeleri hazırlamak,
- Ø Çalışma yöntemi, makine kullanımı, teçhizat ve personelin daha ekonomik ve etkin kullanımını sağlamak için tavsiyelerde bulunmak,
- Ø İş basitleştirme tekniklerini kullanarak ambalaj ve malzeme kullanım usullerini geliştirmektir.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

ü Endüstriyel Teknoloji Öğretmenliği

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi

Gıda Mühendisi

Tanımı

Gıda ve içecek maddelerinin sağlık ve kalite kontrolü için laboratuvarda fiziksel ve kimyasal analizler yapan, içecek ve gıda maddeleri imalatı için geliştirme ve kontrol çalışmaları yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Yağ, peynir, süt, şarap, meşrubat, sirke gibi benzeri gıda ve içecek maddelerinin sağlığa uygunluğunu, kalitesini kontrol için aldığı numunelerini çeşitli laboratuvar araç gereçleri ve kimyasal maddeler kullanarak fiziksel ve kimyasal analizlerini yapmak, ya da laboratuvarda yapılmasını sağlayıp çalışmalara nezaret ederek çıkan sonuçları değerlendirip raporları düzenleyerek ilgililere bildirmek,
- Ø Kalitesi bozuk ya da sağlığa uygun olmayan ürünlerin piyasaya sürümüne engel olmak,
- Ø Üretilecek ürünlerin kalitelerinin yükseltilmesi için laboratuvar araştırmaları yapıp metot geliştirerek öneriler getirmek,

- Ø Laboratuvar personelini yönetmek ve ürün tipi için istenilen karışımı seçmek,
- Ø Kimyacı, makine mühendisi ve paketlenme teknolojistleri gibi uzmanlarla görüşme yapıp parçalama, karıştırma, pişirme, fermantasyon, renk açma ve diğer işlemlerle ilgili ayrıntıları belirlemek,
- Ø Gıda maddesi ve içecekleri işleme esnasında ve bittikten sonra tat, renk, içerik ve diğer karakteristikleri ve uygunluğu açılarından test etmek,
- Ø Gıda ve içecek maddeleri imalatı için yeni ve geliştirilmiş işlemlerle ilgili araştırmalar ile makine ve birleşik fabrika dizaynı yapmaktır.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

Ü Gıda Teknolojisi

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-116) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Havacılık/Uçak Mühendisi

Tanımı

Uçaklarla ve havada seyreden her türlü araçlarla ilgili her türlü proje ve gelişimi tasarlayan, uygulayan kişidir.

Görevleri

- Ø Uçağı uçuş öncesi kontrol ederek normal çalışıp çalışmadığını tespit etmek,
- Ø Kalkış için sürat ve trim ayarını hesaplayarak kaptan pilota durumu bildirmek,
- Ø Kalkış anında motor ve diğer uçuş aletlerini gözleyerek teknik aksaklıklar varsa tespit etmek, kalkış emniyetini sağlamak,
- Ø Düz uçuş esnasında otomatik kontroldeki uçağın verilen değerler içerisinde hareketini kontrol etmek,

- Ø Tespit ettiği teknik arızaları yerinde ve zamanında müdahale ederek gerçekleştirmeye çalışmak ve pilota arızayı bildirmek,
- Ø Uçuş sırasında yapılan bakım ve onarım kayıtlarını tutmak, pilotla sürekli olarak bilgi alışverişinde bulunmaktır.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- Ü Hava Trafik Kontrol
- Ü Havacılık Elektrik ve Elektronik
- Ü Uçak Gövde Bakım
- Ü Uçak Motor Bakım

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-297) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

İnşaat Mühendisi

Tanımı

Yapılacak inşaatlarla ilgili proje çalışmalarını yürüten, geliştiren, idare ve koordine eden, bağlı olduğu kurum için çizilmiş olarak gelen projelerin işletme inşaat standartlarına uygun olup olmadığını kontrol eden, inşaatların genel kontrolünü yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Konut, sağlık tesisleri, turistik tesisler, yurtlar, iş yerleri, eğlence yer ve alanları, kara ve demiryolu köprüleri, sanayi tesisleri, tüneller, havaalanı, liman, mendirek, baraj, enerji tesisleri, yeraltı ve yerüstü sulama tesisleri ve benzeri inşaatların yapım alanlarını inceleyip bunlarla ilgili plan ve projeler hazırlamak,,

- Ø Gereken malzeme ve donanımı hesaplayıp inşaatın tahmini maliyetini bulmak,
- Ø İnşaatın değişik görünümlerinin taslak projesini çizip gerekirse projede tadilat yapmak,
- Ø Şantiye kurdurup insan gücünü sağlayarak iş güvenliğini sağlayıcı önlemleri alıp hafiyatı yaptırmak
- Ø İnşaatı belli bir programa göre yürütüp uygulamada ortaya çıkan proje hatalarını düzeltmek,
- Ø Büyük inşaat projelerinin yapımı için talepte bulunan birimin istekleri doğrultusunda proje ihale dosyası hazırlayıp ihale yönetmeliği esaslarına göre projeyi ihale etmek,
- Ø Müteahhit firmalar için özel ve teknik şartnameler ve sözleşmeler hazırlayıp komisyonla birlikte ihale işlemlerini yapmak,
- Ø İhalesi yapılan işlerin projeye uygunluğunu denetleyip inşaatla ilgili hak ediş raporları düzenlemek,
- Ø Bayındırlık işleri kontrol yönetmeliğine uygun olarak binanın bitmesini sağlamak
- Ø Geçici ve kesin kabul komisyonlarında yer alarak inşaatın devir teslim işlemlerinin yapılmasını sağlamak,
- Ø İnşaatla ilgili sorunlarda bilirkişi olarak görev yapmaktır.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- ü Yapı Öğretmenliği
- ü Yapı Ressamlığı
- ü Yapı Ressamlığı Öğretmenliği
- ü Tesisat Öğretmenliği

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-297) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Jeoloji Mühendisi

Tanımı

Yer kürenin başlangıcından bu güne kadar geçirdiği yapısal değişimleri ve yerkabuğunun katmanlarını inceleyen kişidir.

Görevleri

- Ø Jeoloji ile ilgili araştırmaları yürütmek, kavram, kuram ve kullanıma yönelik yöntemleri geliştirmek,
- Ø Yerkabuğunun yapısı ve bileşimini incelemek, dünyanın gelişimini etkileyen süreçleri belirlemeye, geçmiş yaşamın gelişimini izlemeye ve jeolojik oluşumların kronolojisini ve doğasını saptamak amacıyla kayaları, madenleri, fosil kalıntılarını vb. incelemek,
- Ø Araştırma verilerini yorumlamak ve jeoloji ile ilgili raporları, haritaları, çizelgeleri ve diyagramları hazırlamak.
- Ø Maden, gaz ve petrol yatakları ile yeraltı su kaynaklarının kullanılabilir potansiyelini tayin etmek için araştırma sonuçlarını kullanmak,
- Ø Baraj, köprü, tünel ve büyük inşaatlar gibi inşaat mühendisliği projelerinde karşılaşılan problemlerde jeoloji ile ilgili bilgileri kullanmak,
- Ø Yeryüzünü etkileyen sismik, yerçekimi, elektrik, termal ve manyetik kuvvetleri araştırmak ve ölçmek.
- Ø Atmosferdeki optik ve akustik olguları araştırmak ve ölçme,
- Ø Dünyanın ağırlığı, hacmi ve kütlesi ile iç kısmının bileşimi ve yapısını tahmin etmek, yanardağların, buzulların ve depremlerin yapılarını ve faaliyetlerini incelemek,
- Ø Dünyanın manyetik alanının haritasını yapmak, TV-radyo yayını ve seyrüsefer amacıyla bu tür haritaları ve diğer toplanmış verileri kullanmak,
- Ø Termal enerji değişimi gibi denizler ve atmosferin fiziksel özellikleri ile bunların birbirleriyle ilişkilerini incelemek ve ölçmek,

- Ø Sismolojik, gravimetrik, manyetik, elektrik ya da radyometrik yöntemleri kullanarak petrol, gaz ve maden yatakları ile yeraltı su kaynaklarının yapısı ve büyüklüğünü belirlemek ve yerlerini tayin etmek,
- Ø Bilimsel makale ve raporları hazırlamaktır.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- Ü Jeofizik Mühendisliği
- Ü Jeodezi Ve Fotogrametri Mühendisliği
- Ü Nükleer Enerji Mühendisliği
- Ü Petrol Ve Doğalgaz Mühendisliği
- Ü Maden Mühendisliği
- Ü Metal Öğretmenliği

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-206) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Makine Mühendisi

Tanımı

Makine mühendisleri; motorlu araçlar, makineler ile sanayi tesisleri, donanım ve sistemlerinin üretimi konusunda araştırmaları yürüterek danışmanlık hizmetleri verip, ayrıca bunların tasarlayıp, yapımını yöneterek, işleyiş, tamir ve bakımları konusunda danışmanlık hizmetleri veren kişidir.

Görevleri

- Ø İmalat, madencilik, inşaat, tarımsal çalışma ve diğer endüstriyel amaçlar için makineler ve aletler konusunda danışmanlık hizmetleri vermek ve bunların tasarımını yapmak,

- Ø Demiryolu lokomotifleri, karayolu taşıtları veya hava taşıtlarının itici kuvveti için ya da endüstriyel veya diğer makinelerin işletilmesi için kullanılan buharlı, içten yanmalı ve diğer elektriksiz motorlar ile makineler konusunda danışmanlık hizmetleri vermek ve bunların tasarımını yapmak,
- Ø Gemilerin itici kuvvet sistemleri, enerji santrali, ısıtma ve havalandırma sistemleri, dümen donanımı, pompalar ve diğer mekanik donanımlar konusunda danışmanlık hizmetleri vermek ve bunların tasarımını yapmak,
- Ø Gemilerin tekne kısmı ve üst yapıları ile diğer gemiler hakkında danışmanlık hizmetleri vermek ve bunların tasarımını yapmak,
- Ø Hava taşıtları için uçak gövdesi, iniş takımları ve diğer donanımların tasarımını yapmak ve bu konularda danışmanlık hizmetleri vermek,
- Ø Karayolu taşıtlarının gövdeleri, süspansiyon sistemleri, frenler ve diğer parçaları hakkında danışmanlık hizmetleri vermek ve bunların tasarımını yapmak,
- Ø Isıtma, havalandırma ve soğutma sistemleri ile donanımları hakkında danışmanlık hizmetleri vermek ve tasarımını yapmak,
- Ø Nükleer enerji üretimi, kontrolü ve kullanımı için mekanik tesis ve donanım konusunda danışmanlık hizmetleri vermek ve bunların tasarımını yapmak,
- Ø Kelime işlemci, bilgisayar, kamera, projektör ve hassas aletler gibi cihazlar ya da ürünlerin elektriksiz kısımları konusunda danışmanlık hizmetleri vermek ve bunların tasarımını yapmak,
- Ø Tarımsal vb. amaçlı makineler, makine parçaları, aletler, motorlar, cihazlar ile sanayi tesis, donanım veya sistemlerinin üretim veya montaj yöntemleri ile çalışmasını belirlemek ve kontrol etmek.
- Ø Makinelerin, makine parçalarının, aletlerin, motorların, cihazların, sanayi tesis, donanım veya sistemlerinin etkin işleyişini ve güvenliğini sağlamak için kontrol standartları ve işlemlerini kurmak,
- Ø Kusurlu yerleri tespit etmek ve düzeltmek,
- Ø Var olan makinelerin, makine parçalarının, aletlerin, motorların, cihazların, sanayi tesis, donanım veya sistemlerinin bakım ve onarımını organize etmek ve bu işleri yönetmek.

- Ø Özel malzemelerin, ürünlerin veya yöntemlerin teknolojik yönlerini incelemek ve bu konularda danışmanlık hizmetleri vermek,
- Ø Diğer ilgili uzmanlarla teknik irtibatı ve fikir alışverişini sürdürmek
- Ø Bilimsel makale ve raporları hazırlamaktır.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- Ü Makine
- Ü Mekatronik Mühendisliği
- Ü Makine resmi ve konstrüksiyon öğretmenliği

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-180) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Meteoroloji Mühendisi

Tanımı

Atmosferdeki hava hareketlerini ve bu hareketlerin sonunda meydana gelen değişik meteorolojik olayların günlük hayata uygulanmasını sağlayan, bilimsel araştırmalar yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Atmosferde meydana gelen radyasyon, yağış, optik ve elektriki olaylara benzer fiziki olayları incelemek,
- Ø Meteorolojik gözlemlerin analizini yaparak hava tahminlerinde bulunmak,
- Ø Atmosferin üst tabakalarında meydana gelen, hareketlerden yararlanarak yağmur, kar, dolu, don değişik hava ve diğer olması muhtemel olaylar hakkında tahminler yapmak,

- Ø Kara, hava, deniz ve diğer su kütlelerinde meteorolojik olayları takip edip, meteorolojinin canlılar üzerindeki etkilerini incelemek,
- Ø Çevre sorunları gibi konularda bilimsel araştırma ve geliştirme çalışmalarını sürdürmek, vb. görev ve işlemleri yerine getirmektir.

Mimar

Tanımı

Mimarlar; mesken, ticarî ve sanayi amaçlı binaları, şehir planları, peyzaj ve trafik sistemleri ile ilgili araştırmaları yürüterek, danışmanlık hizmetleri vererek tasarımlar yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Yeni veya ileri mimarî kuram ve yöntemleri geliştirmek,
- Ø İnşaat alanlarını denetlemek, müşteriler ile fikir alışverişi yapmak ve inşaatın modeli ile diğer yönleri hakkında tavsiyelerde bulunmak,
- Ø Binaların tasarımını yapmak, bunların inşaatı ve rehabilitasyonu için ayrıntılı çizimler ve planlar hazırlamak, ayrıca stil, maliyet, zamanlama, talimatlara uygunluk, v.b. hususlarında projelerin uygunluğunu sağlamak için gerekli bağlantıları yapmak;
- Ø Binaların iç mekanlarının işlevi ve kalitesi konusundaki problemler için en iyi çözümleri belirlemek ve bulmak, ayrıca gerekli tasarım, çizim ve planları yapmak,
- Ø Talimatlara uygunluğu sağlamak için inşaatı denetlemek;
- Ø Kentleşme alanlarının planını yapmak ve gelişimini koordine etmek,
- Ø Parklar, okullar, kurumlar, havaalanları, karayolları ve ilgili projeler ile ticari, sanayi ve mesken amaçlı yerler için arazilerin gelişimini planlamak ve tasarımını yapmak,

- Ø Etkinlik ve güvenlik için yolların ve trafiğin rotasını ve kontrolünü planlamak, ayrıca bu konularda danışmanlık hizmetleri vermek,
- Ø Diğer ilgili uzmanlarla teknik irtibatı ve fikir alışverişini sürdürmek,
- Ø Bilimsel makale ve raporları hazırlamaktır.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- Ü Şehir-Bölge planlama
- Ü Çevre Mühendisliği
- Ü Peyzaj Mimarlığı

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-137) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Tekstil Mühendisi

Tanımı

Tekstil ve konfeksiyon sanayiinin kullandığı tekstil hammaddelerinin işlenmesi aşamalarında, teknik ve idarî olarak gerekli düzenlemeleri yapan, yeni yöntem ve tekniklerin geliştirilmesi ve uygulamaya konulması için çalışmalar yürüten, ürün tasarımı ve planlama yapan, üretimin ekonomik bir şekilde yürütülmesini sağlayan kişidir.

Görevleri

- Ø Yün, pamuk gibi doğal, polyester, polyamid, polioksil gibi yapay lifler ile bu liflerden kumaş üretilmesini sağlamak,
- Ø Kumaşın boyanması ve hazır giyim ürünlerinin üretimini gerçekleştirmek,
- Ø Tekstil de kullanılan makinelerin üretilmesi, geliştirilmesi işlemlerini tasarlamak ve uygulamak,
- Ø Üretimi planlamak, iş akışını düzenlemek,
- Ø İstenilen kalitede malın en ucuz şekilde üretilmesi için plan yapmak,

- Ø Kullanılan makinelerin ayarlarını ve bakımını sağlamak,
- Ø Ürünün teknik, estetik, dokuma, örme ve baskı desenlerini bilgisayar yardımıyla tasarlamak ve uygulamak,
- Ø Ürünün kalite kontrolünü yapmak,
- Ø Ürünlerin pazarlanmasını sağlamak,
- Ø Araştırma, geliştirme faaliyetlerini yürütmektir.
- Ø

Bakınız: Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-126-226) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Metalurji Ve Malzeme Mühendisi

Tanımı

Bileşiminde metal bulunan maden filizlerinden metal alaşımlarının elde edilmesi ve bunların belli işlemlerden geçirilerek endüstrinin istediği hammadde hâline getirilmesi, plastik, seramik gibi metal olmayan maddelerin elde edilmesi ve işlenmesi gibi konularda; metotlarını geliştiren ve kontrol eden kişidir.

Görevleri

- Ø Topraktan çıkarılan maden cevherleri üzerindeki artık maddelerin çeşitli yöntemlerle temizlenmesini sağlamak,
- Ø Yoğunlaşmış cevherin, ateş veya asitle eritme yöntemleriyle ergime ısılarına göre çeşitli fırınlarda ergitilerek, saflaştırılması işlemlerine gözcülük etmek,
- Ø Metal karışımlardan çeşitli alaşımlar elde edilmesi işlemlerini yürütmek,
- Ø Maden cevherlerinin en yüksek verimlilik ve kalitede üretimi için yeni yöntemler geliştirmek,
- Ø Cevherlerin yarı işlenmiş ürün hâline getirilmesini sağlamak,
- Ø Metalürji sanayindeki yeni gelişmeleri takip ederek uygulama alanına koymak,
- Ø Ergitilerek sıvı hale getirilmiş veya alaşımlandırılmış sıvı cevherin istenilen şekilde ve biçimde kalıplara dökülmesini, mekanik yöntemlerle şekillendirilmesini sağlamak,
- Ø Kalıplara dökülmeyen cevherlerin tavlınmasını sağlamak,
- Ø Alaşımların elektrik, ısı iletkenliğini, sertliğini, dayanıklılığını ölçen fiziki ve kimyevi deneyler yapmak,

- Ø Metallerde yumuşaklık, hafiflik ve sağlamlık gibi istenilen özellikleri elde etmek için haddeleme ve tavlama işlemlerini geliştirmek, alaşımların standartlara uygunluğunu deneylerle saptamak,
- Ø Metal ve alaşımların fizikî özelliklerini saptamak için mikroskop, röntgen, spektroskop incelemeleri ve diğer araştırmaları yapmak,
- Ø Kalite kontrolünü sağlamaktır.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- ü Seramik Mühendisliği

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-267-271) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

- ü Normalin üstünde bir akademik yeteneğe sahip,
- ü Matematik, fizik, kimya ve astronomi konularına ilgili,
- ü El göz koordinasyonuna sahip,
- ü Cisimler ve şekiller arasında ilişki kurabilme yeteneği yüksek,
- ü Teknolojiye ilgi duyan ve bu alandaki gelişmeleri takip eden,
- ü Düzenli ve sistemli çalışma alışkanlığı olan,
- ü Grup çalışmasına açık kişiler olmaları gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI KOŞULLARI

Teknik bilimlerde çalışma ortamları; laboratuvar ortamları, büro, şantiye, fabrika, hangar, tersane, liman, atölye, sınıf, imalathane, hastane, banka, istasyon v.b yerlerdir. Bu ortamlardan fabrika, hangar, şantiye, tersane, liman, istasyon ve atölyeler tozlu ve gürültülü olabilir. Bu gibi yerlerde genellikle ayakta çalışılmaktadır, iş güvenliğinin sağlanması için ortam doğrultusunda iş kıyafeti giymeye gereksinim duyulmaktadır.

Laboratuvar, büro, banka v.b. gibi yerlerde masa başında oturarak çalışıldığı gibi bazen de ayakta çalışılmaktadır.

E. İŞ BULMA İMKÂNLARI

Üniversitelerin teknik alanlarla ilgili bölümlerinden mezun olanlar kamu ve özel sektörde istihdam edilebilirler. Ayrıca kendi imkânlarıyla işlerini kurarlar.

Bayındırlık ve İskân, Orman, Tarım ve Köy İşleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Ulaştırma Bakanlığı ve DSİ, Karayolları, Millî Eğitim Bakanlığı ve kamu iktisadi teşekküllerinde v.b. gibi kurum ve kuruluşlarda görev almakta, bir kısmı da serbest çalışmaktadır.

Ülkemizde, başta THY, TAI olmak üzere THK ve özel havacılık şirketleri ile ana bakım üstlerinde, TAI veya TUSAŐ' da çalışabilirler. Ulaştırma Bakanlığına bağı uçak fabrikalarında ya da onarım atölyelerinde görev alırlar.

TKİ, Etibank, MTA Enstitüsü, DSİ, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Elektrik İşleri Etüt İdaresi, Toprak-Su, Yol-Su-Elektrik Kurumu, Deprem Araştırma Enstitüsü gibi resmi kuruluşlarda, yabancı petrol şirketleri, özel maden ve sondaj şirketleri gibi özel işletmelerde görev alabilirler.

Kamu kesiminde çalışan mimarlar genellikle Bayındırlık ve İskân, Ulaştırma Bakanlıklarında ve belediyelerde görev alırlar.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂNLARI

Teknik bilimler alanında yer alan meslekleri tercih etmek isteyen öğrencilerin lisede fen bilimleri alanına yönelerek, ÖSS'de yeterli "sayısal" puan almaları gerekmektedir.

Bu okullarda eğitim öğretim süresi hazırlık sınıfı hariç 4 yıldır.

Teknik alanların ilgili bölümlerinden mezun olanlar istedikleri alanda mastır ve doktoralarını tamamlayarak akademik kariyer yapabilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3

3. SAĞLIK BİLİMLERİ ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile sağlık bilimleri alanı altındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Sağlık bilimleri; hastalık olgusunu tanımlar, sınıflar, sebep ve sonuçlarını açıklamaya çalışır; tedavi yöntemlerini önerir ve bu konularda akademik araştırmalar yapılmasını sağlar.

Teknolojinin gelişimi ve bilgi çağının getirdiği yenilikler ışığında yaşayan organizmaya daha kaliteli ve sağlıklı hizmet sunabilmek için akademik eğitim ile yetişmiş elemanlara olan ihtiyaç gün geçtikçe artmaktadır.

Bir ülkenin sosyo-ekonomik düzeyini belirleyen önemli faktörlerden biri de sağlık hizmetlerinin niteliği ve ulaşılabilirliğidir. Bu hizmetleri daha verimli kılabilmek için değişik alanlarda sağlık personeli yetiştirilmesine önem verilmelidir. Akademik sağlık personelinin yetişmesini sağlayan okul sayısının artırılması ile sağlık bilimleri alanlarında gelişim projeleri artmıştır.

B. ALANININ ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Tıp (Hekimlik)
- ü Diş Hekimliği
- ü Eczacılık
- ü Veterinerlik
- ü Ebelik
- ü Hemşirelik
- ü Sağlık Memurluğu
- ü Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
- ü Beslenme ve Diyetetik

Hekim

Tanımı

İnsanların sağlığını koruma ve sağlık koruma yöntemlerini geliştirme, hastalık ve sakatlıkları iyileştirme alanında çalışan ve araştırma yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Hastaları muayene etmek,
- Ø Teşhis, tanı ve tedavi yöntemini belirlemek,
- Ø Tedavi sürecini takip etmek,
- Ø Cerrahi müdahalelerde bulunmak,
- Ø Uzmanlık alanlarında araştırma ve geliştirme projeleri üretmek,
- Ø Bulaşıcı hastalıkların teşhislerini koymak ve gerekli önlemlerin alınmasını sağlamaktır.

Diş Hekimi

Tanımı

Ağız boşluğunun ve diş sağlığının korunması, diş ve diş eti hastalıklarının tedavisi, diş ve çene ameliyatları ile takma diş yapımı konularında çalışan kişidir.

Görevleri

- Ø Hastayı muayene etmek ve sağlıksız dişin gerekiyorsa filmini çekmek,
- Ø Dişin durumuna göre tedavi uygulamak,
- Ø Eğri dişleri düzeltmek için tel, bant ve düzenekler koymak (Ortodontik tedavi),
- Ø Diş eti hastalıklarını ilaç ya da ameliyat ile tedavi etmek,
- Ø Diş sağlığının korunması için koruyucu hekimlik yapmak olarak sıralanabilir.

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi

Eczacı

Tanımı

Sentetik ve yarı sentetik veya biyolojik kökenli ilaç hammaddelerinin elde edilmesi, fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin incelenmesi, kaliteli ilaç üretimi ve ilaçların kullanılması gibi konularda eğitim almış kişidir.

Görevleri

- Ø Reçetede yer alan hazır ilaçları hastaya vermek ve kullanımları hakkında hastayı bilgilendirmek,
- Ø Kendisi tarafından hazırlanması gerekli olan ilaçları formüllerine uygun olarak hazırlamak veya hazırlanmasını denetlemek,
- Ø Tıbbî veya diğer amaçlar için kullanılan toksin ve zehirli maddelerin kurallarına göre dağıtımını yapmak,
- Ø Özel zehirli maddeleri içeren reçetelerin kayıtlarını tutmak, veteriner ilaçları, tarım ilaçları, tuvalet ve kozmetik ürünlerinin kullanılmaları konusunda önerilerde bulunmak,
- Ø Laboratuarda araştırma çalışmaları yapmaktır.

Veteriner Hekim

Tanımı

Evcil hayvanların nesillerinin iyileştirilmesi, sağlıklarının korunması, hastalıklarının tedavisi ve önlenmesi, hayvansal besinlerin insan sağlığına uygunluğunun kontrolü konularında araştırma ve uygulama yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Hayvanların hastalıklarını teşhis etmek,
- Ø İlaç veya ameliyatla tedaviye karar vermek,
- Ø Hayvanları hastalıklara karşı korumak için aşı yapmak,
- Ø Hayvan sürülerini ve mandıraları kontrol etmek,
- Ø Hayvanların yavrulaması ve bakımı hakkında ilgili kişilere bilgi vermek,

- Ø Gıda temizliği ve bulaşıcı hayvan hastalıklarını kontrol etmektir.

Ebe

Tanımı

Doğum sırasında hekime yardımcı olan, hekim olmayan yerlerde doğum yaptıran, ana ve çocuk sağlığının korunması için yürütülen hizmetlerde diğer sağlık personeli ile iş birliği içinde görev yapan sağlık elemanıdır.

Görevleri

- Ø Sağlık kuruluşlarında veya evlerde kadınların hamilelik süresince sağlık kontrollerini yapmak, gerekli tavsiyelerde bulunmak,
- Ø Hekim olmayan yerlerde doğum yaptırmak, hastanelerde hekime doğum sırasında yardımcı olmak,
- Ø Yeni doğum yapan annenin bakımını yapmak,
- Ø Normal dışı acil doğum vakalarını hastanelere göndermek,
- Ø Bazı kadın hastalıklarının tedavisinde hekimle işbirliği içinde tedaviyi uygulamak,
- Ø Aile planlaması, ana-çocuk sağlığı konularında kadınları eğitmek,
- Ø Sağlık kuruluşlarında altı yaşına kadar çocukların aşılarını yapmaktır.

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi

Hemşire

Tanımı

Bireyleri, hastalıklardan korunma yolları konusunda bilgilendiren, beden veya ruh sağlığının bozulması hâlinde hekim tarafından verilen tedaviyi uygulayan, hasta bakımını planlayan, denetleyen ve izleyen kişidir.

Görevleri

- Ø Hastayı kabul etmek ve muayeneye hazırlamak

- Ø Hasta bakımını yaparken, solunum, beslenme, boşaltım, hareket ve uygun pozisyon, uyku, dinlenme, uygun giyim, temizlik vb. temel insan ihtiyaçlarını dikkate almak ve uygulama yapmak,
- Ø Acil durumlarda ilk yardım tedavisi yapmak,
- Ø Hasta için öngörülen tedaviyi uygulamak, takip etmek ve düzenli olarak hastaya verilecek ilaçları temin etmek, enjeksiyon yapmak, serum takmak, ameliyat yaralarını temizlemek, bandajlamak, tansiyon ve vücut ısısını ölçmek,
- Ø Ameliyathanede fiziksel ortamı hazırlamak, ameliyat ekibine yardımcı olmak,
- Ø Hastaların genel durumları hakkında yazılı rapor tutmak,
- Ø Ana-çocuk sağlığı ve aile planlaması hizmetlerinin yürütülmesinde, insanların bulaşıcı hastalıklardan korunması ve istatistiki bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesi gibi işleri yerine getirmektir.

Bakımz: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi

Sağlık Memuru

Tanımı

Bireyleri hastalıklardan korunma yolları konusunda bilgilendiren beden veya ruh sağlığının bozulması hâlinde hekim tarafından verilen tedaviyi uygulayan, hasta bakımını planlayan, uygulayan, denetleyen ve izleyen kişidir.

Görevleri

- Ø Hastanın tedavisinde doktorla işbirliği içinde tedaviyi uygulamak,
- Ø Enjeksiyon ve pansuman yapmak, tansiyon ölçmek,
- Ø Fizik tedavisi uygulamasında uzmanlara yardımcı olmak,
- Ø Kültür hazırlamak, kan grubunu belirlemek, gebelik testi yapmak,
- Ø Sünnet etmek,
- Ø Boğulma, yaralanma vb. durumlarda ilk yardım hizmeti verme,.
- Ø Aşı faaliyetlerini yürütmek,

- Ø İşletmede çalışıyorsa işçilerin günlük ve periyodik sağlık kontrollerini takip etmek,
- Ø İşletmeye gelen sağlıkla ilgili yazıları ilgili yerlere sunmak, incelendikten sonra dosyalanma işlemlerini yerine getirmek,
- Ø Sağlıkla ilgili sorunları saptamak ve personel müdürüne iletmek,
- Ø Malzeme ve ilaç mevcudunu takip etmek, temini gereken malzeme ve ilaçlar hakkında ilgili birimlerle görüşmektir.

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-293) kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

Fizyoterapist

Tanımı

Yaralanma, doğuştan gelen özür, hareket sistemi bozuklukları veya diğer durumlardan kaynaklanan ağrı ve fonksiyon bozukluklarından yakınan kişilere hekimin tanısına uygun bir fizik tedavi programını planlayan ve uygulayan kişidir.

Görevleri

- Ø Sırt ve boyun kireçlenmesi olan hastaların rahatsız bölgelerine ısı veren aletlerle ısıtmak, sertlikleri yumuşatmak,
- Ø Sürekli akım cihazları ile hastaların felçli sinirlerini gevşetmek,
- Ø Yaralanma veya hastalık sonucunda vücudun hareket yetisi azalmış kısımlarını güçlendirici egzersizler planlamak ve uygulanmasını denetlemek,
- Ø İşlev yetersizliği giderilemeyen veya tümüyle yok
- Ø olan organların desteklenmesi için takılan yardımcı cihazların (protez veya ortezlerin) kullanımını hastaya öğretmektir.

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi

Beslenme Ve Diyetetik Uzmanı

Tanımı

İnsan sağlığının korunması ve hastalıkların iyileştirilmesi alanlarında çalışan, beslenme ve besinlerle ilgili bilimsel ilkeler konusunda araştırma yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Beslenme ve besinlerle ilgili bilimsel ilkeleri araştırmak,
- Ø Sağlığın korunması ve hastalıkların iyileştirilmesi çalışmalarını yürütmek,
- Ø Beslenme ve besinlerle ilgili insan sağlığının korunması konusunda araştırma yapmak,
- Ø Hastaların durumuna göre verilecek özel diyetleri düzenlemek,
- Ø Yemeğin hastaya verilmesini ve hasta tarafından tüketilmesini sağlamak,
- Ø Taburcu olan ve polikliniğe gelen hastaları evde uygulamaları gereken diyet konusunda eğitmek,
- Ø Halkın sağlıklı beslenmesi için gerekli önerilerde bulunmak,
- Ø Gıda teknolojisi alanında danışmanlık yapmaktır.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Tıp programında okumak isteyen bir öğrencinin ;

- Ü Çok üstün bir akademik yeteneğe sahip olması,
- Ü Bilime, özellikle biyoloji, fizik, kimya, anatomi ve fizyolojiye ilgi duyan,
- Ü Kuvvetli bir dikkat ve belleğe sahip,
- Ü Sabırlı ve azimli ,
- Ü Beyin el koordinasyonunun yüksek,
- Ü Meslektaşları ve hastaları ile iyi iletişim kurabilen,
- Ü Hoşgörülü, insan sevgisi ve insanlara yardım etme isteği güçlü bir kişi olması gerekir.

Diş hekimliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Üstün akademik yeteneğe sahip ,
- Ü Beyin el koordinasyonu yüksek,
- Ü El ve parmaklarını ustaca kullanabilen ,

Ü Hoşgörülü ,sabırlı bir kişi olması beklenir.

Eczacılık programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Bilimsel merak ve normalin üstünde bir akademik başarıya sahip,
- Ü Ekonomî ve alım satım işlerine ilgi duyan,
- Ü İlaç ve kimyasal maddelere alerjisi olmayan,
- Ü Labaratuvar ortamında çalışmaya istekli,
- Ü İyi iletişim becerisine sahip bir kişi olması beklenir.

Veterinerlik programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Üstün akademik yeteneğe sahip,
- Ü Fen bilimleri, anatomi ve fizyolojiye ilgi duyan,
- Ü Sorumluluk duygusunun yüksek,
- Ü Hayvanlarla ilgilenmekten hoşlanan bir kişi olması gerekir.

Ebelik programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü İnsanlara yardım etmekten hoşlanan,
- Ü Çabuk ve doğru karar verebilen,
- Ü Temiz, dikkatli, tedbirli ve düzenli
- Ü Sorumluluk duygusu yüksek bir kimse olması beklenir.

Hemşirelik programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Biyoloji ile ilgili ve bu alanda başarılı,
- Ü İnsanlara yardım etmekten hoşlanan,
- Ü Sorumluluk duygusunun yüksek,
- Ü Düzensiz mesai saatlerine uyum sağlayabilecek bir kimse olması gerekir.

Sağlık memurluğu programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Biyolojiye ilgili ve bu alanda başarılı olan,
- Ü İnsan ihtiyaçlarına karşı duyarlı ,
- Ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen,
- Ü Bedence sağlam, dayanıklı, sabırlı, sorumlu ve dikkatli bir kimse olması beklenir.

Fizyoterapi ve rehabilitasyon programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Biyolojiye karşı ilgili ve bu alanda başarılı,
- Ü Göz ve ellerini eş güdümlü kullanabilen,

- Ü Başkalarını anlayabilen ve onlara yardım etmekten hoşlanan,
- Ü Sabırlı sevecen dikkatli ve sorumluluk sahibi bir kişi olması beklenir.

Beslenme ve diyetetik programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Doğa bilimlerine meraklı ve bu alanda iyi yetişmiş olan,
- Ü İletişim kurma yeteneği yüksek,
- Ü İnsanlara yardım etmekten hoşlanan,
- Ü İşbirliğine açık,
- Ü Masa başı iş ortamında çalışmaktan hoşlanan bir kişi olması gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI KOŞULLARI

Hekimler;Ülkemizde her alanda yetişmiş hekime ihtiyaç vardır. Çalışma koşulları genellikle ağırdır. Resmî bir sağlık kuruluşuna bağlı hekimlerin gündüz çalışmalarına ek olarak gece ve hafta sonu nöbetleri vardır.

Diş hekimleri; serbest çalışabilecekleri gibi bir devlet kuruluşunda görev alabilirler. Diş hekimlerinin bir kısmı da uzmanlık eğitimi görüp üniversitelerde görev almaktadırlar..

Eczacıların büyük çoğunluğu kendilerine ya da başkalarına ait eczanelerde çalışmaktadırlar. Büyük şehirlerde ihtiyaç fazlası eczane mevcut olduğundan eczane açacak eczacıların bölge ve şehir seçimi konusunda dikkatli davranmaları gerekmektedir Eczacıların gece nöbet tutma zorunluluğu vardır. Çalışma saatleri uzundur.

Veteriner hekimler, büroda çalıştıkları gibi salgın ve parazitler hayvan hastalıkları görüldüğünde sık sık köylere gitmek zorunda kalabilirler. Hayvanların bulunduğu ortamlar nemli olup havada rahatsız edici koku vardır. Ayrıca hayvanlardan gelebilecek herhangi bir saldırı ile karşılaşabilirler. Veteriner hekim normal çalışma saatleri dışında, resmi tatil günlerinde de çalışmak zorunda kalabilir.

Ebeler, koruyucu sağlık hizmetlerinde çocuk sağlığı ve aile planlaması merkezlerinde, sağlık kurumlarında, doğumevleri ve hastanelerin doğum kliniklerinde görev alabilirler.

Hemşireler hastaneler, sağlık ocakları veya özel kliniklerde çalışırlar. Doktorlarla işbirliği hâlinde olduklarından gece-gündüz vardiyalı çalışırlar, nöbet tutarlar. İnsanların sağlığından mesul olduklarından dikkatli olup yeterli iş bilgisine sahip olmalıdırlar.

Sağlık memurları hekimlerle işbirliği hâlinde çalışırlar. Hemşirelerle eş görev, yetki ve sorumluluğa sahiptir.

Hastanın ameliyata hazırlanması, ameliyat sonrası bakımı, hekimin yönergesi doğrultusunda ilaç veya oksijen uygulamalarının yapılması, tanı ve tedavi için kullanılan araç-gereç ve ilaçların hazırlanması, hastaların hekim tarafından belirlenen tedavi planının uygulanması gibi işler sağlık memurlarının görevleridir. Sağlık memurları gece-gündüz vardiyalı çalışırlar ve nöbet tutarlar.

Fizyoterapistler hastanelerde ve özel kliniklerde çalışırlar. Doktorlarla işbirliği hâlinde olduklarından gece ve gündüz vardiyalı çalışırlar ve nöbet saatleri yorucu geçer. İnsanların sağlığından mesul olduklarından dikkatli ve yeterli iş bilgisine sahip olmalıdırlar.

Beslenme ve diyetetik uzmanları; yönetici diyetisyenler hastane, okul, yurt, endüstri ve kamu kuruluşları gibi kurumlarda, besin maddelerinin satın alınması, hazırlanması, pişirilmesi ve servisiyle uğraşırlar. İnsanların en iyi ve en ekonomik yönden beslenebilmesi için gerekli beslenme planlamasını yapar, uygulanmasını denetler. Tedavi diyetisyenleri, hastaların durumuna göre verilecek diyetleri düzenler, yemeğin hastaya verilmesini ve hasta tarafından tüketilmesini sağlar. Taburcu olan veya polikliniğe gelen hastaları, evde uygulamaları gereken diyet konusunda eğitir. Halk sağlığı diyetisyenleri sağlık merkezlerinde görev alırlar ve halkın sağlıklı beslenmesi için gerekli önerilerde bulunurlar.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Hekimler; devlet hastanelerinde, askerî hastanelerde ve özel hastanelerde iş bulabildikleri gibi kendi muayenehanelerinde de çalışabilirler. Tıp fakültesini bitirdikten sonra, TUS(Tıpta Uzmanlık Sınavı) 'ta başarılı olanlar istedikleri bir branşta (göz, kardiyo loji, dahiliye vb.) uzmanlaşabilirler.

Diş hekimleri; resmi ve özel hastanelerde veya dispanserlerde çalışmak isteyen diş hekimleri ilgili kurumlara başvurur ve açık yerlere tayin edilirler. Bir kısım diş hekimi de kendi muayenehanesini açabilir.

Eczacılar; hastanelerde, özel kliniklerde veya kendilerinde ait eczanelerde çalışırlar. Zaman zaman okul, köy ve mahallelerde sağlık taramalarında da bulunabilirler.

Veterinerler; Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünün merkez, il ve ilçe hayvan sağlığı müdürlüklerinde, Proje Uygulama ile Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünde; Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünde ,Merkez Hayvan Islahı ve Üretim Kurumlarında, Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüleri Bölge Laboratuvarlarında, Et ve Balık Kurumu, Süt Endüstrisi Kurumu, Yapağı ve Tiftik A.Ş, Yem Sanayisinde, Belediyelerde, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Araştırma Laboratuvarlarında, Ordu hayvan sağlığı ve gıda kontrol hizmetlerinde, ilaç firmaları, özel sektör çiftlikleri ve hayvansal üretime dayalı gıda sanayisinde, halk sağlığı ve çevre sağlığıyla ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapabilir ve kendi kliniklerini açabilirler.

Ebeler; kız öğrencilere açık meslektir. Ülkemizde ana-çocuk sağlığı ve aile planlaması hizmetlerinin etkin biçimde götürülmesinde iyi yetişmiş ebeye ve ebelik hizmetlerinde denetime ihtiyaç vardır. Sağlık hizmetlerinde sosyalleştirme çalışmalarının yaygınlaşması ile mezuniyetten sonra ebelerin bu alanlarda iş bulma olanakları genişlemiştir.

Hemşireler; özel veya resmî tüm sağlık kuruluşlarında servis hemşiresi, servis başhemşiresi, klinik hemşiresi ve hastane başhemşiresi olarak görev alırlar. Hemşirelik temel eğitimine ek olarak öğretmenlik sertifikası alan ve lisans düzeyinde eğitim görenler, sağlık meslek liselerinde ve hemşirelik yüksek okullarında çalışabilir, eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerine katkıda bulunabilirler.

Sağlık memurları; özel ve resmi hastanelerde, dispanserlerde sağlık ocaklarında, ana-çocuk sağlığı merkezlerinde, günlük bakım ve uzun süreli hasta bakım merkezlerinde, ilkyardım merkezlerinde görev alabilirler. Bu alanda yetişmiş insan gücüne çok ihtiyaç olduğundan mezunların iş bulma sorunu yoktur.

Fizyoterapistler; tıp ekibinin bir üyesi olarak hastanelerin fizik tedavi, ortopedi, nöroloji, yanık, kardiyoloji, pediatri, kadın-doğum kliniklerinde görev yapabilir. Ayrıca büyük kentlerde rehabilitasyon merkezi olan sağlık kuruluşlarında görev alabilir. Fizyoterapist bir uzman hekimle özel klinik açarak çalışabilir.

Beslenme ve diyetetik uzmanları; sağlık kuruluşlarında yataklı tedavi kurumları diyetisyenliği ve halk sağlığı diyetisyenliği yapabilirler. Toplu beslenme yapan kuruluşlarda çalışabilirler.

Beslenme eğitimcisi ve öğretmen olarak eğitim kurumlarında çalışabilirler. Araştırma ve endüstri kuruluşlarında görev alabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Sağlık bilimleri alanında yer alan meslekleri tercih etmek isteyen bir öğrencinin, lisede fen bilimleri alanına yönelerek, ÖSS’ de yeterli “sayısal” puan alması gerekmektedir.

Hekimlik alanında;

Temel Tıp Bilimleri Önlisans Kademesi, öğretimin ilk 2 yılını kapsar. Klinik Bilimleri Yüksek Lisans Kademesi, öğretimin 3-4 ve 5 sınıflarını kapsamakta olup öğretimin 6. yılını kapsayan Aile Hekimliği Kademesi, klinik ve poliklinik uygulamalarını içermektedir.

Tıp doktorluğu için öngörülen eğitim süresi 6 (6+1 hazırlık) yıldır. Eğitimi başarı ile tamamlayanlara "Tıp Doktorluğu Diploması" verilir. Tıp doktoru olan kimse, ÖSYM tarafından yapılan TUS (Tıpta Uzmanlık Sınavı)'ta başarılı olduğu takdirde, tercih ettiği alanda uzmanlaşabilir.

Diş hekimliği alanında;

Diş hekimliği programının ilk 2 yılını başarı ile tamamlayan öğrenciye “Temel Diş Hekimliği Bilimlerinde Önlisans Diploması”, 5 yıllık diş hekimliği fakültesini bitiren öğrenciye ise “Diş Hekimliği Yüksek Lisans Diploması” verilir. Diş hekimlerinin bir kısmı da uzmanlık eğitimi (master, doktora) görüp üniversitelerde görev almaktadırlar.

Eczacılık alanında;

4 (4+1 hazırlık) yıllık eczacılık programını başarı ile tamamlayanlara “Eczacı” unvanı verilir. Eczacıların bir kısmı da master (yüksek lisans) ve doktora gibi eğitimlerini tamamlayıp üniversitelerde görev almaktadırlar.

Veterinerlik alanında;

Mesleğin eğitim süresi 5 (5+1 hazırlık) yıldır. Yüksek lisans ve doktora yaparak Biyokimya, Mikrobiyoloji, Patoloji, Besin Hijyeni, Klinik (Cerrahi, Doğum vb.) gibi alanlarda uzmanlaşabilir, çalıştıkları kurum ve kuruluşların yönetim kademelerinde yer alabilirler.

Ebelik alanında;

Ebelik eğitimi önlisans ve lisans olmak üzere iki aşamada yapılır. Önlisansı başarıyla bitirenler lisansa geçmek için öngörülen koşulları yerine getirdikleri takdirde lisans programının üçüncü ve dördüncü yıllarına devam edebilirler.

Hemşirelik alanında;

Hemşirelik programında eğitim süresi 4 (4+1 hazırlık) yıldır. Eğitim önlisans ve lisans olmak üzere iki aşamada yapılır. Önlisansı başarıyla bitirenler lisansa geçmek için öngörülen koşulları yerine getirdikleri takdirde lisans programının 3. ve 4. yıllarına devam edebilirler.

Hemşirelik programını tamamlayanlara "Uzman Hemşire" unvanı verilir. Hemşirelerin bir kısmı da uzmanlık eğitimi (master, doktora) görüp üniversitelerde görev almaktadırlar.

Sağlık memurluğu alanında;

Mesleğin eğitim süresi 4 (4+1 hazırlık) yıldır. Lisans eğitiminden sonra alanlarında master (yüksek lisans) ve doktora eğitimi alarak akademik kariyer yapabilirler.

Fizyoterapistlik alanında;

Fizyoterapistlik mesleğinin eğitim süresi 4 (4+1 hazırlık) yıldır. Fizyoterapistler yüksek lisans ve doktora eğitimi alarak üniversitelerde akademik kariyer yapabilirler. Çalıştıkları iş yerinde belli bir alanda uzmanlaşabilirler (yanık, felç vb.). Çalıştıkları kurum ve kuruluşlarda, uzmanlık alanları, tecrübeleri, kurum ve kuruluşların hizmet içerikleri doğrultusunda yönetim kademelerinde yer alabilirler.

Beslenme ve diyetetik uzmanlığı alanında;

4 (4+1 hazırlık) yıllık eğitimi başarı ile tamamlayanlara "Diyetisyen" unvanı verilir. Kimi uzmanlar da beslenme ve diyetetiğin yanı sıra biyokimya, anatomi, fizyoloji, halk sağlığı ve metabolizma dallarında lisansüstü ve doktora eğitimlerine devam edip üniversitelerde görev alabilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 4

4. ZİRAAT VE ORMAN BİLİMLERİ

AMAÇ

Bu faaliyet sonunda ziraat ve orman bilimleri alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Ziraat ve Orman Bilimleri; tarla ve bahçe ürünleri ile hayvancılık alanındaki teknolojinin kullanılması, tarım makineleri ve teçhizatının tasarımının yapılması, orman sahalarının düzenlenilmesi, ıslahı ve ürünlerinin milli ekonomide en iyi şekilde kullanılmasının sağlandığı alandır.

Günümüzde özellikle tarımda kullanılan ilaç ve suni gübrelerin insan sağlığı, çevre ve diğer canlılar üzerindeki zararları görüldükçe organik tarım ve zararlılarla biyolojik mücadele yöntemleri önem kazanmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Ziraat Mühendisliği (Bitkisel Üretim)
- ü Ziraat Mühendisliği (Hayvansal Üretim)
- ü Ziraat Mühendisliği(Tarım Teknolojisi)
- ü Peyzaj Mimarlığı
- ü Su Ürünleri Mühendisliği
- ü Deri Mühendisliği
- ü Tütün Endüstri Mühendisliği
- ü Orman Mühendisliği
- ü Orman Endüstrisi Mühendisliği

Ziraat Mühendisi (Bitkisel Üretim)

Tanımı

Kaliteli tahıl, sebze, meyve, endüstri ve süs bitkilerinin bilimsel ve ekonomik yöntemlerle yetiştirilmesi alanında bilgi ve beceriye sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Bulunduğu yörenin toprak analizini yapmak,
- Ø Toprağın verimini artırıcı önlemler almak,
- Ø Çeşitli bitkilerin yetiştirilmesi için uygun toprağı belirlemek,
- Ø Tohumların ekilmesi, fidelerin, fidanların dikilmesi, gübrenmesi, ilaçlanması ve ürünün toplanması ile ilgili zamanı ve yöntemleri belirlemek,
- Ø Toplanan ürünün sınıflandırılması, korunması, depolanması, ambalajlanması ve pazarlanması ile ilgili yöntemler geliştirmek,
- Ø Bitkilerin hastalıklardan ve zararlılardan korunması ve türlerinin iyileştirilmesi, kalite ve verimliliğinin artırılması için araştırmalar yapmak,
- Ø Yukarıda belirtilen konularda çiftçileri eğitmek, vb. görev ve işlemleri yerine getirir.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-17)

Ziraat Mühendisi (Hayvansal Üretim)

Tanımı

Ekonomik değeri olan hayvanların üretilmesi, ırklarının iyileştirilmesi, bakımı, beslenmesi ve değerlendirilmesi konularında bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Ürünlerinden yararlanan hayvanların (inek, keçi, koyun, tavuk vb.) verimliliklerinin artırılması yönünde çalışmalar yapmak,
- Ø Hayvan ırkının iyileştirmek ve damızlık hayvan yetiştirmek,
- Ø Yemlerin besin değerini belirlemek amacı ile araştırmalar yapmak,
- Ø Hayvanların verimliliklerini artırıcı yöntemler hakkında üreticileri aydınlatmak vb. görev ve işlemleri yerine getirir.

Ziraat Mühendisi (Tarım Teknolojisi)

Tanımı

Tarım alanlarının belirlenmesi, erozyondan korunması, sulanması, tarımda kullanılan her türlü yapının, makine ve enerji türünün belirlenmesi ve üretimin projelendirilmesi alanında bilgi ve beceriye sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Tarım arazisinin yapısını inceleyerek teraslama, düzeltme işlemlerini planlamak,
- Ø Sulama ve fazla suyun süzülmesi için gerekli yapıları planlamak,
- Ø Ahır, ağıl, gölet, sera inşaatı için planlar hazırlamak ve yapımını denetlemek,
- Ø Tarımsal üretimde kullanılan alet ve ekipmanları tasarlamak üretim sürecini denetlemektir.

Peyzaj Mimarı

Tanımı

Doğal çevrenin bilinçli bir biçimde, insanlar için yararlı estetik özellikleri olan bir çevre hâlinde düzenlenmesi konusunda bilgi ve beceriye sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Doğal çevreyi bozmadan insan ihtiyaçlarının en iyi şekilde karşılanması için planlar yapmak,
- Ø Bir kentte parkların bahçelerin tarım alanlarının yol ve binaların nerelere yerleştirilmesi gerektiği konusunda incelemelerde bulunmaktır.

Su Ürünleri Mühendisi

Tanımı

Sularda yaşayan bitki ve hayvalarda besin olarak yararlanılabilecek olanların avlanması, üretilmesi, türlerinin iyileştirilmesi, yetiştirilmesi ve depolanması konularında bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Su ürünleri üretim tesislerinin hazırlanması konusunda projeler geliştirmek,
- Ø Su ürünlerinin havzalarda üretimi için yumurtaların ne zaman ve nasıl yerleştirilmesi gerektiği konusunda görüş bildirmek,
- Ø Su ürünlerinin türlerinin iyileştirilmesi üzerinde çalışmalar yapmak,
- Ø Su ürünlerinin çeşitli hastalıklara karşı korunması için havzaların mikroplardan arındırılması çalışmalarını yapmak,
- Ø Su ürünlerinin avlanması ve avlanma teknikleri üzerinde balıkçıları aydınlatmak vb. görev ve işlemleri yerine getirmektir.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-283)

Deri Mühendisi

Tanımı

Dericilik işletmesinde kullanılan teknolojiyi geliştirme konusunda inceleme ve araştırma yapma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Derinin hayvandan yüzüldükten sonra çeşitli işlemlere tabi tutularak kullanılabilir hale gelinceye kadar geçen sürede yapılan işlemleri denetlemek,
- Ø İşlenerek kullanılabilir hale gelen ham deri ve kürkün dikilmesi ve korunması konusunda yardımcılara danışmanlık yapmak,
- Ø Özel kullanım amaçlı derilerin üretimi alanında çalışmak,
- Ø Kullanım yeri ve amacına göre; giysilik, kürklük, ayakkabılık, çantalık, döşemelik, mobilyalık vb. çeşitli deri üretimleri konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak,
- Ø Derinin ekonomik değer kazanmasını sağlayıcı teknolojinin geliştirilmesi ile ilgili araştırmalar yapmak,
- Ø Ürünün kaliteli olması için denetlemelerde bulunmak,
- Ø Deri üretimi sırasında ortaya çıkan artıklardan üretimi mümkün olan jelâtin, tutkal, salam ve sucuk kılıfları gibi mamullerin elde edilmesi için yöntemler geliştirmek,
- Ø Sektörün sorunlarına, bilimsel ve teknolojik çözümler üretmek,
- Ø Modaya uygun yeni ürünler geliştirmek, vb. görev ve işlemleri yerine getirmektir.

Bakımız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-45)

Tütün Endüstri Mühendisi

Tanımı

Tütün bitkisinin yetiştirilmesinden, tütünün içilecek hale gelinceye kadar geçirdiği evrelerde yapılması gereken tüm işlemlerde bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø İyi kalite tütünün üretimi konusunda üreticiye yol göstermek,
- Ø Üretilen tütünün öngörülen standartları uygun olup olmadığını tespit etmek,
- Ø Bağlı oldukları kurum adına tütün alımı işlemini yürütmek,
- Ø Kaliteli tütün üretimi ve tütün yapraklarını tüketicinin beğenisini kazanacak kalitede sigara, pipo, puro, enfiye, çiğneme tütünü hâline gelinceye kadar tüm aşamalarda bilimsel yöntemlerin uygulanmasını sağlamak,
- Ø Ürünün depolanması ve pazarlanmasını sağlamaktır.

Orman Mühendisi

Tanımı

Orman sahalarının genişletilmesi ve geliştirilmesi, devamlılığının sağlanması, ıslah edilmesi ve milli ekonomide en iyi şekilde kullanılması için gerekli mühendislik bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Mevcut orman sahalarında verimliliği artırmak için incelemeler yapmak,
- Ø Kuruyan ağaçları seçip, damgalattırarak kestirip istiflettirmek, Ormanın geliştirilmesine mani olan ağaç ve bitki örtüsünü temizletmek,
- Ø Ağaç hastalıklarına ve orman yangınlarına karşı tedbirler almak,

- Ø Saha ve seralarda fidan üretilmesine nezaret etmek,
- Ø Dikim yapılacak arazinin jeolejik durumuna göre teraslar ve ağaç dikim çukurları hazırlamak,
- Ø Fidanların tekniğine uygun olarak dikilmesini sağlamak,
- Ø Ormanın gençleştirilmesi için gerekli bakım işlerini yürütmektir.

Orman Endüstri Mühendisi

Tanımı

Ormandan ana ürün olarak elde edilen odun, reçine, sığla yağı, defne, palamut gibi ürünleri işleyerek, parke, yonga, levha, karton vb. ürünlere dönüştürme ve bu alanda fabrika ve atölyelerin kurulması, işletilmesi, ürünlerin standardizasyonu kalite kontrolü ve pazarlaması konularında hizmet verme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Orman ürünlerini işleyecek tesislerin tasarımını yapmak,
- Ø Tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli çalışmaları yürütmek,
- Ø Orman ürünlerini iş veren adına satın almak,
- Ø İşlenecek orman ürünleri için standartlar saptamak ve ürünlerin kalitesini denetlemek,
- Ø İşlenecek ürünün üretim ve satışı için pazarlama araştırmaları yapmak,
- Ø Orman ana ürünü olan tomruğu keresteye dönüştürmede planlayıcı ve yürütücü olarak hizmet vermek,
- Ø Kesme ve soyma kaplama üretiminde teknik hizmet vermek,
- Ø Yonga levha, lif levha, çimentolu yonga levha üretiminde çalışmaları koordine etmek,
- Ø Stok kontrolü yapmak,
- Ø İşletmenin araştırma-geliştirme gibi faaliyetlerinde çalışmak tır.

C.MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Ziraat Mühendisliği (Bitkisel Üretim) programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Fen bilimlerine, özellikle biyolojiye ilgili ve bu alanda başarılı,
- Ü Açık havada çalışmaktan hoşlanan,
- Ü Bedence, arazide çalışabilecek kadar sağlıklı bir kişi olması gerekir.

Ziraat Mühendisliği (Hayvansal Üretim) programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Biyolojiye ve ekonomiye ilgili ve bu alanlarda başarılı,
- Ü Hayvan yetiştirmekten hoşlanan,
- Ü Girişimci,
- Ü Kötü kokulu ortamlardan fazla rahatsız olmayan bir kimse olması beklenir.

Ziraat Mühendisliği(Tarım Teknolojisi) programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Matematik kavramlarla düşünebilen ve problem çözebilen,
- Ü Şekil ve uzay ilişkileri görebilen,
- Ü Makine parçaları arasındaki ilişkileri görebilen, mekanik kavramlarla akıl yürütebilen,
- Ü Yönergeyi izleyebilme yeteneğine sahip,
- Ü El-göz koordinasyonuna sahip,
- Ü Bir işi plana uygun olarak yürütebilen bir kişi olması gerekir.

Peyzaj Mimarlığı programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Açık havada çalışmaktan hoşlanan,
- Ü Araştırma ve inceleme merakı olan,
- Ü Görsel yeteneğinin gelişmiş olan,
- Ü Makineli çalışmalarda kurallara uyan,
- Ü Estetik görüş sahibi,
- Ü İletişim becerisi yüksek,
- Ü Yaratıcılık özelliği olan, çevre, sanat, kültür olaylarına duyarlı ve doğayı seven bir kimse olması beklenir.

Su Ürünleri Mühendisliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Açık havada çalışmaktan hoşlanan,
- Ü Fen bilimlerine ilgili ve bu alanda başarılı,
- Ü Yeniliklere ve gelişmelere açık,
- Ü Dikkatli ve sabırlı olması gerekir.

Deri Mühendisliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Kimyasal maddelere karşı alerjisi olmayan,
- Ü Bilimsel merakı olan,
- Ü Masa başında iş beklentisi olmayan,
- Ü İletişim becerisi kuvvetli olması beklenir.

Tütün Endüstri Mühendisliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Kuvvetli koku ve tat alma duyularına sahip,
- Ü Açık havada çalışmaktan hoşlanan,
- Ü Ekonomiye ilgi duyan,
- Ü Tarımsal ve endüstriyel üretim faaliyetlerinden hoşlanan,
- Ü Temel bilimler yanında sosyoloji, ekonomi, psikoloji gibi sosyal bilimlere ilgi duyan,
- Ü Düşüncelerini başkalarına rahatlıkla aktarabilen,
- Ü Başkaları ile olumlu ilişkiler kurabilme gücüne sahip,
- Ü Seyahat etmekten hoşlanması bir kimse olması gerekir.

Orman Mühendisliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Üst düzeyde fen bilgisi yeteneğine,
- Ü Plan yapma ve uygulama gücüne sahip,
- Ü Biyolojiye ilgili,
- Ü Açık havada çalışmaktan hoşlanan bir kişi olması beklenir.

Orman Endüstrisi Mühendisliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Açık havada çoğunlukla kentlerden uzak yerlerde çalışmaktan hoşlanan,
- Ü Emniyet tedbirlerini uygulayan,
- Ü Üst düzeyde genel yeteneğe, bir işi planlama ve yürütme gücüne sahip,
- Ü Ekonomi ve ticarete ilgi duyan,

- Ü İşbirliği yapabilen ve başkalarını yönetebilen,
- Ü Bedence sağlam bir kişi olması gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMLARI VE KOŞULLARI

Ziraat Mühendisleri (Bitkisel Üretim) ;

Tüm işlerini açık havada yürütürler. Çalışırken çiftçilerle iletişim halindedirler.

Ziraat Mühendisleri (Hayvansal Üretim);

Kapalı ve açık alanlarda çalışabilirler. Genellikle kliniklerde, besicilik işletmelerinde gezer durumdaki sürülerde, özel veya kamu işletmelerinde çalışabilirler. Çalışma koşulları risklidir. Çünkü zoonoz dediğimiz hayvanlardan insana bulaşan hastalıklara maruz kalma riskleri çok fazladır.

Ziraat Mühendisleri (Tarım Teknolojisi);

Meslek elemanları, tarım alet ve makineleri üreten kamu ve özel kuruluşlara ait fabrika ve atölyelerde çalışırlar. Çalışırken; ziraat mühendisleriyle, makine mühendisleriyle, makine teknisyenleriyle, çiftçilerle, meslektaşlarıyla ve işçilerle iletişim halindedirler.

Peyzaj Mimarları;

Peyzaj mimarı çalışmalarını büroda ve açık arazide yürütür. Açık arazideki çalışmalar yaz aylarında, kapalı alandaki çalışmalar ise kış aylarında yapıldığı için çalışma ortamı genelde sıcaktır. Açık arazide çalışma ortamı tozlu ve gübre kokulu olabilir. Peyzaj mimarı çalışırken yatırım proje uzmanı, şehir plancısı, ziraat ve orman mühendisleri, işçiler, yöneticiler ve diğer personelle iletişim hâindedir.

Su Ürünleri Mühendisleri;

Balık, istakoz, kabuklu su ürünleri vb. canlıların yetiştirildiği ve avlandığı tüm ortamlarda, bazen denizlerde çalışırlar. Tatlı sularda üretim için doğal su kaynaklarının bulunduğu ormanlık alanlar uygun olduğundan, işyerleri genellikle kentlerin dışındadır. Özellikle ürünleri işleyen tesislerde çalışma ortamında ıslaklık çevrede ise rahatsız edici koku mevcuttur.

Deri Mühendisleri;

Deri mühendisi deri işlenen fabrika ve atölyelerde, tabakhanelerde görev yaparlar. Çalışma ortamı kokulu, kirli ve ıslaktır. İş genellikle ayakta yapılır. Zaman zaman büroda da çalışırlar.

Tütün Endüstri Mühendisleri;

Tütün eksperisi olan kişiler açık alanlarda veya kapalı ortamlarda çalışırlar. Açık alanlarda çalışanlar genellikle her türlü iklim şartında çalışacaklarından fiziksel olarak dayanıklı kişiler olmalıdır. Kapalı ortamda çalışanlar aşırı koku ve sıcakta çalışacaklarından astım ve romatizma gibi hastalıkları olanlar bunu göz önünde bulundurmalıdırlar.

Orman Mühendisleri;

Orman mühendisleri proje dışındaki görevlerini genellikle açık havada yürütürler. Bunun için orman alanlarında oturmak zorunluluğu olabilir. Orman mühendisleri çalışmaları sırasında orman koruma memurları ve teknisyenleriyle etkileşim halinde iseler de birinci derecede orman ağaçları ve hayvanlarla ilgilidirler.

Orman Endüstrisi Mühendisleri;

Orman endüstri mühendisi ağaç işleyen fabrika ve atölyelerde çalışır. İş hem büroda hem de talaşlı, tozlu ve gürültülü makine bölümünde yürütülür. Ağaç işleri endüstri mühendisleri, orman mühendisleri, teknisyen ve ustalarla iletişim hâlinde çalışırlar.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Ziraat Mühendisleri (Bitkisel Üretim);

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığına ve özel sektöre ait tarımsal işletmelerde çalışırlar. Kendi bahçe ve sera işletmelerini kurarlar. Tarla, bağ ve bahçe ziraatı hiçbir zaman geçerliliğini yitirmeyen, insanların sürekli ihtiyaç duyduğu ürünlerin yetiştirilmesi açısından her zaman gereksinim duyulan bir meslektir.

Ziraat Mühendisleri (Hayvansal Üretim);

Veteriner Hekimin olmadığı yerde, hayvan sağlığı konusunda özellikle koruyucu hekimlik alanında çalışabilirler. Veteriner hekimle ve Ziraat Teknisyeni ile hayvan sağlığı, yetiştiriciliği, üretimi ve ıslahında çalışırlar. Tarım İl Müdürlükleri, Belediyeler, Mezbahalar, Et Balık Kurumu, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki kuruluşlarda Özel hayvan kliniklerinde ve danışmanlık kurumlarında istihdam edilirler. Türkiye'nin bir tarım

ve hayvancılık ülkesi olduğu düşünöldüğünde atıl halde bulunan tarım alanları ve hayvancılık sektöründe istihdam açığı vardır. Kendileri özel hayvan çiftliği kurabilirler.

Ziraat Mühendisleri(Tarım Teknolojisi);

Ölkemizde tarımda mekanizasyon, teknolojik gelişme ile birlikte gün geçtikçe daha da önem kazanmaktadır. Bu gelişmeye verilen öneme paralel olarak; tarım alet ve makineleri üretiminde aktif olarak görev alacak ara elaman olan bu meslek elemanlarına özel sektörde istihdam olanakları artacaktır.

Orman Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ve bağı kuruluşlarda, T.C. Zirai Donatım Kurumu fabrika ve bölge müdürlüklerinde, pancar ve tarım-kredi kooperatiflerinde görev alırlar.

Öğrenim sırasında aldığı genel konstrüksiyon, imalat ve malzeme bilgisi nedeniyle serbest çalışma, tarım alet ve makineleri imal eden özel kuruluşlarda da iş bulma olanağına sahiptir. Çalışma koşullarından dolayı meslekte erkekler kadınlara oranla daha kolay iş bulma şansına sahiptirler.

Peyzaj Mimarları;

Park ve Bahçeler Müdürlüklerinde, Karayolları Genel Müdürlüğü gibi çeşitli kamu kuruluşlarının çevre, yeşil alan ve peyzaj düzenleme birimlerinde, Tarım ve Köy İşleri, Orman Bakanlığı il ve ilçe teşkilatları ile araştırma enstitülerinde, özel peyzaj mimarlığı bürolarında, çeşitli turizm tesislerinde, süs bitkileri üreten ve pazarlayan özel işletmeler ve fidanlıklarda çalışma imkânı bulunmaktadır.

Su Ürünleri Mühendisleri;

Son yıllarda ölkemizde tatlı su balıkçılığı alanında modern işyerlerinin sayısı çoğalmış olup, buna bağı olarak istihdam olanakları da genişlemektedir. Özel sektöre ait su ürünleri üretim ve işleme tesislerinde, akvaryum balığı üretim tesislerinde ve balık çiftliklerinde çalışabildikleri gibi, Tarım Bakanlığı, DSİ, belediye ve üniversitelere bağı su ürünleri üretim çiftliklerinde çalışabilirler.

Ayrıca çeşitli kredilerden de faydalanarak kendi adlarına iş yeri açabilme olanakları da vardır. Son zamanlarda bu alana bayanların da ilgisinin arttığı, özellikle su ürünleri işleme ve değerlendirme tesislerinde çalışmakta oldukları gözlenmektedir.

Deri Mühendisleri;

Bu meslekte çalışma olanakları oldukça geniştir.

Bu alanda eğitilmiş insan sayısı az olduğundan bu eğitilmiş alanlar kolayca ve yüksek ücretle iş bulabilmektedirler. Ancak son bir kaç yılda Türkiye'nin dış pazar payının küçülmesi bu sektörü olumsuz etkilemiş olmasına karşın bunun geçici olduğu düşünülmektedir.

Meslek mensupları özel ve kamu işletmelerinde iş bulabilmektedirler. Özellikle İzmir ve İstanbul deri sanayinin gelişmiş olduğu illerimizdir.

Tütün Endüstri Mühendisleri;

Tütün eksperleri Tekel Genel Müdürlüğüne bağlı kuruluşlarda özel sektör tütün işletmelerinde, kamu ve özel sigara fabrikalarında, tütün ticareti (ithalat-ihracat) yapan kuruluşlarda tütün üretimi yapan işletmelerde ve tütün kredisi veren finans kuruluşlarında görev alabilirler.

Orman Mühendisleri;

Orman mühendislerinin yoğun olarak görev aldıkları alan kamu sektörü olup, çoğunlukla Orman Bakanlığının, Milli Parklar, Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü, Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü ve Orman Köylerini Kalkındırma Genel Müdürlüğünde çalışırlar. Karayolları Genel Müdürlüğü, Çevre Bakanlığı ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünde çevre düzenleme, baraj havzalarının düzenlenmesi işlerinde ve belediyelerde park ve bahçeler müdürlüğünde görev alabilirler.

Orman Endüstrisi Mühendisleri;

Orman endüstri mühendisleri kamu ve özel sektöre ait orman ürünlerini işleyen kağıt, karton fabrikalarında, kereste, mobilya, yonga levha, lif levha, kontrplak, kapı ve pencere ile diğer özel ürünlerin üretimini yapan özel işletmelerin bünyelerinde çalışabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Ziraat ve orman bilimleri alanında yer alan meslekleri tercih etmek isteyen bir öğrencinin, lisede fen bilimleri alanına yönelerek, ÖSS' de yeterli sayısal puan alması gerekir.

Ziraat Mühendisleri (Bitkisel Üretim);

Meslek yüksek okullarının: Antep Fıstığı Tarımı ve Teknolojisi, Bağcılık, Bahçe Ziraatı, Bitkisel Üretim, Endüstriyel Bitkileri Yetiştirme ve Değerlendirme, Fidan ve Fidecilik, Fidan Yetiştirme, Fındık Eksperliği, Hasat Sonrası ve Teknolojisi, Mantarcılık, Pancar Yetiştiriciliği ve Şeker Teknolojisi, Sebze Üretimi, Seracılık, Seracılık ve Süs bitkileri Yetiştiriciliği, Tarımsal Pazarlama, Tarla Bitkileri, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler, Tohumculuk, ön lisans programını başarı ile bitirenler, ÖSYM tarafından yapılan Dikey Geçiş Sınavında (DGS) başarılı oldukları takdirde Ziraat Fakültelerinin Bitkisel Üretim, lisans programına dikey geçiş yapabilirler. 4 yıllık lisans programını bitirenlere Ziraat Mühendisi ünvanı verilir.

Ziraat Mühendisleri (Hayvansal Üretim);

Meslek yüksek okullarının: Arıcılık, Besicilik, Endüstriyel Tavukçuluk, Et Endüstrisi, Hayvansal Üretim, İpek Böcekçiliği, İşletme Organizasyonu ve Çiftlik Yönetimi, Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliği, Tavukçuluk Süt Hayvancılığı programını başarı ile bitirenler ÖSYM tarafından yapılan Dikey Geçiş Sınavında (DGS) başarılı oldukları takdirde Hayvansal Üretim ve Veterinerlik lisans programlarına dikey geçiş yapabilirler. 4 yıllık Lisans programını tamamlayanlara Ziraat Mühendisi ünvanı verilir.

Ziraat Mühendisleri (Tarım Teknolojisi) ;

Meslek Yüksek okullarının: Sulama Teknolojisi, Tarım Aletleri ve Makineleri, Tarımsal Sulama Yöntemleri programlarını bitirenler ÖSYM tarafından yapılan Dikey Geçiş Sınavında (DGS) başarılı oldukları takdirde “Tarım Teknolojisi” lisans programına dikey geçiş yapabilirler. Lisans (4 yıllık) programını bitirenlere Ziraat Mühendisi ünvanı verilir.

Peyzaj Mimarları;

Meslek Yüksek okullarının: Peyzaj, Peyzaj Uygulama ve Süs Bitkileri programlarını bitirenler ÖSYM tarafından yapılan dikey geçiş sınavında başarılı olanlar Peyzaj Mimarlığı (4 yıllık) lisans programına geçiş yapabilirler. Eğitimini tamamlayan kişiler üniversitelerde görev almak isterlerse araştırma görevlisi olarak göreve başlarlar ve gerekli çalışmalarını tamamladıktan sonra yardımcı doçent, doçent ve profesör olarak meslekte ilerleyebilirler.

Su Ürünleri Mühendisleri;

Meslek yüksek okullarının: Su Ürünleri ön lisans programını başarı ile bitirenler, ÖSYM tarafından açılan Dikey Geçiş Sınavı'nda (DGS) başarılı oldukları takdirde ; Su Ürünleri, Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği, Hayvansal Üretim lisans programlarına dikey geçiş yapabilirler.

Deri Mühendisleri;

Meslek liselerinin;

- ü Ayakkabı Teknolojisi,
- ü Ayakkabıcılık,
- ü Deri Konfeksiyon,
- ü Deri- Hazır Giyim,
- ü Deri Teknolojisi,

bölgülerinden mezun olanlar “Dericilik” ön lisans programına sınavsız geçiş için başvurabilirler. Gereken koşullara sahip oldukları takdirde yerleştirilebilirler.

Meslek liselerinin sınavsız geçiş için belirlenen bölümleri dışındaki bölümlerden ya da liselerden mezun olanlar/olacaklar ise sınavsız yerleştirme sonunda kontenjan kalırsa ek yerleştirme ile açık olan programlara isteklerine ve ÖSS puanlarına göre yerleştirilebileceklerdir.

“Dericilik” ön lisans programını başarı ile bitirenler ÖSYM tarafından açılan Dikey Geçiş Sınavı'nda başarılı oldukları takdirde Deri Mühendisliği lisans programlarına geçiş yapabilirler.

Tütün Endüstri Mühendisleri;

Tütün Yetiştiriciliği ve İşlemciliği (2 yıllık ön lisans) bölümüne sınavsız geçiş yapılabilir. Başarılı olanlar (4 yıllık lisans) Tütün Ekspertiği bölümüne dikey geçiş yapabilir. Tütün Ekspertiği bölümünü bitirenler lisans diploması ve Tütün Endüstri Mühendisi ünvanı verilir.

Orman Mühendisleri;

Meslek yüksek okulunun: orman ürünleri bölümünü tamamlayanlar ÖSYM tarafından yapılan dikey geçiş sınavını başaranlar orman mühendisliği lisans programına geçerler. Orman mühendisleri üniversitede öğretim elemanı olarak görev yapıyorlarsa

akademik yönden yükselebilirler. Orman Genel Müdürlüğünde görev yapanlar ise bölüm Şefliği, Őube müdürlüğü, bölge müdürlüğü gibi kadrolara yükselme olanağına sahiptirler.

Orman Endüstrisi Mühendisleri;

Orman endüstri mühendisleri, üniversitede ğretim elemanı olarak görev yapıyorlarsa akademik olarak yükselme olanağına sahiptirler. Diğer iŐyerlerinde çalışanlar ise Şef veya müdür olabilirler.

ARAŞTIRIN:

Fen bilimleri alanında yer alan mesleklerden size uygun olduğunu düşündüğünüz 3 mesleği seçerek, söz konusu meslek elemanlarını çalışma ortamlarında ziyaret edin. Onlara; ne tür mesleki faaliyetler yaptıkları, çalışma koşulları, iş bulma ve kariyer imkânları konularında sorular sorun.

SOSYAL BİLİMLER ALANI

Bu alan içinde sırasıyla aşağıdaki alt alanlarda meslekler tanıtılacaktır.

1. Tarih
2. Hukuk
3. İşletme
4. Uluslar Arası İlişkiler
5. Ekonomi
6. Dil Ve Edebiyat
7. Turizm
8. Psikolojik Danışmanlık Ve Rehberlik
9. Psikoloji
10. Özel Eğitim
11. Sosyoloji
12. Sosyal Hizmetler
13. Sınıf Öğretmenliği
14. Felsefe
15. Yönetim
16. Coğrafya
17. İlahiyat Bilimleri Ve Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi
18. İletişim
19. Aile Ekonomisi

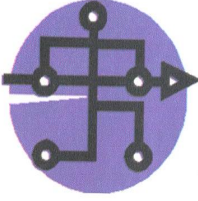
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

1. TARİH ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet ile tarih alanı altında yer alan meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Tarihin konusu tabiatı gereği insandır. Tarihçi sadece fikirlere ilgi duymayıp, bu fikirlerdeki duygu ve heyecanın köküne de inmelidir. Tarihçinin toplum psikolojisini de gözden uzak tutmaması gerekir.

Tarih insanlara, doğru sonuçlara varmaları için yön verir. Fertlerin ve toplumların nereden geldiklerini, ne olduklarını bildirir. İnsana doğru değerlendirme yapmayı öğreten tarih, onu çağdışı olmaktan kurtarır, gününü yaşayan, geleceğe doğru uzanan değerleri içinde yapıcı rol oynamasına yol açar. Temel bilimlerdeki matematiğin yerini sosyal ilimlerde tarih yüklenmiştir. Bu ilimler doğruluk ve hakikatin teminatıdır. Sosyal ve siyasi ilimler tarihe büyük ihtiyaç duyarlar. Sosyal ilimlerin geçirdiği evrelerin tarihleri de tarihin yöntemleri kullanılarak yazılır.

Geçmişte önemli bir bilim dalı olan tarih, günümüzde de önemli bir bilimdir ve gelecekte de önemli bir bilim dalı olacağı muhakkaktır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Tarihçi
- ü Tarih Öğretmeni
- ü Sanat Tarihçisi
- ü Sanat Tarihi Öğretmeni
- ü Arkeolog
- ü Hititolog
- ü Sümerolog
- ü Antropolog
- ü Halk Bilimci
- ü Bilgi ve Belge Yöneticisi

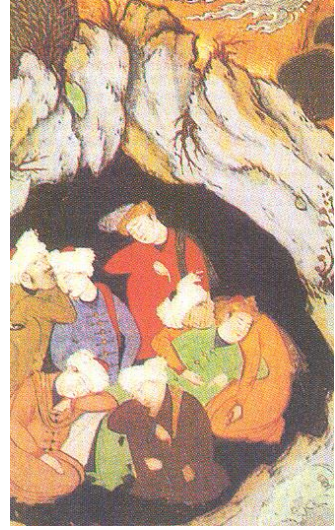
Tarihçi

Tanımı

Geçmişte olan olayların, nedenlerini, sebep sonuç ilişkilerini ve bugünkü olaylarla bağlantısını araştırma bilgi ve becerisine sahip kişidir

Görevleri

- Ø Geçmiş olayları, kurumları, düşünceleri ve insanları betimlemek için geçmişe ait yayınlanmış ve yayınlanmamış tüm yazılı kaynakları (kitabeleri, mektupları, anı defterlerini, mahkeme kayıtlarını vb.) titizlikle incelemek,
- Ø Derlediği bilgileri, doğruluk ve ifade ettikleri anlam bakımından değerlendirmek,
- Ø Olayları oluş sırasına koymak ve aralarında sebep-sonuç ilişkisi kurmak,
- Ø Bulgularını, gerçeğe bağlı kalarak, yansız bir tutumla açık ve öz biçimde rapor etmek,
- Ø Arkeolog gibi geçmişteki insan kültürleri ile ilgilenen diğer araştırmacıların çalışmalarını incelemek.

Tarih Öğretmeni

Tanımı

Çalıştığı eğitim kurumunda, öğrencilere, tarih ile ilgili eğitim verme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlamak, bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izlemek, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmaktır.

Sanat Tarihçisi

Tanımı

Türkiye’de ve dünyada yapılmış sanat eserlerini kronolojik gelişme boyutlarında ve yöresel boyutlarda inceleme, değerlendirme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Resim, minyatür, mimarlık eserleri gibi sanat eserlerini değerlendirmek, ve tanıtmak,
- Ø Sanat sevgisinin gelişmesi amacıyla ve tarihi eser kaçakçılığına karşı halkı bilgilendirmek için konferanslar vermek, yayınlar yapmak,
- Ø Geçmiş devirlerden kalma sanat eserlerinin ortaya çıkarılmasına katkıda bulunmak,
- Ø Müzeye gelen eserleri geliş yollarına göre sınıflandırmak, bunların kayıtlarını tutma
- Ø Halka, uygun yer ve zamanlarda sunulmasını sağlamak.

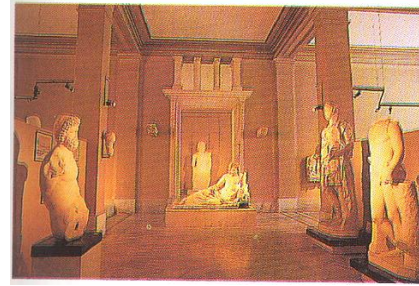
Sanat Tarihi Öğretmeni

Tanımı

Çalıştığı eğitim kurumunda, öğrencilere sanat tarihi eğitimi verme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı yapmak, kendisine ayrılan ders saatlerinde bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izlemek, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmaktır.

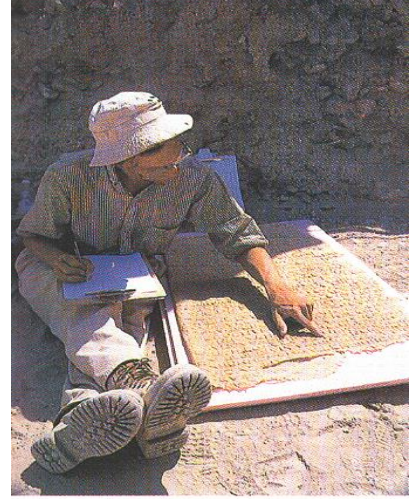
Arkeolog

Tanımı

İnsanın dünya üzerinde görülmesinden Ortaçağa kadar geçen süreç içinde insana ilişkin her türlü kalıntı ve buluntuyu, doğal çevre ile insan arasındaki ilişkileri, yüzey, sualtı araştırmaları ve kazılarla ortaya çıkarma, inceleme, değerlendirme, koruma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Eski çağlardan günümüze kalmış toprak veya su altındaki eserleri gün ışığına çıkarmak için kazılar yapmak,
- Ø Kazılardan elde edilen eserleri temizlemek,
- Ø Parça eserlerin yapıştırılmasını (konservasyon), bakım-onarım ve restorasyonunu yapmak,
- Ø Eserlerin kaydını tutmak, korunmasını sağlamak ve halkın bilgisine sunmak,
- Ø Kültür ve Turizm Bakanlığında çalışması durumunda; kazılarda gözlemci olarak bulunmak,
- Ø Korunması gereken kültür ve tabiat varlıklarını saptamak ve kaydını tutmak, bunlara yönelik koruma ve restorasyonlar konusunda kararlar çıkarılmasını sağlamak,
- Ø Çevresindeki antik kentlerin (ören yerlerinin) belirli aralıklarla denetimini yapmak,
- Ø Koleksiyoncuların denetimini yapmak (Müzelerde çalışanlar için).

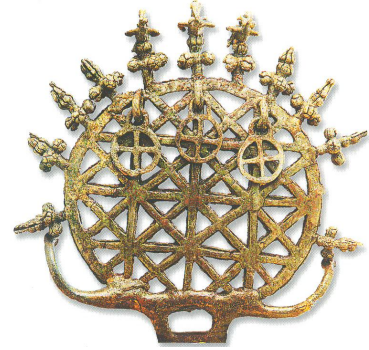
Hititolog

Tanımı

Çivi yazısını Eski Babil'den alarak yaygınlaştıran Anadolu'nun göçmen kavmi Hititlerin yaklaşık M.Ö.1200-1000 yılları arası kültür, edebiyat, din, tarih, sanat, hukuk vb. kültür ürünleri konularını araştırma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Hititlerin kültür, edebiyat, din, tarih, sanat, hukuk gibi kültür ürünlerini araştırmak.

Sümerolog

Tanımı

M.Ö. 4000 yılının ortalarından İsa'nın doğumuna kadar olan sürede Önasya'da oturmuş ve çivi yazısını kullanmış kavimleri araştırma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

M.Ö. 4000 yılının ortalarından İsa'nın doğumuna kadar uzanan sürede Önasya'da oturmuş ve çivi yazısını kullanmış kavimlerin dilleri, siyaset ve kültür tarihleri ile ilgili konularda araştırma yapmaktır.

Antropolog

Tanımı

Antropolog (insanbilimci), evrenin ve dünyanın oluşumu; yaşamın başlangıcı ve gelişimi; insanın biyolojik evrimi; ırkların doğuşu, yayılışı ve fiziksel özellikleri; toplumların ve kültürlerin oluşumu, gelişimi, değişimi ve bu konularla ilgili tarih öncesi, tarihi ve güncel tüm sorunlar üzerinde eğitim ve araştırma yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø İnsanın fiziksel özelliklerini metrik ve morfolojik yöntemlerle araştırmak; toplumun genetik yapısını esas alarak, yaşayan insan gruplarının çeşitliliğinin nedenlerini bulmaya çalışmak,
- Ø İnsanın geçmişte ve bugün canlılar dünyasındaki yerini; primat (tüm maymun türlerini ve insanı da içeren memeliler) takımı üyelerinin benzer yapısal özellikleri açısından akrabalıklarını ve bunların tarih öncesinden ve tarih devirlerinden kalan fosil örnekleriyle yakınlık derecelerini ve çevreleri ile ilişkilerini uygulamalı bir biçimde incelemek.
- Ø Geçmişte yaşamış ve çağımızda yaşamakta olan çeşitli toplumların ve bir toplumda değişik alt kültürlerin yaşayışını incelemek, kültür-kişilik ilişkisini, toplumsal değişmeyi belirleyen faktörleri ortaya çıkarmaya çalışmak.
- Ø İlkel ya da uygar insan gruplarının başlangıcını, beden yapısını, özelliklerini, örf, adet ve geleneklerini, dilini ve eserlerini, kısaca yaşama biçimini incelemek.
- Ø Çalıştığı kurumda araştırma yapmak ya da araştırma bulgularının uygulamada kullanılmasına yardımcı olmak.

Halkbilimci

Tanımı

Halkın geleneklerine dayalı maddi ve manevi (dil, edebiyat, hukuk, yönetim, el sanatları, halk hekimliği vb.) bütün kültür öğelerini ve kültürler arasındaki benzerlikleri, farklılıkları belirleyip, araştırma ve değerlendirme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Çeşitli sosyal gruplar arasında yaşayarak onların gelenekleri, inançları, töreleri, müzikleri, oyunları, edebi ürünleri, el sanatları, halk hekimliği, mimari ve müzecilik gibi konularda gözlemler yapmak,
- Ø Bireysel ve grup halinde davranışlarını yorumlayabilmek için, bazı gruplara ve bireylere anket uygulamak,
- Ø Sosyal grupların dinsel, siyasal, sosyolojik ve psikolojik tutum ve davranış biçimlerini aile yapısı, aile içi ilişkiler, akrabalık sistemleri, toplumsal değerler, kentleşme ve toplumsal değişim konularında araştırmalar yapmak
- Ø Topladığı bütün verileri sınıflandırmak ve aralarında anlamlı ilişkiler kurmaya çalışmak,
- Ø Gözlemleri görsel veya işitsel bantlara kaydetmek,
- Ø Gerek Türk kökenli toplulukların gerekirse komşu halk kültürlerinin gözden geçirilip çeşitli benzerlikler ve farklılıkların belirlenmesiyle kültürler arası iletişim ve etkileşim sorunlarının aydınlığa çıkarılmasına yardımcı olmak,
- Ø Yazılı ve sözlü kaynaklardan toplanan bütün malzemeyi kitaplıklar, arşivler ve müzelerde düzenli bir biçimde sınıflandırarak halkın hizmetine sunmak,

Bilgi Ve Belge Yöneticisi

Tanımı

Geçmişteki yazılı ve görsel belgelerin korunması, bu bilgi ve belgelerin istenildiği zaman ve istenilen biçimde sunumunun gerçekleştirilmesine yönelik çalışmaları yürütme ve bu konularda eğitim ve araştırma yapma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Belgeleri saklanmasını ve korunmasını sağlamak,
- Ø İstenildiğinde bilgi ve belgelerin sunumunu yapmak,

- Ø Arşivcilik, Kütüphanecilik, Dökümantasyon ve Enformasyon alanlarında eğitim ve araştırma yapmak.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Yükseköğrenimini bu alanda yapmak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Üst düzeyde akademik ve sözel yeteneğe sahip,
- Ü Tarih, coğrafya, güzel sanatlar, sosyoloji ve felsefeye ilgi duyan,
- Ü Geniş bir kültüre sahip,
- Ü İnceleme ve araştırma merakı olan,
- Ü Sabırlı, dikkatli ve devamlı okumaktan bıkmayan,
- Ü Bulgularını objektif olarak değerlendirebilen,
- Ü Sosyal bilimlere ilgili ve bu alanda başarılı,
- Ü Düşüncelerini başkalarına açık bir biçimde aktarabilen,
- Ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen; sevecen, hoşgörülü, sabırlı,
- Ü Kendini geliştirmeye istekli, coşkulu, yaratıcı,
- Ü Uyarıcılar arasındaki farkları algılayabilme yeteneğine sahip,
- Ü Analitik düşünme gücüne sahip bir kişi olması beklenir.

D.ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Tarihçi genellikle sakin bir ortamda, tek başına çalışır. Bazen araştırdığı konu ile ilgili kişilerle görüşme yapar. Tarihi belgelere ulaşmak için zaman zaman tozlu ve loş arşivlere girmesi gerekebilir.

Tarih öğretmeni, okulda görev yapar. Görevini genellikle ayakta yürütür.

Sanat tarihçileri genelde müzelerde, kapalı ve gürültüsüz ortamlarda; geçmiş devirlerden kalma sanat eserlerinin ortaya çıkarılmasına katkı sırasında açık havada ve tozlu ortamlarda çalışmaktadırlar.

Arkeologlar görevlerine göre değişik ortamlarda çalışırlar. Araştırma yapan arkeologlar, çoğunlukla okuyarak, yazarak görev yaparlar, yaz aylarında kazı çalışmalarını açık havada yürütürler. Müzelerde çalışanlar için çalışma ortamı temiz ve sessizdir. Bir kazıda ilginç bir parçanın bulunması ve ait olduğu dönemin belirlenmesi uzun ve zahmetli bir çaba sonucunda gerçekleşir ve bu durum kişiye büyük bir mutluluk verir. Arkeologlar,

eski çağ tarihçisi, heykeltıraş, mimar, topograf, teknik ressam, fotoğrafçı, epigraf (yazıt okuyan kişi) gibi meslek elemanlarıyla sürekli iletişim halinde çalışırlar.

Halkbilimciler (folklorcular), araştırma yaparken, bizzat araştırma yapılan alanda bulunurlar. Konusunun çeşitliliği nedeniyle her türlü ortamda bulunabilirler. Yapılan araştırmaların sınıflandırılması ve değerlendirilmesi ile raporlaştırma işlemlerini büro ortamında yaparlar.

Bilgi ve Belge Yöneticisi, belgelerle iç içe olduğu için çoğunlukla tozlu ve loş bir ortamda çalışır.

E.İŞ BULMA İMKÂN LARI

Tarih bölümü mezunları; ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programını başarı ile tamamlayanlar, lise ve dengi okullarda Tarih Öğretmeni olabilirler. Kütüphane, arşiv ve benzeri kuruluşlarda, özel araştırma merkezlerinde, vakıflarda, müzelerde Kültür Bakanlığında araştırmacı olarak, üniversitelerde öğretim elemanı olarak, gazetelerde yazar olarak çalışabilirler.

Tarih öğretmenliği bölümü mezunları; MEB'e bağlı okullarda (ilköğretim okulları, liseler, meslek liseleri vb.) çalışırlar. Bunun yanı sıra dersane ve benzeri kuruluşlarda görev yaparlar.

Sanat Tarihi bölümü mezunları; Vakıflar Genel Müdürlüğü, MTA, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı kuruluşlar (müzeler), turizm kuruluşları gibi kurum ve kuruluşlarda görev alabilirler. ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programını başarı ile tamamlayanlar orta dereceli okullarda sanat tarihi öğretmenliği yapabilirler.

Arkeoloji bölümü mezunları; çalıştıkları kuruluşlar; üniversiteler (öğretim görevlisi veya araştırmacı olarak), Müzeler ve Anıtlar Genel Müdürlüğü'ne bağlı çeşitli müzeler, kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurulları, özel müzeler, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Maden Tetkik Arama Enstitüsüdür.

Antropoloji bölümü mezunlarının bir kısmı bazı kamu kuruluşlarında yetiştirildikleri alanla ilgili görevler alabilirler. Örneğin, paleoantropoloji programı mezunları MTA Tabiat Tarihi Müzesinde ve diğer müzelerin varsa doğa tarihi bölümlerinde; sosyal antropoloji programı mezunları Orman, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Bayındırlık ve

İskân Bakanlığı, DPT, Kültür Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, TRT, Milli Folklor Enstitüsü gibi kuruluşların kültür ve eğitim birimlerinde sosyal araştırmacı olarak görev alabilmektedirler. Fizik antropoloji programı mezunları ise müzelerde olduğu kadar, orduda giysi ve araçların, mimaride ev ve ev eşyalarının, endüstride araç ve gereçlerin, bunları kullanacak kişilerin beden yapısına uygun olarak hazırlanmasında ve sporcuların beden yapısına göre en başarılı olacakları dallara yönlentilmelerinde danışmanlık yapabilirler. Bu bölüm mezunlarının alanlarında iş bulma olanağı kısıtlı olmakla birlikte son yıllarda Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde antropolog görev almaktadır.

Hititoloji bölümü mezunları, öğrenim yaptıkları yükseköğretim kurumlarında, müzelerde, turizm acentelerinde görev alabilirler.Çalışma alanları sınırlıdır.

Sümeroloji bölümü mezunları, daha çok öğrenim yaptıkları kurumlarında ve müzelerde çalışabilirler. Çalışma alanları sınırlıdır.

Halk bilimi bölümden mezun olanlar, günümüzde, kendi branşlarıyla ilgili Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi, ayrıca kitle iletişim araçlarında (radyo, TV, basın-yayın) görev alabilirler. Kendi olanaklarıyla çeşitli kuruluşların halkla ilişkiler, reklâm, pazarlama, gibi bölümlerinde çalışabilirler.

Bilgi ve Belge Yönetimi mezunları kamu ve özel sektöre bağlı çeşitli kütüphanelerde, gazetelerde, arşivlerde, ve bilgi işlem merkezlerinde iş bulabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Tarihçiler için meslek eğitimi çeşitli üniversitelere bağlı fakültelerin “Tarih” bölümünde verilmektedir. Tarih Bölümüne girebilmek için ÖSYM'nin sınavı'nda yeterli “Sözel (SÖZ)” puan almak gereklidir. Bu mesleğin eğitimi çeşitli fakültelerin tarih bölümlerinde 4 yıllık lisans programıyla verilmektedir. Bölümün amacı, ilkçağdan başlayarak insanı etkilemiş olan tarihsel olayları, siyaset, ekonomi, din, sanat gibi olgularla birlikte ele alarak öğretmektir. Lisans eğitimini tamamlayan kişiler üniversitelerde görev almak isterlerse araştırma görevlisi olabilir, akademik kariyer yaparak meslekte ilerleyebilirler.

Tarih Öğretmenleri; 5 yıllık lisans eğitiminden sonra alanlarında mastır ve doktora eğitimi alarak kariyerlerini yükseltebilirler, öğretim üyesi olabilirler.

Sanat Tarihi mesleğinin eğitimi çeşitli üniversitelere bağlı Fen- Edebiyat fakültelerinin “Sanat Tarihi” bölümlerinde verilmektedir. Bu bölüme girebilmek için Öğrenci Seçme Sınavı’nda (ÖSS) Sözel alanda yeterli (SÖZ) puanı almak gerekmektedir. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesinde, Fen-Edebiyat ve Edebiyat Fakültelerinde, öğrenim süresi 4 yıldır.

Arkeoloji mesleğinin eğitimi çeşitli üniversitelere bağlı fakültelerin “Arkeoloji” bölümlerinde verilmektedir. Arkeologlar belirli alanlarda uzmanlaşabilirler. Bunlar; eski tunç çağı eserleri, konservatör (yarım eserlerin yapıştırılması), sikke, arkaik dönem heykeltıraşlığı, Helenistik çağ mimarisi, seramik, define vb. alanlardır. Bu bölümlere girebilmek için ÖSYM'nin yaptığı sınavda yeterli “Sözel (SÖZ)” puanı almak gerekmektedir. Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.

Antropoloji bölümünde öğretim süresi 4 yıldır. Antropoloji bölümünü bitirenlere “Antropoloji Lisans Diploması” verilir ve diplomada öğrenim görülen program belirtilir. Örneğin, Antropoloji Bölümü Paleantropoloji Anabilim dalı gibi mezunlar, “Antropolog” unvanı ile görev almaktadırlar.

Halk Bilimci mesleğinin eğitim süresi 4 yıldır. Mesleğin eğitimi üniversitelerin “Halk Bilimi ve Türk Halk Bilimi” programlarında verilmektedir. Bu programda eğitim görmek için Öğrenci Seçme Sınavı’nda (ÖSS) yeterli “Sözel (SÖZ)” puan almak gerekir.

Bilgi ve Belge Yönetimi; Arşivcilik, Kütüphanecilik, Dökümantasyon ve Enformasyon bölümlerinin tek bölüm haline getirildiği bir yükseköğretim programıdır.

Bilgi ve Belge Yönetimi mesleğinin eğitimi çeşitli üniversitelere bağlı Fen- Edebiyat fakültelerinin “Bilgi ve Belge Yönetimi ” bölümlerinde verilmektedir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

2. HUKUK ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet sonunda hukuk alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Geçtiğimiz yüzyılda olduğu gibi yeni yüzyılda da öne çıkması beklenen alanların başında hukuk yine önemli bir yer tutmaktadır.

Çağdaş devletin en önemli özelliği, ilişkilerin ve faaliyetlerin her tamamen hukuk kuralları ile çevrelenmiş olmasıdır. Kısaca, “hukukun üstünlüğü” anlayışına uygun bir devlet olmasıdır.

Günümüzde her alanda geçerli olan küreselleşme olgusu karşısında, tüm ülkeler gerek hukuk sistemleri boyutunda, gerek ekonomik, sosyal, kültürel boyutta, değişik teknolojik araçlar ve iletişim araçları ile birbirlerini rahatlıkla tanıma imkânına sahip, birbirlerine bağlı, birbirlerinden etkilenen birimler, bir anlamda neredeyse bir bütünün farklı parçaları durumuna dönüşmüşlerdir.

Bu özellikler, devletler açısından, birbirlerinin hukuk sistemlerini tanıma ve hatta hukuk sistemlerini benzeştirme zorunluluklarını da beraberinde getirmektedir.

Hukukçulara olan ihtiyaç, sadece özel ve kamu hukuku alanında değil, hukukun tüm alanlarında ve dallarında; aynı zamanda belli bir uygulama ve meslek alanında değil, hukuka ilişkin tüm uygulama ve meslek alanlarında ihtiyaç duyulan bir olgu haline gelmiştir. Bu alanda iyi yetişmiş akademisyenlere, avukatlara, yargıçlara, savcılara kısaca hukukçulara ihtiyaç vardır.

B. ALANIN KAPSADIĞI MESLEKLER

- ü Hâkim
- ü Savcı
- ü Avukat

Hâkim

Tanımı

Devlet ile birey arasındaki veya bireylerin kendi aralarındaki veya devletin iki idari birimi arasındaki anlaşmazlıkları ile kamu düzenini bozan suçlara ilişkin konuları, Anayasaya, kanunlara ve hukuk ilkelerine uygun olarak inceleyen, vicdani kanaatine göre ve bağımsız olarak karar verme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Kendisine gelen dava konusu dosyayı incelemek,
- Ø Davacı ve davalı taraflar ile onların avukatlarını, tanıkları ve bilirkişileri dinlemek,
- Ø Sunulan bilgi ve belgeleri almak, dava dosyalarına eklemek ve bunları değerlendirmek,
- Ø Kanıtlar ve verilen ifadeler ile yürürlükteki kanunlar ışığında, dava hakkında hüküm vermek.

Savcı

Tanımı

Herhangi bir şekilde haberdar olduğu suçlara bizzat veya emniyet kuvvetleri yardımıyla el koyup, lehte veya aleyhte tüm delilleri toplayarak olay hakkında kamu davası açıp açmamaya karar veren, açılan kamu davalarında iddia makamını temsil eden, adli görevleri yanında idari görevleri de bulunan kamu görevlisidir.

Görevleri

- Ø Ağır cezalı suçlar ile kanunda kamu davası açılması gerektiği belirtilen konularda;
- Ø Şikâyetçi olsun veya olmasın hazırlık soruşturmasını yapmak, kamu davası açmak,
- Ø Kanıt toplamak ve sanığı sorguya çekmek,
- Ø Ölüm olaylarında cesetlerin adli muayenesini yaptırmak,
- Ø İddianame hazırlamak ve yargı kararlarını yerine getirmek,
- Ø Suçtan zarar gören kişilerin ve toplumun haklarını savunmak,
- Ø Medeni hukuku ilgilendiren, kanundan doğan bazı davaları açmak.(Derneğin veya vakfın hukuken ortadan kaldırılması, evlenmeye itiraz vs.)

Avukatlık

Tanımı

Avukat, kişi ya da kurumlar arasında ortaya çıkan anlaşmazlıkların mahkemelerde yasalara uygun olarak, kısa sürede ve güven içinde giderilmesi, bu yolla adaletin gerçekleşmesi için yargıçlara yardımcı olan kişidir.

Görevleri

- Ø Hukuksal sorunlarda ve yasal konularda yorum yapmak,
- Ø Mahkeme ya da yargı yetkilisi bulunan diğer organlar karşısında gerçek ve tüzel kişilere ilişkin hakları dava etmek ve savunmak;
- Ø Adli işleri, resmi dairelerdeki tüm işleri izlemek, bu işlerle ilgili belgeleri düzenlemek,
- Ø Kendisine verilen ya da kendisinin kabul ettiği bir davayı ister kısa, ister uzun zaman aralığını kapsasın, sonuna dek izlemektir.

Bakınız: Bu mesleklerle ilgili bilgileri ÖSYM-Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Hukuk programını tercih etmek isteyen bir öğrencinin;

- Ü Üst düzeyde akademik yeteneğe, sözel akıl yürütme becerisine,
- Ü Sağlam bir mantık ve sezgiye sahip,
- Ü Sosyal bilimlere ilgili ve bu alanda başarılı,
- Ü Sabırlı ve anlayışlı,
- Ü Tarafsız karar verebilen,
- Ü Sorumluluk sahibi,
- Ü Değişik görüşlere ve yeniliklere açık, okumayı ve araştırmayı seven,
- Ü Kuvvetli bir belleğe sahip,
- Ü Araştırmacı, titiz, dikkatli ve düzenli,
- Ü İnsanlarla rahat iletişim kurabilen, zor koşullarda çalışabilen,
- Ü Cesaretli, sabırlı, soğukkanlı bir kimse olması gerekir.

D.ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Hâkimler, Adalet Bakanlığına bağlı mahkeme salonlarında resmi bir kıyafetle görev yaparlar. Duruşma öncesi duruşmaya hazırlık yapılan çalışma ortamı temiz, düzenli ve rahattır. Hâkimlerin çalışma saatleri düzenlidir. Ancak genç hâkimler atama nedeniyle sık sık yer değiştirmeleri söz konusudur. Hâkimler mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev yaparlar. Hâkimler çalışırken meslektaşlarıyla, avukatlarla, savcılarla, hukukçularla, kamu yöneticileriyle, mübaşirlerle, bilirkişilerle, yurttaşlarla iletişimde bulunurlar.

Savcılar genellikle bürolarda ve mahkemelerde çalışırlar. Ancak, suçla ilgili araştırma yapmak için olay yerinde ve olumsuz koşullarda da çalışmak zorunda kalabilirler. Keşif, otopsi, tespit gibi durumlarda açık havada görev yapabilirler. Sorumluluk isteyen, yoğun iş yükü bulunan ve stresli bir meslektir. Atama nedeniyle sık sık yer değiştirme söz konusudur. Çalışırken, hâkim, kaymakam, vali, yerel yöneticiler ve vatandaşlarla iletişim halindedir.

Avukatın işinin ağırlığı ya da hafifliği, aldığı ya da kendisine verilen dava sayısına göre değişir. Özellikle serbest çalışan avukatlar için dava sayısının, buna bağlı olarak da iş kapasitesinin artması, yorgunlukla birlikte, kazancı da artırır.

Avukatlar, 20 Temmuz ile 5 Eylül arasındaki “adli tatil” süresi dışında, bütün yıl çalışırlar. Kamu kesiminde çalışan avukatlar, haftalık çalışmalarını, resmi çalışma saatlerine bağlı olarak sürdürürler. Serbest çalışan avukat için, çalışma saati sınırlaması yoktur.

Avukat, mesleğinde ilerlemeyi, avukatlıkta gösterdiği başarı ile sağlar. Bunun yanında avukatın başka alanlara geçme olanakları da vardır. Bir avukat, belli koşulları yerine getirerek hariciyecisi, kaymakam, vali, müfettiş, hukuk müşaviri olabilir. Yüksekokul ve üniversite öğretim elemanlığı da belli koşullarla avukata açıktır. Avukat ayrıca, iktisadi devlet kuruluşlarında yönetim kurulu üyesi başkanı ya da denetçisi olabilir.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Hâkimler, Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Yargıtay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, Vergi Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri, Asliye Hukuk Mahkemeleri, Asliye Ticaret Mahkemeleri, İş Mahkemeleri, Sulh Hukuk Mahkemeleri, İcra-

Sulh Ceza Mahkemeleri, Devlet Güvenlik Mahkemeleri, Çocuk Mahkemeleri vb. yerlerde çalışırlar.

Savcılık mesleğini seçmiş olan kişilerin Adalet Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatı dışında çalışma olanağı yoktur. Kişinin kendine ait işyeri açması veya özel sektörde çalışması mümkün değildir. Mesleğe girişte görev yeri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılacak ad çekme yöntemiyle belirlenir. Daha sonra bölge esasına göre atanmaları söz konusudur.

Kamu kesiminde ya da özel kesimde görev yapan avukatlar, ücretli olarak çalışırlar. Ayrıca avukatlık tazminatı alırlar ya da çalışmaları özel statüye bağlanır. Bu, avukatlığın aynı sektörlerde çalışan memurlardan daha kazançlı olmasını sağlar.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Hâkimlik mesleği; adli yargı hâkimi ve idari yargı hâkimi olarak iki bransa ayrılır. Adli Yargıda ön eğitim Hukuk Fakültelerinde, İdari yargıda ön eğitim ise hukuk fakülteleri veya hukuk programlarına yer veren Siyasal Bilgiler Fakülteleri, İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri, İktisat Fakülteleri ve İşletme Fakültelerinin İşletme, İktisat, Kamu Yönetimi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri, Maliye bölümlerinde verilmektedir.

Mesleğin eğitiminin verildiği Hukuk, İktisat, İşletme, İktisadi ve İdari bilimler, Siyasal Bilgiler fakültelerine girebilmek için, ÖSYM tarafından yapılan öğrenci seçme sınavında ilgili bölümler için yeterli Eşit Ağırlık (EA) puanı almak gerekmektedir.

Hâkim olabilmek için ÖSYM'nin yaptığı sınavda başarılı olmak ve daha sonraki iki yıl boyunca yoğun bir eğitim programı uygulanan stajı tamamlamak ve staj sonucunda yapılan sınavda başarılı olmak gerekmektedir.

Savcı olabilmek için, hukuk fakültelerinden mezun olduktan sonra ÖSYM'nin yaptığı sınavda Hâkimlik ve Savcılık sınavını kazanmak, iki yıl hâkim ve savcılarının yanında staj yapmak gerekmektedir.

Avukat olabilmek için, hukuk fakültesini bitirdikten sonra; bir yıl süren avukatlık stajını yapmak gerekir. Stajın altı ayı mahkemelerde, altı ayı da bir avukatın yanında gerçekleştirilir. Bu staj kesintisiz yapılır.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3

3. İŞLETME ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet sonucunda işletme alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

İşletme programı fabrika, çiftlik, banka, sigorta, maden gibi mal ve hizmet üreten kuruluşlarda üretimin daha verimli bir biçimde yapılabilmesi için izlenecek yollar konusunda çalışacak elemanları yetiştirmektedir.

Giderek küreselleşen dünyada finansal piyasaların gelişiminin reel piyasalara kıyasla çok daha hızlı olması, finansın gerekli kıldığı analiz gücüne sahip insanlara yönelik talebi arttırmıştır.

Sağlam bir ekonomik analiz yapabilen, teorik ve pratik temeli olan, Türkiye ekonomisi, AB, dünya ekonomisi konularında tutarlı bir yaklaşım tarzı olan işletmeciler bugün olduğu gibi yarının ekonomik dünyasında da etkili olacaktır.

Akademik hayattan, kamu kesiminde görev almaya, finansal piyasalar ve bankacılık sektöründen, özel girişime kadar geniş bir spektruma hitap edebilecek bir alanı olan işletme mesleği yarının dünyasında da varlığını hissettirecektir.

B. ALANIN ALTINDAKİ MESLEKLER

- ü İşletmeci
- ü İşletme Öğretmeni
- ü Sağlık Kurumları İşletmecisi
- ü Sivil Hava Ulaştırma İşletmecisi
- ü Denizcilik İşletmecisi

İşletmeci

Tanımı

Otel, banka, sigorta, maden, reklâmcılık gibi mal ve hizmet üreten işletmelerde üretim, yönetim, para kaynakları, muhasebe, satış, pazarlama konularında bilgi ve becerilerine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø İşletmenin çevresi ile işletme sahibi ve çalışanlar arasında iletişimi sağlamak,
- Ø İşletmenin ürün veya hizmetin, üretimi esasında halinde en üst düzeyde kar elde edilebilmesi için konusunda planlar yapmak ve kararlar almak,
- Ø İşletmede çalışanların birbirleri ile ilişkilerini, işletmenin gelişmesini sağlayacak şekilde düzenlemek,
- Ø İşlerin teknik denetimini sağlamak, beklenen amaçlarla ulaşılan amaçlar arasındaki farklılıkları belirlemek ve bu farklılıkları giderici önlemler almak,
- Ø Üretim ve satışların kısa dönem sonuçlarını gözden geçirerek aylık ve yıllık üretim ve satış raporunu hazırlamak.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü; (sayfa-223)

İşletme Öğretmeni

Tanımı

Çalıştığı eğitim kurumunda bu program çerçevesinde İşletme konusundaki bilgi-becerilerini öğrencilerine aktaran kişidir.

Görevleri

- Ø İşletme öğretmeni, bu program çerçevesinde,
- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlayıp bu plan çerçevesinde alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izlemek, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmak,

Sağlık Kurumları İşletmecisi

Tanımı

Sağlık kurumlarının personel ihtiyacının karşılanması, personelin verimli bir şekilde çalıştırılması,gereken araç-gereç vb. satın alınması,çalışmalarının planlanması ve etkin bir biçimde yürütülmesi işlerini gerçekleştiren kişidir.

Görevleri

- Ø Hastanedeki çeşitli etkinlikleri düzenlemek ve yürütmek, bölümlere gerekli personel, araç ve gereci sağlamak, bütçenin hazırlanmasından, çeşitli hasta bakım ücretlerinin saptanmasından sorumlu olmak,
- Ø Hastanenin halen ve gelecekteki yatak gereksinimi için gerekli çalışmaları yapmak.

Sivil Hava Ulaştırma İşletmecisi

Tanımı

Hava taşıt araçları ile yolcu ve yük taşımacılığı ile ilgili işlemleri yürüterek, uçağın operasyonel işletimini gerçekleştirebilecek gerekli teknik ve ekonomik bilgilerle donatılmış kişidir.

Görevleri

- Ø Sivil Havacılık Sektörü ile ilgili mevzuatlara hâkim olarak bu mevzuatların öngördüğü kuralları uygulamak
- Ø Hava limanlarının ve terminallerinin verimli bir biçimde yönetilmesini sağlamak
- Ø Yolcuların güven içinde ve rahatlıkla seyahat etmelerini sağlamaktır.

Denizcilik İşletmeleri Yöneticisi (Deniz İşletmecisi)

Tanım

Denizcilik işletmeciliği ve yönetimi alanında eğitilmiş kişidir

Görevleri

- Ø Çalıştığı işletmede para, malzeme ve insan gücünün en verimli şekilde kullanılması ve gemilerin verimli bir biçimde çalıştırılması için yönetim planı düzenlemek,
- Ø Çalışmaları denetlemek,
- Ø Gemilerin yük ve yolcularını tam kapasiteyle çalışacak şekilde artırmak için önlemler almak,
- Ø Çalıştığı işletmeye bağlı olan veya olmayan gemi, yük, yolcu hareketlerine bağlantı ve organizasyonu sağlamak.

C. MESLEK ELEMENİNDE ARANAN ÖZELLİKLER

İşletme programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- ü Üst düzeyde akademik yeteneğe,
- ü Sayısal düşünme yeteneğine,

- Ü Fikirlerini başkalarına aktarabilme ve insanları ikna edebilme gücüne,
- Ü İleriyi görebilme ve fırsatları sezebilme yeteneğine,
- Ü Bir işi planlayabilme ve planı uygulayabilme yeteneğine,
- Ü Yüksek başarıma güdüsüne,
- Ü Başkaları ile işbirliği içinde çalışabilen, yaratıcı,
- Ü Matematik ve sosyal bilimlere ilgili,
- Ü Sabırlı, anlayışlı, hoşgörülü, insan ihtiyaçlarına karşı duyarlı,
- Ü Zamanı iyi kullanabilen bir kişi olması beklenir.

D.ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

İşletmeciler kamu veya özel sektöre ait işletmelerde görev alabilirler ya da varsa kendi işletmelerinde çalışabilirler (fabrikalar, bankalar, çeşitli firmalar). Çalışma ortamı temiz ve rahattır. Çalışma saatleri genellikle düzenlidir. Çalışırken müşterilerle, sendikacılarla, sigorta şirketleri, vergi daireleri personeliyle etkileşimde bulunabilirler.

İşletme öğretmeni, sınıfta görev yapar. Görevini genellikle ayakta yürütür.

Sivil hava işletmecileri havaalanlarının kargo, yer ve ikram hizmetlerinin verildiği birimlerde sivil hava ulaştırma işletmecisi olarak çalışırlar.

E.İŞ BULMA İMKÂN LARI

İşletmeciler, özellikle, büyük işletmelerde, fabrika ve atölyelerde üretim faaliyetlerinin planlanması, finansmanı, organizasyonunda yönetici ve işletmeci olarak çalışırlar. Ürünlerin pazarlanmasını organize ederler.

Kamu kurumlarında ve bankalarda yönetici, hesap uzmanı, müfettiş, kontrolör, mali analist olabilirler. Mal ve hizmet üreten kurum ve kuruluşlarda verimi artırmak için, planlama, yönetme ve denetleme konularında bilgi ve beceri kazanan işletme mezunlarının iş bulma olanakları oldukça geniştir.

İşletme Öğretmenleri, MEB.'na bağlı resmi ve özel ticaret liselerine öğretmen olarak atanabilecekleri gibi, kamu kuruluşlarında ve özel kuruluşlarda da işletmeci olarak çalışabilirler.

“Sağlık Kurumları İşletmeciliği” bölümünde bir yıl İngilizce hazırlık eğitimi verilmektedir. Her iki programı bitirenlere de “Sağlık Yöneticisi” unvanı verilir. Sağlık

kurumları işletmecisi kamu, üniversite vakıf hastanelerinde, özel hastanelerde, rehabilitasyon merkezlerinde, Emekli Sandığı, Bağ-kur, SSK gibi kuruluşların sağlık sigortası ile ilgili birimlerinde, özel sigorta şirketlerinde, ilaç, tıbbî cihaz üreten endüstri kuruluşlarında, sağlık araştırma merkezlerinde çalışabilirler. Sağlık yöneticiliği son yıllarda bir meslek olarak tanınmaya başlamıştır.Sağlık kurumlarının veya resmî kuruluşların çağdaş işletmecilik anlayışı ile yönetilmesi gereğinin giderek daha fazla hissedilmesi bu alanda eğitilmiş insan gücüne duyulan gereksinimi artırmaktadır.

Sivil hava işletmecileri THY’ de veya özel havacılık şirketlerinde iş bulabilirler.

Denizcilik işletmecisi, Ulaştırma Bakanlığına bağlı kuruluşlarda veya özel deniz şirketlerine ait gemi ve limanlarında çalışma imkânlarına sahiptirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Meslek eğitimi, çeşitli üniversitelere bağlı İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi veya İşletme Fakültelerinin "İşletme" bölümlerinde verilmektedir. Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.

İlgili bölüme, liseden sonra Öğrenci Seçme Sınavında (ÖSS) yeterli “Eşit Ağırlıklı (EA)” puan alarak girilebilir.

Sivil hava işletmecilerinin Lisans eğitim süresi 4 yıldır. Bir yıl İngilizce hazırlık programı uygulanır. İngilizce yeterlik sınavını başaranlar doğrudan birinci sınıftan lisans eğitimine başlarlar.Bu programa kayıt için üniversitenin sevk edeceği tam teşekküllü resmi bir hastaneden, bu mesleği uluslar arası standartlarda yürütmeyi engelleyecek fiziki, ruhsal ve bedensel engelleri olmadığını belgeleyen rapor alınması gerekir. Mezunlarına ‘Sivil Hava Ulaştırma İşletmecisi ‘ unvanı verilir. İsteyen öğrenciler üniversitelerde lisansüstü eğitim alabilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 4

4. ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonucunda Uluslar arası İlişkiler alanı ile ilgili meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Küreselleşme ve giderek artan ihtisaslaşma; çağımızda yabancı dili iyi bilen, yurt içinde ve yurt dışında sosyal ilişkiler kurabilme yeteneğine sahip, internet ve bilgisayarını etkin şekilde kullanabilen, liderlik vasıflarını taşıyan ve uluslar arası diyalog kurabilme kabiliyeti olan, kendini iyi ifade edebilen meslek elemanlarına olan ihtiyacı artırmıştır.”Uluslar arası İlişkiler” alanı bu ihtiyaçtan doğmuştur.

Uluslar arası ilişkiler; hukuk, iktisat, siyaset, sosyoloji ve tarih gibi sosyal bilimlerin diğer dalları ile de sıkı bağlar kurarak dünya devletlerinin oluşturduğu uluslar arası sistemin tarihi, geçirdiği evreler, sistemin siyasal ve ekonomik yapısı, işleyişi gibi konularda yoğunlaşarak Türkiye'nin bu sistem içindeki yerine ve dış ilişkilerinde izleyeceği politikalara yön verir. Bu yönüyle uluslar arası ilişkiler alanı ülkemizin küreselleşen dünyadaki duruşunu belirlemede stratejik ve önemli alanlardan biridir.

B. ALANIN ALTINDAKİ MESLEKLER

- Ü Diplomat
- Ü Uluslar arası Finans Uzmanı
- Ü Avrupa Birliği İlişkileri Elemanı

Diplomat

Tanımı

Uluslar arası ilişkilerde ve işlerde ülkesini temsil eden, ülkesi ile başka ülkeler arasındaki ilişkileri düzenleyen kişidir.

Görevleri

- Ø Diplomat unvanı ile veya Dışişleri Bakanlığı bünyesinde çalışmaları halinde:
- Ø Devletin bir başka ülkede temsilcisi olup kendi ülkesi ile gönderildiği ülke arasındaki ilişkileri yürütmek,
- Ø Temsil görevini yürüttüğü ülkenin hükümeti ile kendi hükümeti arasındaki diplomatik ilişkileri yürütmek,
- Ø Politik sistemler, uluslar arası hukuk, siyasi partilerle ilgili araştırmalar yapmak,
- Ø Bu araştırma sonuçlarını yorumlayarak raporlar hazırlamak ve politik davranış geliştirme konusunda önerilerde bulunmak,
- Ø Yurtdışında buldukları görev derecesine göre ülkemizi en iyi temsil etme işlevinde, o ülkede bulunan yurttaşların sorunları ile ilgilenmek,
- Ø Vize uygulanan ülkelerle vize anlaşmasını sağlamak

Uluslar Arası Finans Uzmanı

Tanımı

Uluslar arası alanda ticarî faaliyetler gösteren firmalarda orta kademe yönetici veya üst kademe yönetici yardımcısıdır.

Görevleri

- Ø Finansal planlama, fon yatırımı, fon satın alımı gibi konularla ilgili araştırma yapmak ve bağlı bulunduğu yönetime rapor hazırlamak ,
- Ø Kısa ve uzun vadeli finansal pozisyonların tahmini, bütçe gereksinimleri için araştırma yapmak,
- Ø Bankalardan kredi temini ya da şirkete kaynak sağlayacak gerekli finansal yatırımların yapılması için çalışmalar yapmak,
- Ø Konusuyla ilgili hukukî prosedürleri takip etmek,
- Ø Bütçenin hazırlanmasına katkıda bulunmak,
- Ø Şirketlerin finansal kaynaklarını nasıl kullandıklarını analiz etmek,
- Ø Verimliliği artırmak için geleceğe yönelik planların yapılmasına katkıda bulunmak.

Avrupa Birliği İlişkileri Elemanı

Tanımı

Gümrük birliği sürecinde ve Türkiye'nin Avrupa Topluluğuna tam üyeliğinde, tüm özel ve kamu kuruluşlarının bünyelerinde yapmaları zorunlu yapısal değişiklikleri uygulamaya koyacak, Avrupa Birliğinin, sosyal, ekonomik ve iktisadi mevzuatını izleyen kişidir.

Görevleri

- Ø Çalıştığı kamu kuruluşu ya da özel kuruluşun, sosyal, ekonomik, siyasî ve hukukî yapısını incelemek ve bunun Avrupa Topluluğu mevzuatlarına uygun hale getirilmesine çalışmak.

C.MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Diplomat olmak isteyenlerin;

- Ü Üstün bir zihinsel yeteneğe, özellikle sözlü düşünme yeteneğine sahip,
- Ü Kendine güveni olan,
- Ü Güzel ve etkili konuşabilen,
- Ü Yabancı dil öğrenmeye istekli,
- Ü İnsan ilişkilerine özen gösteren,
- Ü Toplum bilim, ekonomi, hukuk ve tarih alanlarına ilgili,
- Ü Ülke ve dünya gündemini takip eden,
- Ü Ağır sorumluluk altında verimli çalışabilen,
- Ü İkna kabiliyeti yüksek,
- Ü Stratejik kararları verebilme ve problem çözme yeteneğine sahip olmaları gerekir.

Uluslar arası finans uzmanı olmak isteyenlerin;

- Ü Ekonomik, sosyal ve politik olaylarla ilgili,
- Ü Kolay iletişim kurabilen,
- Ü Yabancı dil öğrenmeye istekli,
- Ü İnsan ilişkilerine özen gösteren,
- Ü Üst düzeyde sayısal yeteneğe sahip,
- Ü Matematik ve ekonomiyle ilgili ve bu alanda başarılı,

- Ü Olayları iyi analiz edebilen,
- Ü Ayrıntılara ve sebep sonuç ilişkilerine dikkat eden,
- Ü Alınacak kararların sonuçlarını öngörebilen
- Ü Sayısal ve istatistiksel araştırma ve düşünme becerisine sahip,
- Ü Yönetim alanında ve idarî alanlarda görev almayı seven kimseler olmaları gerekir.

Avrupa Birliği İlişkileri Elemanı olmak isteyenlerin;

- Ü Sosyal Bilimlere, özellikle ekonomi, işletme, sosyoloji, hukuk konularına ilgi duyan ve bu alanda başarılı olan,
- Ü Birliğe üye ülkelerden herhangi birinin dilini öğrenmeye istekli olan,
- Ü Genel kültür düzeyi ve başkaları ile iletişim kurabilme yeteneği gelişmiş,
- Ü Seyahat etmekten hoşlanan kimseler olmaları gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Diplomatların çalışma koşulları ağırdır. Bunlar, görevleri gereği günde iki üç kokteyle gitmek, saatlerce ayakta kalmak, sık sık gezilere çıkmak zorundadırlar. Özellikle savaş sırasında tehlikeli yolculuklara çıkmak zorunda kalabilirler. Bunlara karşılık diplomatlık, saygınlığı

yüksek bir meslek olarak tanınır. Birçok ülkeyi görme, değişik insanlarla tanışma olanağı vardır. Diplomatlık; kimi temsilciliklerde yaz aylarında yarım gün, işleri yoğun olmayan kimi temsilciliklerde yıl boyunca yarım gün çalışırlar. Siyasal bunalım olduğu zamanlar ise gece gündüz çalışmak zorundadırlar.

Avrupa Birliği İlişkileri Uzmanı ve Uluslar arası Finans Uzmanı büro ortamında, temiz ve sağlıklı koşullarda çalışırlar. Zaman zaman seyahat edebilirler.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Uluslar arası ilişkiler bölümünden mezun olanlar; “Uluslar arası ilişkiler lisans diploması” alırlar. Diplomat olmak için, ilgili eğitimi gördükten sonra Dışişleri Bakanlığının açtığı dil ve bilim sınavını kazanmak ve yapılan görüşmede(mülakatta) başarılı olmak gerekmektedir. Başta Dışişleri Bakanlığı olmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Kültür

ve Turizm Bakanlığı,uluslar arası kuruluşlar, KİT, MİT, Özel şirketler ,çeşitli kitle iletişim kuruluşlarında ve bankalarda çalışabilirler. Kâtiplik, müsteşarlık, konsolosluk, başkonsolosluk, ortaelçilik gibi temsilciliklerde bir süre kalır, sonra büyükelçi olurlar.

Uluslar Arası Finans, Uluslar Arası Lojistik ve Taşımacılık, Uluslar Arası Ticaret, Uluslar Arası Ticaret ve Finansman ve Uluslar Arası Ticaret ve İşletmecilik bölümü mezunlarına "Lisans Diploması" verilir. Mezunlar, ulusal yada uluslar arası faaliyet gösteren firmalarda;finans, muhasebe ve araştırma bölümlerinde yönetici asistan olarak çalışabilir, performansları ölçüsünde yükselebilirler. İş alanları daha çok dış ticaretin ağırlıklı olarak yapıldığı büyük şehirlerdir. Özel bankalarda ve kamu bankalarında çalışabilirler.Ayrıca Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nda, Dışişleri Bakanlığı'nda, Maliye Bakanlığı'nda, Kültür Bakanlığı'nda çalışabilirler.

“Uluslar arası İlişkiler ve Avrupa Birliği” bölümünden mezun olanlar, ülkemizde AB uzmanı açığını bir ölçüde giderme ve AB mevzuatına uygunluk konusunda danışmanlık yapmak üzere yetiştirilirler. Dışişleri Bakanlığı, Dış Ticaret ve AB Genel Sekreterliği gibi kurumlarda çalışabilirler.

Avrupa Birliği İlişkileri bölümü mezunları çeşitli meslek odaları, sendikalar, kamu ve özel sektörlerde faaliyet gösteren kuruluşların AB birimlerinde, şubelerinde, AB ile ilgili konularda araştırma ve danışmanlık yapan vakıf ve şirketlerde, dış ticaret firmalarında Gümrük Müşaviri olarak çalışabilirler. Türkiye'nin 14 Nisan 1987 'de Avrupa Birliğine tam üyelik başvurusu, Türkiye'nin 6.3.1995 tarihli, 1/95 ve 2/95 sayılı ortaklık konseyi kararları doğrultusunda, Avrupa Topluluğu ile 1.1.1996 tarihinden itibaren Gümrük Birliğine girmesinden sonra AT konusunda eğitim görmüş insanlara olan ihtiyaç hissedilmiştir. Bu mesleğe gelecekte daha fazla ihtiyaç duyulacağı, ancak şu an için alanında iş bulamaması bir gerçektir. Mezunlar genellikle Dış Ticaret, alanında çalışabilmektedir. İleride bu alanda yetişmiş ara elemana ihtiyaç duyulacaktır.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Üniversitelerin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerine bağlı ‘Uluslararası İlişkiler Uluslararası Finans, Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği, Uluslararası Lojistik ve Taşımacılık, Uluslararası Ticaret, Uluslararası Ticaret ve Finansman, Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik, Küresel ve Uluslararası İlişkiler bölümlerinde verilmektedir.

Meslek eğitimine girebilmek için, Öğrenci Seçme Sınavında (ÖSS) “Avrupa Birliği İlişkileri” lisans programı için yeterli “Eşit Ağırlıklı (EA)” puan almak ve Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tercih bildirim formunda “Avrupa Birliği İlişkileri” ile ilgili programı tercih etmek gereklidir.

“Avrupa Topluluğu, Dış Ticaret ve Avrupa Birliği” önlisans programını başarı ile bitirenler ÖSYM tarafından açılan Dikey Geçiş Sınavı’nda başarılı oldukları takdirde “Avrupa Birliği İlişkileri” lisans programlarına dikey geçiş yapabilirler.

Meslek elemanları çalıştıkları işletmelerin personel politikaları doğrultusunda, şef, kısım amiri, servis ya da bölüm sorumlusu gibi unvanlarla çalışabilmekte ayrıca doğrudan ‘Gümrük Müşaviri’ unvanı da alabilmektedirler.

“Uluslar arası İlişkiler” bölümünün lisans programı eğitim süresi 4 yıl olup lisans programını tamamlayanlar üniversitelerde görev almak isterlerse akademik kariyer yaparak meslekte ilerleyebilirler.

Diplomat olmak isteyenler; kâtiplik, müsteşarlık, konsolosluk, başkonsolosluk, ortaelçilik, elçilik gibi temsilciliklerde belli süre hizmetten sonra büyükelçi olurlar.

Uluslar arası Ticaret, Uluslar arası Finans, Uluslar arası Lojistik ve Taşımacılık, Uluslar arası Ticaret ve Finansman, Uluslar arası Ticaret ve İşletmecilik bölümlünün lisans programı eğitim süresi 4 yıldır. Bu ülke sınırlarını aşan iş ortamlarında da başarı ile çalışacak, iki dil bilen yönetici adayları yetiştirmek amacı ile oluşturulmuş programlardır. Lisans eğitimini tamamlayan kişiler üniversitelerde görev almak isterlerse araştırma görevlisi olabilirler, akademik kariyer yaparak meslekte ilerleyebilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 5

5. EKONOMİ ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet sonucunda ekonomi alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Bankacılık sektörünün, ekonomik hayatın vazgeçilmez bir parçası olması sebebiyle alanında kendini yetiştirmiş, yeniliklere açık, dürüst ve çalışkan kişilere iş olanakları daima açık olacaktır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Ekonomist-İktisatçı
- ü Ekonometrist
- ü Maliye Meslek Elemanı
- ü Çalışma Ekonomisti
- ü Bankacı

Ekonomist-İktisatçı

Tanımı

Ekonomik problemlere çözüm getirmek amacıyla ekonomik prensipleri uygulayan ve araştırma çalışmalarını yürüten kişidir.

Görevleri

- Ø Mal ve hizmet üretiminin organizasyonunu, pazarlama usullerini, ticari eğilimleri, kredi yapıları fiyat politikaları tüketimini, istihdam verimlilik ve diğer ekonomik durumlarla ilgili çalışmaları yapmak,
- Ø İstatistikî bilgi ve fiyat endekslerini göz önünde bulundurarak maliyet ve fiyat analizleri yapmak,
- Ø Malın üretim maliyetini, üretici kârını, mevsim şartlarını ve diğer ekonomik etkenleri hesaplayarak fiyat tespitleri yapmak,
- Ø Fiyatlarla ilgili belirli kurum ve kuruluşlara bilgi vermek,

- Ø İş piyasası durumlarındaki değişimleri ve diğer ekonomik faktörlerdeki eğilimleri incelemek ve tahminler yürütmek,
- Ø Hükümet ve diğer kuruluşların tarım, endüstri, ticaret ve hizmet sektörlerinde ortaya çıkan ekonomik problemlerinin çözümlerinde yardımcı olarak planlar hazırlamak,
- Ø Ekonomi biliminin gelişmesiyle ilgili bilimsel araştırmalar yapmaktır.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü; (sayfa-223)

Ekonometrist

Tanımı

Ekonomik olayların matematiksel ölçümü, değerlendirilmesi, planlanması ve uygulaması konularında inceleme ve araştırma yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Hammaddede kaynaklarının ve insan gücünün, bireylerin ihtiyaçlarını karşılamada en etkin biçimde kullanılması konularında araştırma yapmak,
- Ø Üretilen mal ve hizmetlerin uygun koşullarda bölüşülmesi ve bu kaynakların verimli kullanılması konularında araştırmalar yapmak,
- Ø Kuruluşların araştırma bölümlerinde makro ve mikro iktisat, uluslararası iktisat ve yöntemleri alanlarında uygulamaya yönelik araştırmaları yürütmek,
- Ø Ekonomi kanunlarının, ekonomik sorunların niceliksel olarak incelenmesi ve sonuçta uygun ekonomik kararların alınması konularında eğitim ve araştırma yapmak,
- Ø Ekonomik olayları matematiksel olarak ölçmek,
- Ø İşletmelerde ve kuruluşlarda verimi artırıcı yönde planlar yapmak, çalışmalarını yönetmek, denetlemektir.

Maliye Meslek Elemanı

Tanımı

Kamu kuruluşlarında ve özel kuruluşlarda mali konulara ilişkin sorunlara bilimsel yöntemlerle çözümler üreten ve geliştiren kişidir.

Görevleri

- Ø İşletmelerde mali konularla ilgili kararlar almak ve uygulamak,
- Ø Devlet harcamalarını denetlemek,
- Ø Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nda denetleme görevi yapmak.

Çalışma Ekonomisti

Tanımı

Kamu ve özel sektör işletmelerinin insan kaynakları yönetimi ve endüstri bölümlerinde, işçi işveren sendikalarının ve kooperatiflerin değişik kademelerinde uzman işgücünü karşılama bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Çalışma yaşamıyla ilgili temel mevzuata göreve çalışma barışını sağlamak,
- Ø Çalışma hayatına katkıda bulunacak yeni yöntemler geliştirmek,
- Ø İşçi ve işletme arasındaki çatışmaları çözümlenmek.

Bankacı

Tanımı

Banka ve finans kuruluşlarının para kaynakları ile ilgili servislerinde çalışan kişidir.

Görevleri

- Ø Müşteri isteği doğrultusunda bankada hesap açmak, hesabı kapatmak vb.
- Ø Paranın başka bir hesaba aktarılması işlemlerini yapmak,
- Ø Senet tahsili ve iskontosu ile ilgili işlemleri yapmak,
- Ø İthalat ve ihracatla ilgili aracılık işlemlerini yapmak
- Ø Yabancı para alım satımı yapmak,
- Ø Emanet kabul işlemlerini yapmak,
- Ø Kredi isteklerini değerlendirmek,
- Ø Çek ve akreditif muameleleri yapmak,
- Ø Kambiyo işlemleri yapmak,
- Ø Kefalet ve teminat mektubu vermek
- Ø Müşterilere kredi ve finansal konularda danışmanlık yapmak,
- Ø İş adamlarına bankanın güvenini gösteren referans mektubu vermek,
- Ø Müşterilere seyahat çeki ve kredi kartı düzenlenmesi ile ilgili işlemleri yapmak,

- Ø Bağ kur, Sosyal Sigortalar Kurumu primi, vergi, elektrik, su, doğalgaz telefon , kredi kartı,vb. faturalarının ve ev kirasının ödeme işlemlerini yapmak.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Meslek elemanlarının;

- Ü Sayısal ve istatistiksel araştırma becerisine ve düşünme yeteneğine sahip,
- Ü Araştırma ve inceleme yapmayı seven,
- Ü Yönetim alanında ve idarî alanlarda görev almayı seven,
- Ü Yaratıcı düşünenebilen,
- Ü Yorumlama ve eleştirebilme yeteneğine sahip
- Ü Akılcı,
- Ü Disiplinli çalışan,
- Ü Analitik bir bakış açısı geliştirebilen,
- Ü Alınacak kararların sonuçlarını öngörebilen ve doğru tahminlerde bulunabilen,
- Ü Doğru ve etkili konuşabilen,
- Ü Ayrıntılara ve sebep-sonuç ilişkilerine dikkat eden kimseler olmaları gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Ekonomistler, görev yaptıkları kurumlarda büro ortamında çalışırlar. İşletmeci, maliyeci, istatistikçi gibi diğer araştırmacı ve uygulayıcılarla işbirliği yaparlar.

Ekonometristler, genellikle kapalı ortamda, oturarak çalışmaktadırlar. Meslektaşlarıyla, endüstri mühendisleriyle, yöneticilerle, işverenlerle ve işletmede çalışan diğer personel ile iletişim halindedirler. Gerektiğinde seyahat etmektedirler.

Maliyeciler ve çalışma ekonomistleri genellikle kapalı alanlarda çalışırlar.

Bankacılar büro ortamında çalışırlar. Çalışma ortamı temiz, aydınlık ve güvenlidir. Çalışanlar insanlarla ve verilerle uğraşırlar ve müşteriler ile sürekli iletişim halindedirler.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Ekonomist ve ekonometristler; kamu ve özel sektöre ait kurum ve kuruluşlarda, hammadde ve insan gücü kaynaklarının kullanımına ilişkin bölümlerde, üretim planlama,

ticaret bölümlerinde, bankalarda, sigorta şirketlerinde, borsa ve aracı kurumlarda, eğitim ve araştırma kurumlarında, Devlet Planlama Teşkilatı gibi kuruluşlarda “uzman” olarak, özel kuruluşlarda ve kamu kuruluşlarında yönetici, danışman olarak çalışırlar. Ekonometristler çeşitli kamu ve özel kuruluşlarda genel müdürlük, denetmenlik, kontrolörlük, müfettişlik ve uzmanlığa yükselme olanakları vardır.

Maliye alandan mezun olanlar; gerek özel sektörün, gerekse kamu sektörünün mali konularda yetişmiş insan gücünü karşılarlar. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, T.C.Merkez Bankası, Mahalli İdareler, Sayıştay yanında diğer özel kuruluşlarda çalışabilirler.

Çalışma ekonomistleri, mezun oldukları 'Çalışma Ekonomisi ve Endüstri ilişkileri' alanında araştırmacı olabildikleri gibi Sosyal güvenlik kuruluşları, Çalışma bakanlığı bünyesinde müfettiş, uzman ya da ateşe olarak görev yapabilirler. Bunlardan başka özel danışmanlık şirketlerinde, iş kurumlarında istihdam danışmanlığı veren tüm kuruluşlarda çalışabilirler.

Bankacılar; kamu ve özel sektöre ait bankalarda, finans kuruluşlarında, finansla uğraşan aracı kurumlarında, sigorta şirketlerinde, muhasebe şirketlerinde, değişik sektörlerin muhasebe servislerinde, bilgi işlem merkezlerinde çalışabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Ekonomi mesleğinin eğitimi, çeşitli üniversitelere bağlı İktisat fakülteleri, İktisadi ve İdari Bilimler fakülteleri ve siyasal bilgiler fakültelerinin “İktisat, Ekonomi, Ekonomi Finans ve Ekonomi yönetim bilimleri” bölümlerinde verilmektedir. Bu alanda öğrenim görebilmek için Öğrenci Seçme Sınavı'nda (ÖSS) yeterli "Eşit Ağırlık (EA)" puanı almak gerekmektedir.

Ekonometri mesleğinin eğitimi, üniversitelerin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin "Ekonometri" bölümlerinde verilmektedir. Eğitime başlayabilmek için Öğrenci Seçme Sınavında (ÖSS) yeterli Eşit Ağırlıklı (EA) puanı almak gerekmektedir.

Çalışma Ekonomisti olabilmek için üniversitelerin 'Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri' alanından mezun olmak gerekir. Bu alana lise ve dengi okul mezunları (EA) puanıyla girebilmektedir. Öğrenim süresi 4 yıldır. Lisans eğitiminden sonra Sosyal Bilimler Enstitüsünün yönetimi altında İnsan Kaynakları Yönetimi, Endüstri İlişkileri ve Çalışma Ekonomisi alanlarında yüksek lisans ve doktora yapma şansına sahiptir.

Bankacılık mesleğinin eğitimi üniversitelere bağlı meslek yüksekokullarının “Bankacılık” veya “Bankacılık ve Sigortacılık” bölümünde verilmektedir. Meslek Liselerinin, A-Grubu (Ticaret Lisesi Fen), Bankacılık, Bilgisayarlı Muhasebe, Genel Hizmetler (Demiryolu), Borsa Hizmetleri, Deniz ve Liman İşletme, Dış Ticaret, Emlak Komisyonculuğu, İşletme, İşletmecilik (Demiryolu), Muhasebe, Sigortacılık, Tesis İşletmeciliği, Ticaret bölümleri ile Ticaret Liselerinin Kol Ayrımı Olmadığı Dönemde Bitirenler “Bankacılık” ön lisans programına sınavsız olarak girebilirler. Meslek liselerinin sınavsız geçiş için belirlenen bölümleri dışındaki bölümlerden ya da liselerden mezun olanların/olacakların ise ÖSYM Başkanlığınca yapılan Öğrenci Seçme Sınavında (ÖSS) yeterli “Eşit Ağırlıklı (EA)” puanı almaları gerekmektedir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 6

6. DİL VE EDEBİYAT ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonucunda Dil ve Edebiyat alanı ile ilgili meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Dillerin zenginliği yarattıkları edebiyat ve sanat eserlerinin insanlığa sunduğu bakış açısıyla anlaşılır. Bu bakış açısının hareket noktasını ise, ses, kelime, cümle, paragraf gibi anlam birliklerinden oluşan metinlerden yola çıkarak (dillerin), Türk Dilinin zenginliği, yapısı, değişmesi ve diğer dillerle olan bağlantısının incelenmesi oluşturur. Türk Dilinin yanı sıra Türk Edebiyatının da başlangıçtan günümüze kadar gelen eserler aracılığı ile Türk Edebiyatı Tarihi dönemleri, bölümleri tanıtılır.

Bölümün iki temel amacı vardır. Birincisi, alanında temel eğitim almış uzmanlar yetiştirmek ve onları lisansüstü eğitime hazırlamak. İkincisi, Türk Dünyasında kullanılan öteki Türk lehçeleri ve edebiyatları ile karşılaştırmalı araştırmalar yapabilecek seviyede uzmanlar yetiştirmektir.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- Ø Filolog
- Ø Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
- Ø Türkçe Öğretmeni
- Ø Türkolog

Filolog(Türk Filologu)

Tanımı

Filolog(Türk Filologu) Türk Dilinin yapısını, kökenini, gelişimini etkileyen faktörleri Türkçe ile yazılmış edebî eserleri inceleyen ,dilın korunması ve sağlıklı gelişimi için öneriler geliştiren kişidir.

Görevleri

- Ø Ortak ulusal, kültürel değerleri ortaya çıkarmak,
- Ø Bu değerlerin paylaşımını sağlamak,
- Ø Türkçenin güncel konuları üzerinde fikir yürütmek,
- Ø Bilimsel araştırmayı teşvik etmek,
- Ø Türk dünyasını birbirine yaklaştıracak araştırmalar yapmak.

Türk Dili Ve Edebiyatı Öğretmeni

Tanımı

Orta öğretim kurumlarında öğrencilere Türkçeyi doğru kullanabilme, kendini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilme, okuduğunu anlama, anladığını Türkçenin imkânlarından yararlanarak anlatma gibi becerileri kazandırmak amacıyla eğitim ve öğretim yapan kişidir.

Görevleri

- Ø MEB tarafından hazırlanan programlar çerçevesinde alanı ile ilgili bilgi ,beceri ve tutumları kazandırmak,
- Ø Öğrencileri değerlendirmek, onların başarılarını arttırmak için önlemler almak,
- Ø Uygun öğrenme ve öğretme ortamı hazırlamak,
- Ø Türk Dili ve Edebiyatı alanındaki gelişmeleri izlemek, bunları alanına yansıtma.

Türkçe Öğretmeni

Bakınız: Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni.

Türkolog

Tanımı

Türk dili ve tarihi-edebiyatı ile uğraşan Türkoloji bilginidir.

Görevleri

- Ø Ortak ulusal ve kültürel değerleri ortaya çıkarmak,

- Ø Bu değerlerin paylaşımını sağlamak,
- Ø Türk toplumlarının dillerini, edebiyat tarihlerini, bugünkü edebî durumlarını, siyasî ve kültürel tarihlerini, sosyo-kültürel ve ekonomik yapılarını, uluslar arası ilişkilerini araştırmak,
- Ø Bilimsel araştırmaya teşvik etmek,
- Ø Türkçenin güncel konuları üzerinde fikir yürütmek

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

- Ø Üst düzeyde sözel düşünme gücüne sahip, düşüncelerini söz ve yazı ile etkileyici bir biçimde ifade edebilme yeteneğine sahip olmak,
- Ø Okumayı sevmek, okuduklarını çözümleyip sentezler oluşturabilmek,
- Ø Güçlü bir belleğe sahip olmak,
- Ø Okumayı yazmayı ve edebiyatı sevmek,
- Ø Diller ve kültürler öğretimine ilgi duymak,
- Ø Türk dili ve edebiyatlarını tarihî derinliği, bugünkü durumları, uluslar arası ilişkileri vb. yönlerinden incelemeye ilgi duymak.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Filolog ve Türkologlar genellikle kapalı ve gürültüsüz ortamlarda tek başına çalışırlar, bazen araştırdığı konuyla ilgili kişilerle iletişim halinde olurlar.

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni ve Türkçe Öğretmeni okulda ve dersanelerde görev yaparlar. Sınıfta ders vermenin yanı sıra okuldaki sosyal faaliyetleri yürütmek (tiyatro, şiir dinletisi, münazara çalışmaları yapmak; okul, sınıf gazeteleri veya dergi çıkarmak; pano, duvar gazetesi hazırlamak; belirli gün ve haftalar ile ilgili programlar hazırlamak; şiir, kompozisyon yarışmaları düzenlemek; değerlendirme komisyonlarında görev almak) gibi sorumlulukları iş yükünü artırmaktadır.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

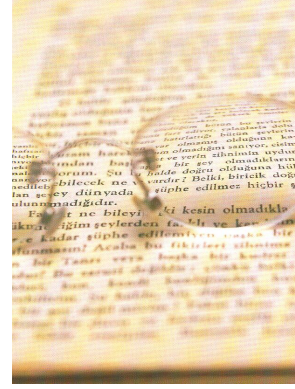
Türk Dili ve Edebiyatı bölümü mezunları “filolog” unvanı ile resmî ve özel kurumlarda araştırmacı, alan uzmanı olarak görev yapabilirler. Kütüphane, arşiv vb. kuruluşlarda, özel araştırma merkezlerinde, vakıflarda, müzelerde, Kültür ve Turizm

Bakanlığı'nda araştırmacı olarak, mastır ve doktora programını tamamlayanlar üniversitelerde öğretim elemanı olarak çalışabilirler.

Türk Dili ve Edebiyatı öğretimliğini bitirenler ise resmî ve özel okullarda ve dershanelerde öğretim olarak görev yapabilirler. Özel yeteneği olanlar gazete ve dergilerde yazarlık ve editörlük yapabilirler.

F. EĞİTİM VE KARİYER İMKÂN LARI

Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne girebilmek için ÖSYM'nin yaptığı sınavda yeterli sözel (söz) puanı almak gerekir. Türk Dili ve Edebiyatı öğretimliği bölümünde eğitim süresi 5 yıl olup, son sınıfta okullarda uygulama amacıyla staj yapılır. Edebiyat, Fen ve Edebiyat ve Eğitim Fakültelerinden öğretim olarak mezun olanlar resmî ve özel okulların yanı sıra dershanelerde öğretim olarak çalışabilirler. Türk Dili ve Edebiyatı bölümü mezunları ise 4 yıllık eğitimin ardından araştırmacı olarak kütüphanelerde, arşivlerde, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TRT ve yüksek öğretim kurumlarında çalışabilirler. Lisans mezunları mastır ve doktoralarını tamamlayarak akademik kariyer yapabilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 7

7. TURİZM ALANI

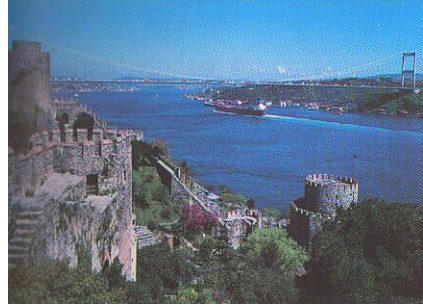
AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile turizm alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Turizm, hızla gelişen ve değişen bir alandır. Turizm sektörünün ülke ekonomisine katkıları göz önüne alındığında, ülkeler tarafından özel planlamalar yapılmakta politikalar geliştirilmekte olduğu görülür.

Turizmin, ülke ekonomisindeki yeri ve önemi her geçen gün artmaktadır. Turizm, turistin tatil amacıyla evinden çıktığı andan başlayıp tekrara evine döndüğü zamana kadar yaşadığı bütün olayları, faaliyetleri, hizmetleri bir bütün halinde turiste sunan etkinliklerdir. Bu alanın yapısal özelliğinden kaynaklanan nedenlerle insan faktörü ön plana çıkmaktadır.

Çağdaş turizmin gereği, istihdam edilen personelin mesleki formasyonunun ve öğrenim düzeylerinin yüksek olması, hizmetin nitelikli olmasının sağlanmasını turist ve turiste hizmet edenler arasındaki ilişkilerin düzenli olmasını sağlamaktır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- Ø Turizm İşletmecisi
- Ø Konaklama İşletmecisi
- Ø Seyahat İşletmecisi
- Ø Seyahat İşletmeciliği Ve Turizm Rehberliği Öğretmeni
- Ø Konaklama İşletmeciliği Öğretmeni

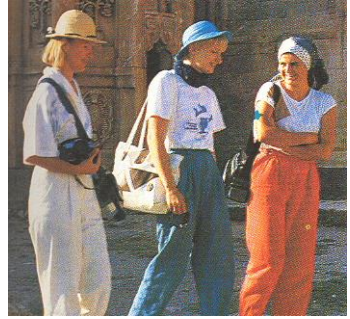
Turizm İşletmecisi (Seyahat İşletmecisi)

Tanımı

Turizm işletmecisi, çağdaş turizm anlayışına uygun olarak müşterinin her türlü ihtiyacını karşılamak üzere çok çeşitli hizmetleri veren turistik yerleri yönetecek bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Otel, motel, tatil köyü gibi turistik yerleri yönetecek düzeyde sorumlu kişileri görevlendirmek ve çalışmalarını denetlemek,
- Ø Müşterilere verilecek hizmetleri planlamak,
- Ø Turizm ve otel işletmeciliği sektörün talep ettiği ihtiyaçlar doğrultusunda turizm endüstrisinin iki temel alanı olan seyahat yönetimi ve otel işletmeciliği görevlerini yapmak,
- Ø Otel, motel, lokanta vb. turizm tesislerinin yöneticisi otelin çeşitli hizmet birimlerinde (resepsiyon, restoran, santral, oda servisi, alım satım vb.) sorumlu kişileri görevlendirmek bunların çalışmalarını denetlemek hizmetlerin sunulduğunda çıkan sorunları çözmek

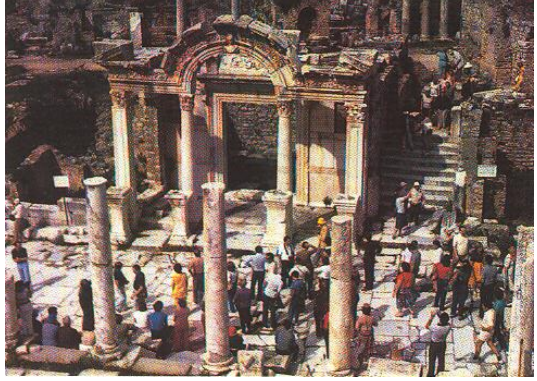

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü; (sayfa-164, 230, 263, 303)

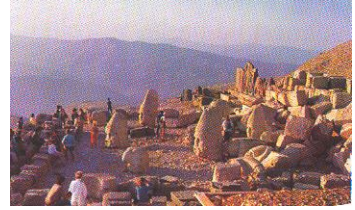
D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Dört yıllık eğitimin ardından **turizm işletmecisi** unvanı ile mezun olanlar turizm sektöründe çalışırlar. Teknolojinin ilerlemesi insanların boş zamanlarını arttırmış, ulaşım imkanlarını geliştirmiştir. Bu da insanların değişik yerleri gezip görme isteğini kolaylaştırmaktadır. Yurt içinde çeşitli amaçlarla seyahat eden insanların sayısının artmasının yanında özellikle yurt dışından birçok insan gezip görme amacıyla ülkemize gelmektedir. Turist sayısındaki hızlı artış ülkemizde çok sayıda otel ve motel yapılmasına yol açmış otelcilikte kendine özgü eğitimi olan bir uzmanlık haline gelmiştir.

Turizm işletmecileri genellikle otel ve motellerde büro, ön büro ortamında çalışırlar. Tur programları söz konusu olunca seyahate çıkabilirler. Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilileri ile yerli ve yabancı turistlerle, turist rehberleri ile, seyahat şirketleri ile, otel personelleri ile iletişim içindedirler.

Turizm ve otelcilik alanından mezun olanlar ise, turizm meslek elemanı unvanını alırlar. Turizm meslek elemanı turistik otellerde müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli düzenlemeleri yapmada turizm işletmecisine yardımcı olur. Resepsiyonist, muhasebeci vb. olarak görev yaparlar.

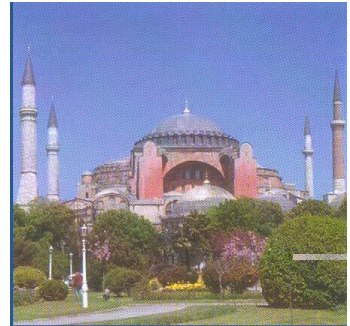

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Bu alan mezunları genellikle turizm sektöründe çalışırlar. Özel turizm şirketleri seyahat acenteleri otel, motel gibi konaklama işletmeleri Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı birimlerde iş bulabilirler. Sermaye sahipleri kendi işletmelerini kurabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Turizm işletmeciliği bölümüne girebilmek için özel bir şart aranmamakla birlikte, bu meslek elemanlarında sektörün değişmekte olan ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeteneğe sahip, çok iyi derecede yabancı dil bilme gibi özellikler gerekir. Ayrıca, insanlarla iyi ilişkiler kurabilen kültürlü ve dinamik kişilerin seçebileceği bir bölümdür.

Dört yıllık eğitimin sonunda bilgi ve becerilerini geliştirerek Turizm İşletmeciliği bölümünden yönetici(Turizm İşletmecisi);Turizm ve Otelcilik Bölümünden bu alanda çalışacak ara eleman olarak sektöre katılmaları beklenir.

Üniversitelerin ilgili fakültelerinin “Turizm İşletmeciliği, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik, Konaklama İşletmeciliği, Seyahat İşletmeciliği, Seyahat işletmeciliği ve Turizm Rehberliği, Turizm ve Otel İşletmeciliği, Turizm ve Otelcilik “ bölümlerinde turizm alanında çalışacakların eğitimi verilmektedir.

“Seyahat işletmeciliği ve Turizm Rehberliği Öğretmenliği ile Konaklama İşletmeciliği Öğretmenliği” bölümlerinde öğretmenlik mesleğinin eğitimi verilmektedir.

Meslek eğitimini alabilmek için ÖSYM'nin yaptığı sınavda yeterli Eşit Ağırlık (EA) türünde puan almak gerekir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 8

8. PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile psikoloji alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

İçinde bulunduğumuz bilgi çağında teknoloji, iletişim ve ekonomi alanlarında yaşanan hızlı değişim, problem çözme becerisi gelişmiş, değişikliklere uyum sağlayabilen bireylerin yetiştirilmesini zorunlu hale getirmiştir. Ayrıca, insanların yeteneklerini fark etmeleri ve bunları gerektiği gibi kullanmalarının, çevreye uyum sağlamaları ve karşılaştığı sorunlarla başa çıkmalarının verimli bir yaşam sürmesindeki önemi dikkate alındığında, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Eğitim sisteminde yapılan yenilikler içerisinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine geniş ölçüde yer verildiği dikkate alınırsa gelecekte bu meslek elemanlarına olan ihtiyacın artacağı düşünülebilir.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

ü Psikolojik Danışman (Rehber Öğretmen)

Psikolojik Danışman (Rehber Öğretmen)

Tanımı

Bireylerin gelişimlerini ve çevreye uyumlarını güçleştiren faktörlerin ortadan kaldırılması, gizilgüçlerini geliştirebilecekleri eğitim programları ve mesleklere yönelmesine yardımcı olma, koruyucu ruh sağlığı hizmeti verme, öğrenme sorunu yaşayanların teşhisi ve bunların durumlarına uygun eğitim yöntemleri konularında bilgi ve beceri sahibi kişidir.

Görevleri

Ø Gözlem, olay kaydı (anekdot), dereceleme ölçekleri, otobiyografi, sosyometri tekniği, gibi öznel teknikler ile yetenek testleri, ilgi envanterleri, kişilik envanterleri gibi ölçme araçları kullanarak öğrencilerin, çeşitli özelliklerini tanımlarına yardımcı olmak,

- Ø Psikolojik yardıma ihtiyacı olan öğrencileri belirleyerek bireysel ve grupla psikolojik danışma çalışmaları yapmak
- Ø Öğrencilerin içinde bulunduğu meslek gelişim aşamasını dikkate alarak mesleki rehberlik çalışmaları yapmak
- Ø Ailelere çocuk ve ergen psikolojisi, çocuk ve ergenlerle iletişim gibi konularda danışmalık hizmeti vermek
- Ø Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencileri ilgili kurumlara havale etmektir.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Psikolojik danışman (rehber öğretmen) olmak isteyenlerin;

- ü Sosyal bilim ve sosyal yardım ilgisine sahip
- ü Düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilen,
- ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen, hoşgörülü ve sabırlı,
- ü İnsanların duygu ve düşüncelerini anlayabilen, dinlemeyi seven, başkalarını olduğu gibi kabul edebilen,
- ü Kendini geliştirme konusunda istekli ve yaratıcı kişiler olmaları gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Psikolojik danışman, bireysel psikolojik danışma hizmetlerini büro ortamında , grup rehberliği çalışmalarını ise sınıf ortamında yürütür.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Psikolojik danışmanlar, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında, rehberlik araştırma merkezlerinde, özel eğitim kurumlarında, dershanelerde, halk eğitim merkezlerinde, mesleki eğitim merkezlerinde çalışabilirler. Özel danışmanlık merkezleri açabilir veya bu merkezlerde çalışabilirler. Ayrıca bu alanda eğitim görenler özel sektörde, insan kaynakları birimlerinde görev alabilmektedirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı olan Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik bölümlerinin eğitim süresi 4 yıldır. Bu bölüme öğrenci yerleştirilirken öğrenci seçme sınavında (ÖSS) dikkate alınan puan türü “eşit ağırlıklı (EA)” dır.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 9

9. PSİKOLOJİ ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile psikoloji alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Dünyadaki hızlı değişim ve gelişim ile birlikte artan sorunların, insanlar üzerindeki olumsuz etkileri dikkate alındığında; insanların psikolojik, sosyolojik ve fizyolojik açıdan gelişmeleri, karşılaşılan sorunlarla başa çıkabilmeleri konularında çalışacak nitelikli psikologlara duyulan ihtiyaç artmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

ü Psikolog

Psikolog

Tanımı

İnsan davranışlarını, gözlem ve deney gibi bilimsel yöntemler kullanarak inceleme ve bu davranışların nedenlerini ortaya çıkarma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Psikologlar genellikle uygulama alanında çalışırlar. Görevleri, uzmanlık alanlarına göre değişir.
- Ø Klinik psikolog; ileri derecede uyum bozukluğu gösteren kimselerin davranışlarının nedenleri ve tedavi yöntemleri üzerinde çalışır.
- Ø Gelişim psikoloğu; düşünme , öğrenme, duygu ve heyecan gibi psikolojik süreçlerin gelişimini araştırır.
- Ø Endüstri psikoloğu; üretimi üretimi artırmak için, en uygun elemanların seçimi ve çalışma ortamında olumlu ilişkiler kurulması, tüketici isteklerinin saptanması konularında çalışırlar.

- Ø Eğitim psikologları; okulda öğrenme süreci ve öğrencilerin başarısızlık nedenleri konularında çalışır.
- Ø Bir psikolog, çalıştığı kurumun niteliğine göre, ilgilendiği bireylere test, envanter gibi psikolojik ölçme araçları uygular, bireylerle görüşme yapar, sorunları anlamaya ve çözüm bulunmasına yardımcı olmaya çalışır.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Psikoloji eğitimi görmek isteyen bir öğrencinin;

- ü Normalin üzerinde akademik yeteneğe sahip olması,
- ü Psikoloji yanında felsefe, sosyoloji ve matematiğe ilgi duyması,
- ü Soyut düşünebilen, yaratıcı
- ü Bilimsel merakı sahip,
- ü Aritmetik akıl yürütebilme, mantıksal bağlantılar kurabilme yeteneğine sahip,
- ü Düşünceleri söz ve yazı ile ifade edebilme yeteneğine sahip
- ü Başkalarını anlayabilen ve iyi iletişim kurabilen bir kimse olması beklenir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Psikologlar endüstri kuruluşları, şirketler, hastane ve okul gibi kapalı ortamlarda çalışırlar.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Psikologlar; hastane, poliklinik ve ruh sağlığı merkezlerinde, çocuk yuvaları, kreş ve huzurevlerinde, okullarda ve ıslahevlerinde, kitle iletişimi ile ilgili kurum ve kuruluşlarda, propaganda ve kamuoyu araştırma merkezlerinde çalışabilirler. Endüstri alanındaki çalışma ortamı bu alanlara göre daha düşüktür. Psikoloji mezunlarının doyurucu bir iş bulabilmesi için psikolojinin belli bir dalında uzmanlaşması gerekmektedir.

Bugün ülkemizde psikologlar Sağlık Bakanlığına ve üniversitelere bağlı ruh ve sinir hastanelerinde, ruh sağlığı merkezlerinde, kreş ve çocuk bakımevlerinde, huzurevlerinde, çocuk ıslahevleri ve cezaevlerinde psikolog; rehberlik ve araştırma merkezlerinde okul psikologu olarak görev almaktadırlar. Psikoloji Bölümünü bitirenlerden “Ortaöğretim Alan

Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programı”nı başarı ile tamamlayanlar öğretnelik yapabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Mesleğin eğitimi; çeşitli üniversitelere bağlı “Edebiyat, Fen-Edebiyat” fakültelerinin "Psikoloji" bölümlerinde verilmektedir. Lisans eğitim süresi 4 yıldır. Psikoloji bölümüne girmek için Öğrenci Seçme Sınavı’nda (ÖSS) yeterli Eşit Ağırlıklı puanı (EA) almak gerekir.

Lisans eğitimlerini tamamlayanlar lisansüstü eğitim yaparak klinik ,deneysel psikoloji veya endüstri,danışmanlık, eğitim psikolojisi vb. alanlardan birinde uzmanlaşabilirler. Çalıştıkları kurum ve kuruluşlarda, uzmanlık alanları, tecrübeleri, kurum ve kuruluşların hizmet içerikleri doğrultusunda kariyer yapabilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 10

10. ÖZEL EĞİTİM ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet ile özel eğitim alanı altında yer alan meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Engelli bireylerin varlığı insanlık tarihi kadar eski olmakla beraber çağdaş anlamda eğitimleri çok yenidir. Anlayış ve uygulama olarak değişik aşamalardan geçmiş olan özel eğitim, son yıllarda genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmektedir.

Özel eğitimi gerektiren çocukların sayısı kesin olarak bilinmemektedir. Ancak 0-18 yaş arasında üç buçuk milyona yakın çocuk ve gencin özel eğitime ihtiyacı olduğu tahmin edilmektedir. Bu bireylerin eğitimlerinin sağlanması için, bu alanda personel yetiştirme ve istihdamının sağlanması son yıllarda daha da önemli hale gelmiştir.

Son yıllarda, birçok ülkede eğitimleri üzerinde önemle durulan diğer bir grup da üstün yeteneklilerdir. Bu çocuklara farklı eğitim önlemleri uygulamak, yeni yollar bulmak için harcanacak çaba genel eğitime katkıda bulunacak ve genel eğitimin ilerlemesine yardım edecektir.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Zihinsel Engelliler Öğretmeni
- ü İşitme Engelliler Öğretmeni
- ü Görme Engelliler Öğretmeni
- ü Üstün Zekâlılar Öğretmeni

Zihinsel Engelliler Öğretmeni

Tanımı

Normal çocuklarla eğitim alamayacak olan zihinsel engelli öğrencileri eğitime bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Zihinsel engelli bireylere sosyal ve zihinsel durumlarına uygun özel eğitim ve öğretim programları hazırlayıp; bu program doğrultusunda eğitim ve öğretim yapmak,
- Ø Öğrencilerin zihinsel ve sosyal gelişmelerini gözleyip kaydetmek,
- Ø Öğrencilere öz bakım becerileri ve sosyal beceriler kazandırarak öğrencilerin topluma uyum sağlamalarına yardımcı olmak

İşitme Engelliler Öğretmeni

Tanımı

Normal öğrencilerle eğitim alamayacak durumda olan işitme engelli öğrencileri eğitime bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø İşitme engelli bireylere göre hazırlanmış olan plan ve programa göre eğitim malzemeleri ve özel eğitim teknikleri ile okuma ve yazma öğretmek,
- Ø Jestler, mimikler ve el işaretleri ile konuşmayı ve anlaşmayı öğretmek,
- Ø Öğrencilere öz bakım becerileri ve sosyal beceriler kazandırarak öğrencilerin topluma uyum sağlamalarına yardımcı olmak

Görme Engelliler Öğretmeni

Tanımı

Braille alfabesi yardımıyla görme engelli bireylere okutulan ders konularını, baston kullanma teknikleri ile yaşaması için gerekli olan uygulamaları öğreten kişidir.

Görevleri

- Ø Özel eğitim öğretim plan ve programına göre görmeyen öğrencilerin eğitim ve öğretimini yapmak,
- Ø 6 nokta Braille alfabesini ve sistemini öğrencilere öğretmek,
- Ø Kabartma sistemine uyan özel alfabe ve kalem ile cümle, kelime ve hecelerle okuma ve yazmayı öğretmek,

- Ø Özel eğitim sistemini normal eğitim programına uygulayarak ilk ve ortaokulda okutulan ders konularını öğretmek,
- Ø Taylor kasa ve taşlar ile 4 işlem ve kabartma geometrik şekillerle geometri öğretmek,
- Ø Görme engellilerin kullandığı bastonun kullanımını öğretmek öğrencilerin yardım almaksızın yürümelerini ve kendilerine güven duygularının gelişmesini sağlamak,
- Ø Sayı ve şekil egzersizleri ile nelerin nerelerde olduğunu anlaması için zihin geliştirme eğitimleri yapmak, işaretlerden faydalanarak yönleri kavratmak,
- Ø Topukla açı çizerek yön tayin etmesini, toplum içinde kullanmak üzere sarkaç baston tutma tekniğini öğretmek,
- Ø Baston açısı ayarlamayı, ayak ve baston arasında ritmik hareket etmeyi, farklı yollarda baston tutma tekniklerini öğretmek.

Üstün Zekâlılar Öğretmeni

Tanım

Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi konusunda bilgi ve beceri sahibi olan kişidir.

Görevleri

- Ø Üstün zekalı olduğu yetkili kurumların uyguladığı zeka testleri ile belirlenmiş olan öğrencileri, onların gereksinimleri doğrultusunda hazırlanan programlara göre eğitmek.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Zihinsel, işitme veya görme engelliler öğretmenliği bölümlerini tercih etmek isteyen bir öğrencinin;

- ü Çok sabırlı, anlayışlı, sevecen, hoşgörülü,
- ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen,
- ü Engellilere yardım etmekten mutluluk duyan bir kimse olması beklenir.

Üstün zekâlılar öğretmenliği bölümünü tercih etmek isteyen bir öğrencinin;

- ü Üst düzeyde soyut düşünme yeteneğine sahip olan
- ü Matematik, Türkçe, temel bilimler ve sosyal bilimlere ilgi duyan ve bu konularda başarılı

- ü Çocukları seven, dikkatli, sabırlı ve hoşgörülü
- ü Kendini ve çevresindekileri geliştirme çabasında bir kimse olması beklenir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Öğrencilerle bireysel çalışma ve grup çalışması yaparlar. Engelli bireylerle çalışmak sabırlı ve anlayışlı olmayı gerektirir. Özellikle zihinsel engelliler öğretmenleri, tuvalet kontrolünü yapamayan veya saldırgan davranışları olan öğrencilerle çalışmak durumunda kalabilirler.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Özel eğitim öğretmenleri; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullar, rehberlik araştırma merkezleri ile sosyal hizmetler ve çocuk esirgeme kurumuna bağlı rehabilitasyon merkezlerinde çalışırlar. İmkânı olanlar özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi açarak kendi işlerini kurabilirler.

Üstün zekâlılar öğretmenleri; sınıf öğretmeni olarak tüm resmi ve özel ilköğretim okullarında çalışabilirler. Sınıf öğretmenliği programında okutulan temel derslere ek olarak, üstün zekâlı çocukların eğitimine yönelik aldıkları dersler sayesinde sınıf öğretmenliği programından mezun olanlar arasında ayrıcalıklı bir konuma sahip olacaklardır ve normal sınıflarda olduğu gibi üstün zekâlılar için açılmış özel sınıf ve okullarda da çalışabilirler.

F. EĞİTİM VE KARİYER İMKÂN LARI

Bu alanda eğitim süresi 4 yıldır. Mesleğin eğitimi; çeşitli üniversitelere bağlı eğitim fakülteleri ve eğitim bilimleri fakültelerinin “Zihinsel Engelliler Öğretmenliği”, “Özel Eğitim Öğretmenliği”, “Özel Eğitim”, “İşitme Engelliler Öğretmenliği”, “Görme Engelliler Öğretmenliği” bölümlerinde verilmektedir. Bu bölümlere girebilmek için ÖSYM’nin yaptığı sınavda yeterli “Sözel (SÖZ)” puanı almak gerekmektedir. Üstün zekâlılar öğretmenliğinin eğitimi üniversitelerin “Üstün Zekâlılar Öğretmenliği” bölümünde verilmektedir. Üstün Zekâlılar Öğretmenliği bölümüne girebilmek için ÖSYM’nin yaptığı sınavda, yeterli “Eşit Ağırlıklı (EA)” puan almak gerekmektedir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 11

11. SOSYOLOJİ ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile sosyoloji alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Türkiye gibi hızlı bir toplumsal değişme ve gelişme sürecinde bulunan ülkelerde, toplum planlaması ve yapılan hizmetlerin sonuçlarının izlenmesi için sosyologların çalışmalarına gereksinme vardır ve bu giderek daha iyi anlaşılmaktadır. Ancak bu alanda çalışma yapmak, kişinin alanında uzmanlaşmasına ve bireysel başarıya bağlı olacaktır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

ü Sosyolog

Sosyolog

Tanımı

İnsan toplulukları ve toplumsal kurumların kökeni, gelişmesi, işlevi ve birbirleriyle ilişkileri, bu ilişkileri belirleyen ilke ve kurallar ile toplumsal sorunlar ve çözüm yolları konularında çalışan kişidir.

Görevleri

- Ø İnsan topluluklarının kökenini, gelişmesini, yaşayış tarzını ve sosyal ilişkileri araştırmak,
- Ø Çevreye, sosyal geleneklere aile ve diğer sosyal olaylara ilişkin bilimsel bilgiler toplayıp düzenleyerek değerlendirmek,
- Ø Bilgileri yöneticilere, kanunî yetki sahibi elemanlara, eğitimcilere ve sosyal problemlerinin çözümü ile uğraşan diğer fertlere ve kuruluşlara ulaştırmak.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Sosyolog olmak isteyenlerin;

- ü Üst düzeyde akademik yeteneğe ve sözel akıl yürütme yeteneğine sahip,
- ü Toplumsal olaylara meraklı,
- ü Araştırma ve inceleme yapmaktan hoşlanan, gözlemci,
- ü Olaylar arasında bağlantılar kurabilen,
- ü Başkaları ile iyi iletişim kurabilen kimseler olmaları gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Sosyologlar gözlem ve incelemelerini alanda, elde ettikleri bulguların değerlendirmesini ise büroda yaparlar. Çalışmalarında insanlarla etkileşim halindedirler. Sayısal bulgularını bilgisayar ortamında değerlendirirler.

E.İŞ BULMA İMKÂN LARI

Sosyologlar, Devlet Planlama Teşkilatı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı gibi kamu kuruluşları ile özel sektör kurum ve kuruluşlarının ilgili birimlerinde ve yayın kuruluşlarında çalışabilmektedirler. Sosyologların iş bulma olanakları oldukça sınırlıdır.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Mesleğin eğitimi, çeşitli üniversitelere bağlı Edebiyat ve Fen-Edebiyat Fakültelerinin "Sosyoloji" bölümlerinde verilmektedir. Bölüme girebilmek için ÖSYM'nin yaptığı sınavda yeterli "Eşit Ağırlık (EA)" puan almak gerekmektedir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 12

12. SOSYAL HİZMETLER ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile sosyal hizmetler alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Sosyal Hizmetler; insanların kendi bünye ve çevre şartlarından doğan veya kontrolleri dışında oluşan maddî ve manevî sosyal yoksunluklarının giderilmesi ve ihtiyaçlarının karşılanmasında, insanların kendilerine daha yeterli hale gelmelerinde ve başkalarına bağımlı olma hallerinin önlenmesinde, aile ilişkilerinin güçlenmesinde, birey, aile, grup ve toplumların sosyal işlevlerini başarıyla yerine getirilmesinde; insanların yaşam standartlarının iyileştirilmesi ve yükseltilmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen koruyucu-önleyici, iyileştirici, değiştirici-geliştirici nitelikteki sistemli ve düzenli faaliyet ve programlar bütünüdür.

Dünyada yaşanan ekonomik ve sosyal sorunların her geçen gün artması, bu alanda çalışacak uzmanlara olan ihtiyacı da arttırmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

ü Sosyal Hizmet Uzmanı (Sosyal Çalışmacı)

Sosyal Hizmet Uzmanı(Sosyal Çalışmacı)

Tanımı

Ekonomik, sosyal ve kültürel yönden sıkıntı içinde bulunan kişi, grup ve toplulukların sorunlarını tanımaları, çözümlenmelerinde sahip oldukları olanakları kullanmaları, çevredeki olanakları araştırmaları ve yararlanmaları için yardım etme konularında bilgi ve beceri sahibi kişidir.

Görevleri

Ø Korunmaya muhtaç çocuklar,yaşlılar, sakatlar, suçlular, yoksullar, hastalar, işsizler gibi grupların sorunlarının çözümü, bu sorunların toplumsal olarak

engellenmesi ve çözülmesi için kurumlar aracılığıyla ve toplum kaynaklarından yararlanarak çalışmalar yapmak,

- Ø Sosyal ve ekonomik yoksulluk içinde bulunan yaşlıların huzurevine yerleştirilmeleri ve bakımlarının yapılmasını sağlamak,
- Ø Kimsesiz çocukları koruyucu ailelere veya yetiştirme yurtlarına yönlendirmek,
- Ø Yoksulluk içinde olup temel ihtiyaçlarını karşılayamayan kişi veya aileler ile gelişmede geri kalmış kırsal alanlarda ve gecekondu bölgelerindeki insanların ihtiyaçlarını saptamak ve bunların giderilmesi için girişimlerde bulunmak.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Sosyal hizmet uzmanı olmak isteyen bir öğrencinin;

- ü Kişisel ve toplumsal sorunlara ilgili,
- ü Düşüncelerini başkalarına açıkça anlatabilen
- ü Başkalarının duygularını anlayabilen
- ü İnsanlara yardım etmekten hoşlanan
- ü Liderlik özelliklerine sahip bir kişi olması beklenir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Sosyal Hizmet Uzmanları genellikle büro ortamında çalışırlar. Gerekli durumlarda ev, okul, kurum ziyaretleri yaparlar. Sosyal hizmet uzmanları sıkıntı içindeki insanlarla iletişim halindedirler.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Sosyal hizmet uzmanları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında, SSK' da, İş ve İşçi Bulma Kurumunda, yetiştirme yurtlarında, hastanelerde, rehabilitasyon merkezlerinde, huzurevi, cezaevleri ve çocuk islahahlerinde, emniyet müdürlüklerinin çocuk bürolarında çalışabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Mesleğin temel eğitim süresi 4 yıldır. Ülkemizde bu mesleğin eğitimi, Hacettepe Üniversitesi (Ankara) Sosyal Hizmetler Yüksekokulunda ve Başkent Üniversitesi, (Ankara) Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde verilmektedir. İlgili bölüme girebilmek için merkezî sistemle yapılan Öğrenci Seçme Sınavı'nda (ÖSS) yeterli "Eşit Ağırlık (EA)" puan almak gereklidir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 13

13. SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ALANI

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile sosyoloji alanındaki meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla istendik değişiklik meydana getirme sürecidir. Yaşam boyu devam eden öğrenme sürecinde 7-12 yaş ilköğretim çağıdır. Bu çağdaki çocuklardan; kendini doğru ifade edebilme becerisine sahip; düşünen, sorgulayan, tartışan; barışı insanlığın mutluluğu için

kullanan; sevgi, işbirliği gibi değerleri kazanmış; kendisi ve çevresiyle barışık; millî, ahlakî, sosyal ve insani değerlere sahip; kendi kültürünü özümsemiş ve evrensel değerlerle bütünleştirmiş; iyiyi, güzeli doğruyu ayırt etme yetisine sahip davranış modelleri göstermeleri beklenir. Bu davranış modellerini ilköğretim birinci kademedeki geliştiren ve MEB müfredatını uygulayan meslek elemanları sınıf öğretmenleridir.

Ülkemizde sınıf öğretmenlerine duyulan ihtiyaç artmaya devam etmektedir.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

ü Sınıf Öğretmeni

Sınıf Öğretmeni

Tanımı

İlköğretimin ilk beş yılında öğrencilere toplumsal yaşamda gerekli olan temel bilgi, beceri ve tutumları kazandıran kişidir.

Görevleri

- Ø Öğrencilere, okuma- yazma, temel vatandaşlık, matematik, sosyal b ilimler, fen bilimleri, sanat, spor gibi alanlarda temel bilgi, beceri ve tutumları kazandırmaya yönelik öğrenme ortamları hazırlamak,
- Ø Öğrencilerin yeteneklerini geliştirici etkinlikler düzenlemek,
- Ø Öğrencilerin başarısını değerlendirmek ve başarıyı artırıcı önlemler almak.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Sınıf öğretmenliği programında okumak isteyen bir öğrencinin,

- ü Türkçe, matematik ve sosyal bilgiler konularına ilgili,
- ü Soyut düşünme yatanegine sahip,
- ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen, sevecen, hoşgörülü, sabırlı,
- ü Kendini ve çevresindekileri geliştirme çabasında bir kişi olması gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Sınıf öğretmeni, okulda görev yapar. Görevini genellikle ayakta yürütür.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Sınıf öğretmenleri, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel ilköğretim okullarında, etüt merkezlerinde çalışabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır. Mesleğin eğitimi eğitim fakültelerine bağlı “sınıf öğretmenliği” bölümlerinde verilmektedir. Bölüme girebilmek için Öğrenci Seçme Sınavı'ndan (ÖSS) yeterli Eşit Ağırlık (EA) puanı almak gerekir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 14

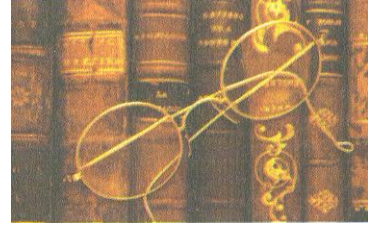
14. FELSEFE ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet ile “felsefe” alanında yer alan meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Felsefe; aklımızın dışında kalan dünya, aklımız dışında kalan akıllar hakkında bilgi, akıl ve beyin arasındaki ilişki, dilin oluşumu, ahlâkın temeli, ölüm, yaşamın anlamı ile ilgili sorulara cevap arayan bilimdir.

İnsan bu dünyada bilim, sanat, politika, ekonomi, toplumsal ve psikolojik değerlerle, yani kültürle iç içe yaşamaktadır. Her türlü değer, inancın, bilimin ve sanatın temelinde doğruymuşçasına kabul ettiğimiz sayılılar yatar. Her sayılı felsefî niteliktedir. Dolayısıyla kişi, felsefeyle iç içedir ve ondan kaçamaz. Bütün değerlerin ve sistemlerin hızla değiştiği dünyamızda değerleri, inançları, akli, bilgiyi sorgulayan felsefenin geçerliliği evren var oldukça sürecektir.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Felsefeci
- ü Felsefe Öğretmeni

Felsefeci

Tanımı

Maddenin ve bilginin kaynağı ve kapsamı; insanın dünyadaki rolü ve yeri; iyi, doğru ve güzelin ölçüsünün ne olduğu gibi hususlarda fikir üretebilen ve bunlarla ilgili inceleme, araştırma yapan nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Felsefe sistemlerinin ve filozofların birbirleri ile ilişkilerini incelemek,
- Ø Düşüncenin ürünü olan bilimin gelişmesini araştırarak bilim, din, felsefe, teknoloji ilişkisini toplumlararası bilim alışverişi bağlamında ele almak,
- Ø Varlık, bilgi, değer ile iyi, doğru, güzel kavramları ve bunların arasındaki ilişkileri değerlendirmeye yönelik inceleme yapmak,

- Ø Evren, toplum, insan üzerine geliştirilen düşünceleri tarih sırasıyla ve tarih yöntemiyle inceleyip karşılaştırarak değerlendirmek,
- Ø Bilimden elde edilen bilgileri sınıflandırmak ve aralarında anlamlı ilişkiler kurmaya çalışmak,
- Ø İnsan hakları, çevre koruma vb. toplumsal sorunlar üzerinde düşünce üretmektir.

Felsefe Öğretmeni

Tanımı

Çalıştığı eğitim kurumunda öğrencilere, felsefe ile ilgili eğitim verme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlar, bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izlemek, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmaktır.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Bu programı tercih etmek isteyen bir öğrencinin;

- Ü İnsana ve toplumbilimlerine ilgi duyan,
- Ü Soyut konularla ilgilenen ve bunlarla uğraşmaktan hoşlanan,
- Ü Normalin üzerinde akademik yeteneğe sahip olan,
- Ü Temel bilimler ve sosyal bilimler alanında başarılı olan,
- Ü Entelektüel gelişmeyi amaçlayan,
- Ü İnsan davranışlarını anlamaya istekli olan,
- Ü Fikir üretmeyi, okumayı ve tartışmayı seven,
- Ü Bulgularını objektif olarak değerlendirebilen,
- Ü Düşüncelerini başkalarına etkili bir biçimde aktarabilen,
- Ü Kendini ve çevresini geliştirme çabasında bir kişi olması gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Felsefeci genellikle sakin bir ortamda, tek başına çalışır. Belge ve bilgilere ulaşmak için zaman zaman kütüphaneden faydalanabilir.

Felsefe öğretmeni, okulda ve dershanede görev yapar. Görevini genellikle ayakta yürütür.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Felsefe bölümünü bitirenlere “felsefe” lisans diploması verilir. Başta Milli Eğitim Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı olmak üzere bakanlıkların eğitim ve kültür ile ilgili birimlerinde, TRT’de, üniversitelerde, kamu kuruluşlarının ve özel kuruluşların eğitim, kültür, insan ilişkileri planlama ve değerlendirmeye ilgili birimlerinde çalışma olanağı bulabilirler. Bazı büyük kuruluşlarda halkla ilişkiler uzmanı olarak çalışabildikleri gibi akademik çalışmaya yönelebilirler. Düşünce üretebilme ve bunları yazılı olarak aktarabilme yeteneği olanlar yazar olarak basında iş bulabilir.

Felsefe gurubu öğretmenliği bölümünden mezun olanlar ise ”Felsefe Gurubu Öğretmeni” unvanı alırlar. Resmî ve özel liselerde, dersanelerde öğretmen olarak çalışma olanağına sahiptirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Meslek eğitimi, çeşitli üniversitelere bağlı Fen-Edebiyat, Edebiyat ve Eğitim Fakültelerinin “Felsefe” ve “Felsefe Öğretmenliği” bölümlerinde verilmektedir.

Felsefe ve “Felsefe Öğretmenliği” bölümüne girebilmek için ÖSYM’nin sınavında Eşit ağırlık(EA) türünde yeterli puanı almak gerekir.

Felsefe bölümünün eğitimi 4 yıllık lisans programıyla verilmektedir. Amacı bugüne dek ortaya konmuş en sağlam düşünce sistemlerini ayrıntılarıyla incelemek ve yorumlamaktır. Lisans eğitimini tamamlayan kişiler yüksek lisans ve doktora yaparak meslekte ilerleyebilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 15

15. YÖNETİM ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet ile “yönetim” alanında yer alan meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

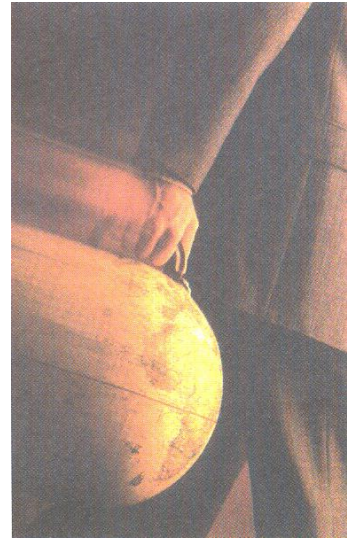
Dünyadaki gelişmeler sadece günlük yaşamı etkilemekle kalmamakta kamu yönetimi anlayışı ve siyaset bilimi de yeni anlayış ve içerik kazanarak toplumsal gelişmelere paralel biçimde kendini yenileme çabası içerisinde olmaktadır.

İnsanlık var olduğu sürece kamu yönetimi anlayışı ve uygulamaları da varlığını sürdürmektedir. Burada önemli olan nokta, kamu yönetimi anlayışının ve uygulamalarının dünyadaki gelişmelere ayak uyduracak nitelikte olması ve olayların gerisinde kalmamaya çalışmasıdır.

Özellikle geçtiğimiz yarım yüzyıllık süre içerisinde meydana gelen gelişmeler sadece gündelik yaşamı değil, anlayış ve idraki de derinden etkilemiş ve yöneticilik kavramı da yeni boyutlar kazanmıştır.

Dünyanın genel gidişatı içerisindeki gelişmeler dışında kalan ülkelerin yöneticileri bu davranışlarıyla uluslar arası alanda ülkelerini geriletmeyle kalmamakta, kendi iç dinamiklerini de zorlamaktadır,

Üniversitelerin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi derslerinde, devletlerin oluşturduğu uluslar arası sistemin tarihi, geçirdiği evreler, sistemin siyasî, ekonomik ve hukuksal yapısı, işleyişi gibi konularda Türkiye'nin bu sistem içindeki yerine ve dış ilişkilerine özel ağırlık verilerek eğitim ve araştırma yapılmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Kamu Yöneticisi
- ü Siyaset Bilimcisi
- ü Yönetim Bilişim Uzmanı

Kamu Yöneticisi

Tanımı

Devlet teşkilatının çeşitli kademelerinde sistemin işlemlerinden, sistemin ekonomik sosyal yönden gelişmesinden sorumlu kişidir.

Görevleri

- Ø Hükümet tarafından, gönderilen kanun ve emirlerin ilgili dairelere iletilmesini ve bunların uygulanmasını sağlamak,
- Ø Yanlış ve eksik uygulama olup olmadığını denetlemek,
- Ø Halkın dilek ve şikâyetlerini dinlemek, ilgili yerlere havale etmek,
- Ø Buldukları il veya ilçelerin güvenliğinden, ekonomik ve sosyal yönden gelişmelerinden sorumlu olmak,
- Ø Yönetim biliminin ilkelerini çalıştığı kurumda uygulamak.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü; (sayfa-34)

Siyaset Bilimcisi

Tanım

Türkiye'nin ve Türk vatandaşlarının ekonomik, siyasî, kültürel vb. haklarına ve çıkarlarına uygun olarak ülke içinde ve yabancı devletlerde uluslar arası kuruluşlar arasında ilişkileri yürüten kişidir.

Görevleri

- Ø İl veya ilçede yasaların uygulanmasını sağlamak,
- Ø İl ya da ilçedeki çeşitli kamu kurumlarının çalışmaları arasında eşgüdümü sağlamak,
- Ø Halkın şikâyetlerini dinlemek, ihtiyaçlarını saptamak ve giderilmesi için gerekli önlemleri almak,
- Ø Politikalar konusunda ulusal, bölgesel veya yerel yönetimlere danışmanlık hizmetleri vermek,

- Ø Yasaların ve yönetmeliklerin hazırlanmasında danışmanlık hizmetleri vermek,
- Ø Devlet birimleri ve organları tarafından devlet politikalarının ve düzenlemelerinin yorumlanmasını ve yürütülmesini sağlamak,
- Ø Ülkelerini yurt dışında temsil etmek,
- Ø Devletlerarası organizasyonlarda benzer görevleri yapmak,
- Ø Siyasî partilerin politika, kural ve düzenlemelerini belirlemek ve biçimlendirmek,
- Ø Siyasî partinin politika, kural ve düzenlemelerini yürütmekten sorumlu bölümleri planlamak, organize etmek ve yönetmek,
- Ø Gelecek için projeler hazırlamak, geçmiş programlarda ortaya çıkan durumları değerlendirmek ve kuruluşun kısımlarının sorumluluğu ile ilgili programı belirlemek,
- Ø Program hedeflerine nasıl ulaşılabileceğini kararlaştırmak,
- Ø Kuruluşun faaliyetlerini kontrol etmek,
- Ø Fonksiyonel bölümlerdeki çalışmayı koordine etmek,
- Ø Sorumluluğunu aldığı kuruluşu müzakerelerde temsil etmek veya kurumu adına müzakereleri yönetmek,
- Ø İstenildiğinde yönetim kuruluna ya da kuruluşun yetkililerine rapor vermektir.

Bu Alanla İlgili Diğer Meslekler

- Ü Vali
- Ü Kaymakam
- Ü Yönetici
- Ü Müfettiş
- Ü Büyükelçi
- Ü Başkonsolos
- Ü Müsteşar

Yönetim Bilişim Uzmanı

Tanımı

Bilgisayar sistemleri yolu ile elde edilen bilgileri yönetim ve işletme alanlarındaki sorunların çözümüne uygulayabilen kişidir.

Görevleri

- Ø Hedeflere ulaşmak için kısa ve uzun dönemli planlar oluşturmak,
- Ø Yönetim bilişim sistemleri birimlerinde sistemin alt yapısını planlamak,
- Ø Sistem için gerekli donanım, yazılım ve personeli belirlemek ve bunların teminine çalışmak,
- Ø PC bilgisayar sistemini ve gerektiğinde Network ağ sistemini kurmak,
- Ø Sistemlerin çalışması sırasında karşılaşılan sorunları ve eksiklikleri saptayarak, çözüm yolları bulmak,
- Ø Teknolojideki gelişmeleri izleyerek donanım ve yazılımları güncelleştirmek,
- Ø İşletmelerin veriminin artırılması konularında bilimsel çalışma yapmak.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Bu programı tercih etmek isteyen bir öğrencinin;

- ü Üst düzeyde matematiksel düşünme ve analiz yeteneğine sahip,
- ü Düşüncelerini açıkça ifade edebilen,
- ü Sosyoloji, psikoloji, mantık, felsefe ve tarihe meraklı olan,
- ü Bilgisayara ilgi duyan,
- ü Bir işi planlayabilen,
- ü Dikkatli ve sabırlı bir kişi olması beklenir.

D.ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Kamu yöneticisi çalışmalarının büyük bir bölümünü kapalı mekânlarda geçirir.

E.İŞ BULMA İMKÂN LARI

Kamu yöneticisi, başta İçişleri Bakanlığı olmak üzere bakanlıkların tümünde idarî görevlerde çalışabilirler. Özel sektörün yönetim birimlerinde görev alabilirler.

Yönetim Bilişim Uzmanına bilginin eskiye oranla daha kapsamlı olması, çağdaş yöntem ve araçlarla işlenmesi zorunluluğundan dolayı günümüzde bu konudaki uzmanlara giderek artan bir gereksinim vardır.Bu nedenle mezunlar çeşitli işletmeler ve resmî

kuruluşların bilgi işlem merkezlerinde sistem geliştirme birimlerinde, proje geliştirme bölümlerinde, yazılım şirketlerinde ve danışmanlık bürolarında görev alabilirler.

Bu meslekteki kişilere gittikçe artan bir talep olmasına karşın, ülkemizde bu mesleğe sahip kişilerin sayısı da oldukça azdır. Bu sahada iş gücü açığı olduğu Devlet Planlama Teşkilatı raporunda da belirtilmiştir. Bu nedenle iş bulma olanakları çok yüksektir.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Siyaset Bilimcisi;

‘Siyaset Bilimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler’ alanından mezun olurlar. Bu bölümler ÖSYM’ce yapılan sınavda eşit ağırlık (EA) puanıyla öğrenci almaktadır.

Yönetim bilişim uzmanlığı mesleğinin eğitimi Üniversitelere bağlı Fakültelerin “Yönetim Bilişim Sistemleri” bölümünde verilmektedir.

Bu bölüme girebilmek için, Öğrenci Seçme Sınavı'nda (ÖSS)'nda "eşit ağırlık (EA) türünde yeterli" puan almak gerekmektedir.

Bilgi Yönetimi, Bilişim- Yönetim, Büro Yönetimi, Büro Yönetimi ve Sekreterlik, Genel İşletme, İş İdaresi, İşletme, İşletmecilik, Ofis Teknolojileri ve Yönetimi, Sekreterlik ön lisans programını başarı ile bitirenler de ÖSYM tarafından açılan Dikey Geçiş Sınavı'nda başarılı oldukları takdirde “Yönetim Bilişim Sistemleri” lisans programına dikey geçiş yapabilirler.

Üniversitelerin Yönetim Bilişim Sistemleri bölümünde bir yıl İngilizce hazırlık programı, dört yıl lisans öğrenimi olmak üzere toplam beş yıl eğitim vermektedir. Ancak öğretim yılı başında verilen İngilizce Yeterlik sınavında başarılı olanlar veya üniversitelerin eşdeğerliğini kabul ettiği (son iki yılda alınmış olmak koşuluyla) TOEFL, TWE, IELTS, FCE, CPE (yabancı devletler tarafından yapılan İngilizce sınavları) sınavlarının birinde başarılı olduğunu kanıtlayanlar bir yıl süreli İngilizce Hazırlık Programından muaf tutulurlar.

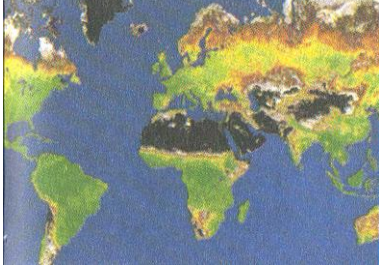
ÖĞRENME FAALİYETİ- 16

16. COĞRAFYA ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet ile coğrafya alanı altında yer alan meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Bir bilim dalı olarak coğrafya, insanın içinde yaşadığı doğal ortamı ve bu ortamla insan arasındaki karşılıklı ilişkileri inceler. Coğrafyanın, bir bütün hâlinde yeryüzünün tamamını kapsayan inceleme alanı çok geniştir.

Coğrafya öğreniminin insanlara sağladığı kazanımların başlıcaları şunlardır: Coğrafya, çevre bilinci kazandırır. Günümüzün önemli sorunlarından olan çevre sorunlarını en iyi tanıyan ve bunların çözüm yollarını en iyi bilen meslek sahibi coğrafyacıdır. İçinde yaşadığımız çağda gezegen olarak Dünya' yı Dünya devletlerini ilgilendiren küresel fizikî ve beşerî sorunları en iyi bilen, bunlara toplu olarak bakabilen ve yorumlayabilen kişiler yine coğrafyacılar. Dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan insanların sahip oldukları ırk, dil, din gibi değişik kültür değerlerini ve bu insanların yaptıkları ekonomik etkinlikleri tanımak, bu özelliklerle insanların yaşadıkları mekânın fizikî özellikleri arasındaki ilişkiyi en iyi kuran meslek sahipleri yine coğrafyacılar. Coğrafya öğrenimi insanlara yurt sevgisini aşılır. Çünkü insanlar ülkelerini, ancak özelliklerini tanıyarak sevebilirler.

Sosyal bilgiler eğitimi de Türk demokratik toplumundaki sorumluluk sahibi vatandaşların görevlerine uygun amaçlar üreten içeriğini tarih, coğrafya ve vatandaşlık bilgisi konularını ilişkilendirerek oluşturan ve yaşam boyu sürecek vatandaşlık becerileri sunar. İlköğretimin zorunlu olması dolayısıyla bu alanda yetişen öğretmenlere olan gereksinim artmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Coğrafyacı
- ü Coğrafya Öğretmeni
- ü Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Coğrafyacı

Tanımı

Yeryüzünün fiziksel yapısı, iklimi, bitki örtüsü ve nüfus dağılımı ile ülkelerin ekonomik etkinliklerini inceleyen kişidir.

Görevleri

- Ø Yeryüzü şekillerinin oluşumu, bölgelerin fizikî durumu, iklim özellikleri, bitki örtüsü ve insanların ekonomik faaliyetleri ile ilgili araştırmalar yapmak, yeryüzü şekillerinin insan yaşantısına etkilerini araştırmak,
- Ø Yeryüzünün oluşumu ve geçirdiği evreler, depremlerin oluş nedenleri, iklimler ve iklimleri etkileyen faktörler, yerüstü sularında meydana gelen değişiklikler, nüfusun yeryüzünde dağılışı ve bunların sebepleri, ekonomik ve idarî yapılanmaları gibi konularda gözlem ve laboratuvar çalışmaları yapmak,
- Ø Yapılan araştırmalardan yararlanarak coğrafik haritalar (Nüfus dağılımı haritası, jeomorfoloji haritası, eğreltiler vb.) hazırlanmasına katkıda bulunmaktır.

Coğrafya Öğretmeni

Tanımı

Çalıştığı eğitim kurumunda, öğrencilere coğrafya ile ilgili eğitim veren kişidir.

Görevleri

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlamak, bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izlemek, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmaktır.

Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Tanımı

Çalıştığı eğitim kurumunda, öğrencilere, sosyal bilgiler ve vatandaşlık ve insan hakları ile ilgili eğitim veren kişidir.

Görevleri

Bakınız: Coğrafya Öğretmeni.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Bu programı tercih etmek isteyen bir öğrencinin;

- ü Üst düzeyde genel yeteneğe,
- ü Şekil ve uzay ilişkilerini görebilme yeteneğine,
- ü Sözlü ifade gücüne sahip, sosyal bilimlere ilgili ve bu alanda başarılı,
- ü Düşüncelerini başkalarına açık bir biçimde aktarabilen,
- ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen; sevecen, hoşgörülü, sabırlı,
- ü Elleri ve gözlerini eşgüdümle kullanabilen,
- ü Açık havada çalışmaktan hoşlanan,
- ü Kendini geliştirmeye istekli, coşkulu, yaratıcı bir kişi olması beklenir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Coğrafya ve Sosyal Bilgiler öğretmeni, okulda görev yapar. Görevini genellikle ayakta yürütür.

Coğrafyacı araştırma yaparken arazide ve laboratuarda, harita ve şemalar çizerken büro ortamında çalışır. Arazi çalışmalarında ortam sıcak ya da soğuk olabilir. Çalışmalar sırasında meslektaşları ile araştırma yapılan yerdeki insanlarla iletişim içinde bulunurlar.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Coğrafya öğretmenleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda çalışırlar.

Coğrafya dersi dışında, Milli Coğrafya, Turizm, Türkiye Fiziki Coğrafyası, Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası, Çevre ve İnsan, Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi, Jeoloji ve Sosyal Bilgiler derslerine girebilirler.

Bunun yanı sıra özel dersane vb. kuruluşlarda görev yapabilirler.

“Coğrafya Bölümü” mezunları Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programını veya Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) işbirliği ile açılan /açılacak Pedagojik Formasyon Programını başarı ile tamamlayanlar, lise ve dengi okullarda Coğrafya Öğretmeni olabilirler.

Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Harita Genel Müdürlüğü, Maden Teknik Arama Enstitüsü, Devlet Su İşleri, Karayolları Genel Müdürlüğü gibi kuruluşların jeomorfoloji ile ilgili birimlerinde coğrafya mezunları da görev alabilmektedirler. Ancak, söz konusu

kuruluşların kadrolarının sınırlı olması nedeniyle coğrafyacıların iş bulma olanaklarının sınırlı olduğu söylenebilir.

Özel sektörde bu alanla ilgili çalışma olanağı olmadığı gibi, coğrafyacıların kendi işyerlerini açmaları da söz konusu değildir.

Çalışma alanının sınırlı olması nedeni ile coğrafyacıların büyük bir kısmı alanlarının dışındaki işlerde çalışmaktadırlar.

Sosyal Bilgiler öğretmenleri Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okullarında ve mesleki eğitim merkezlerinde; Sosyal Bilgiler branşında öğretmen olarak görev yapmaktadırlar.

Ayrıca, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Vatandaşlık ve İnsan Hakları derslerine de girebilirler. İlköğretimin zorunlu olması ile bu alanda yetişen öğretmenlere gereksinim artmıştır.

F.EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Coğrafya öğretmeni olabilmek için Öğrenci Seçme Sınavı'nda (ÖSS) yeterli "Sözel (SÖZ)" puan almak gerekmektedir.

Coğrafya öğretmenliği programının eğitim süresi 5 yıldır. Bölümde temel coğrafya dersleri ile birlikte genel kültür dersleri ve pedagojik formasyon dersleri verilmektedir.

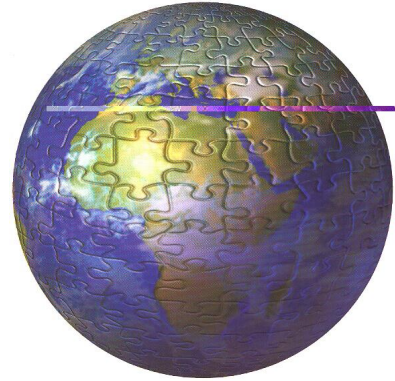
Coğrafya eğitimine başlayabilmek için;

Öğrenci Seçme Sınavı'nda (ÖSS)Coğrafya lisans programı için yeterli Sözel (SÖZ) puanı almak gerekir.

Eğitim süresi dört (4) yıldır, Üniversitede çalışmak isteyenler lisans eğitiminden sonra yüksek lisans, doktora yapabilir, araştırma görevlisi olabilir ve akademik kariyer yapabilirler.

Ayrıca, Coğrafya bölümlerini bitirenlerden öğretmen olmak isteyenlerin bunun için öğretmenlik meslek bilgisi kazandıran ek bir eğitim almaları gerekir. (Örneğin Tezsis Yüksek Lisans ya da pedagojik formasyon gibi)

Sosyal Bilgiler öğretmenliğinin eğitim süresi 4 yıldır. Mesleğin eğitimi çeşitli üniversitelerin eğitim fakültelerinin " Sosyal Bilgiler Öğretmenliği" bölümlerinde

verilmektedir. Bu bölüme girebilmek için Öğrenci Seçme Sınavı'nda (ÖSS) yeterli "Sözel (SÖZ)" puan almak gerekmektedir. Ayrıca Tarih Öğretmenliği ve Coğrafya Öğretmenliği Bölümlerinden mezun olanlarda Sosyal Bilgiler Öğretmenliği yapabilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 17

17. İLAHİYAT BİLİMLERİ VE DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet sonucunda ilahiyat bilimleri alanındaki meslekleri tanıyacaksınız.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

İnsanoğlu yaratıldığından beri yapısı itibariyle inanma ihtiyacı içerisindedir. Psikoloji alanında yapılan araştırmalar inanma ve din duygusunun doğuştan var olduğunu ortaya koymuştur. Her insanda doğuştan, bir varlığa inanma ve bağlanma ihtiyacı vardır. Buna bağlı olarak insan bu ihtiyacını karşılama yeri aramaktadır. Bu anlamda din ve inanma insanın insan olma özelliklerindedir.

Bu bağlamda bu alanda yetişmiş elemana her zaman ihtiyaç duyulacaktır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni
- ü İlahiyatçı
- ü Din Görevlisi

Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni

Tanımı

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda din kültürü ve ahlak bilgisi konularında öğrencilere eğitim veren kişidir.

Görevleri:

- Ü Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan öğretim programları çerçevesinde öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,.
- Ü Uygun öğrenme ortamları hazırlamak,
- Ü Öğrenci başarısını değerlendirmek ve başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ü Mesleğindeki gelişmeleri izlemek ve bunların öğretim programlarına yansıtma .

İlahiyatçı

Tanımı:

Bilimsel tutumu benimsemiş ve İslâm dinini bilimsel yöntemlerle inceleyen kişidir.

Görevleri

İslâm dinini bilimsel yöntemlerle inceleyen ilâhiyatçıların görevleri çalıştıkları kuruma ve buldukları pozisyona göre farklılık gösterir. İlahiyatçılar, müftü, vaiz olarak görev yaptıkları gibi, Diyanet İşleri başkanlığında araştırmacı olarak görev yapabildikleri gibi, öğretmenlik sertifikası alarak ortaöğretim kurumlarında din kültürü ve ahlâk bilgisi öğretmenliği ve İmâm-Hatip Lisesi meslek dersi öğretmenliği yapabilirler.

Din Görevlisi

a) Müftü

Tanımı:

Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde il ve ilçelerde yürütülen cami eksenli ve cami dışı yaygın din eğitimi faaliyetlerini yöneten ve yönlendiren görevlidir.

b) Vaiz

Tanımı

Vaiz, uygun yöntem ve teknikleri kullanarak, insanları nasihat, öğüt, uyarma ve bilgilendirme yollarıyla aydınlatmaya çalışan kişidir.

Görevleri:

- Ø Din hizmetleriyle ilgili strateji, yöntem ve tekniklerini uygulamak,
- Ø Vaaz, hutbe ve ders materyali hazırlamak,
- Ø Yaygın din eğitimi etkinliklerini planlamak,
- Ø Görevi çerçevesinde dinî konularda danışmanlık ve rehberlik yapmak,
- Ø Yetişkin eğitimi ilke , yöntem ve tekniklerini uygulamak,
- Ø Alanıyla ilgili bilimsel yayınları takip etmek.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği programında okumak isteyen

öğrencinin;

- ü Sözlü ifade yeteneği gelişmiş
- ü Sosyal bilimlere ilgili ve bu alanda başarılı
- ü Soyut konularla ve felsefe ile uğraşmaktan hoşlanan bir kimse olması gerekir.
- ü İlâhiyat programında okumak isteyen öğrencinin;
- ü Sosyal bilimlere ilgili ve bu alanda başarılı,
- ü Soyut konularla ve özellikle felsefe ile uğraşmaktan hoşlanan,
- ü Sözlü ifade yeteneği gelişmiş ve yeniliklere açık bir kimse olması beklenir.

D.ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri, okul ortamında çalışırlar. Çalışma ortamları kapalı ve kalabalıktır.

İlahiyatçılar ve din görevlileri; kapalı ortamlarda çalışırlar. Çalışmaları sırasında kalabalık gruplarla iletişimde bulunmak durumunda olabilirler.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

İlahiyatçılar; Diyânet İşleri Başkanlığına bağlı olarak müftü ve vaiz olarak çalışabilirler. Bunun yanı sıra, imam- hatip liselerinde meslek dersi öğretmenliği ve orta öğretim kurumlarında din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenliği yapabilirler.

F.EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Yükseköğrenimini İlahiyat Bilimleri ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanında yapmak isteyen öğrencilerin ÖSS’de yeterli sözel (SÖZ) puan almaları gerekmektedir. İmâm-hatip liselerinden mezun olanlar bu bölüme girmek istediklerinde ek puan alırlar.Lisans öğrenimini tamamlayanlar yüksek lisans ve doktora yaparak meslekte ilerleyebilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 18

18. İLETİŞİM ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet ile iletişim alanı altında yer alan meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

İletişimin tarihi insan yaşamının başlangıcına dek uzanmaktadır. İnsanlığın kaderini etkileyen ve toplumsal dinamikleri en fazla harekete geçiren buluşların başında iletişim alanındaki gelişmeler hep ilk sırada gelmiştir.

İnsanlar atı ilk evcilleştirdiklerinde ve haberi daha kısa sürede bir başka yere ulaştırdıklarında kim bilir ne kadar sevinmişlerdi. Posta güvercinlerini ilk kez kullananlar iletişim alanında elde ettikleri bu mesafe karşısında kim bilir ne hissetmişlerdi.

Rayların üzerinde yol almaya başlayan ilk tren, ilk alo sesi, ilk fotoğraf karesi, ilk radyo yayını, ilk televizyon görüntüsü kim bilir buluşu yapanlarda ve onu ilk kez kullananlarda ne kadar heyecan oluşturmuştu.

İletişim dün olduğu gibi bugün de, bugün olduğu gibi yarın da insan yaşamının en vazgeçilmezleri arasında yer almaya devam edecektir.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Gazeteci
- ü Halkla İlişkiler Uzmanı
- ü Radyo-TV-Sinema Uzmanı
- ü Reklâmcı

Gazeteci

Tanımı

Gazetede çalışan, haber toplayan, gazetede yayımlanmak üzere yazı yazan ve gazetenin hazırlanmasına çeşitli biçimlerde katılan kişidir.

Görevleri

- Ø Halka doğru ve dürüst haber iletmek ve bunları objektife yansıtmak,
- Ø Bilgi, haber, fotoğraf, görüntü, ses, belge elde etmek ve bunları kaleme alıp çalıştığı yayına vermek.

Bakınız: Meslekî ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-97-102)

Halkla İlişkiler Uzmanı

Tanımı

Özel kuruluşlarda ve kamu kurumlarında; kurumu halka tanıtacak, kurumun çalışmalarına karşı halkta ilgi uyandıracak, kurum hakkında çevrede olumlu izlenimler yaratacak ilişkileri kurabilen kişidir.

Görevleri

- Ø Tanıtıcı haber bültenleri, broşürler, raporlar hazırlamak,
- Ø Yapılacak etkinlikleri kitle iletişim araçları ile halka duyurmak,
- Ø Basın toplantıları, sergiler, konferanslar hazırlamak,
- Ø Konusuyla ilgili yazıları basında izlemek, kupürleştirmek, cevaplar hazırlamak,
- Ø Halkla ilişkiler konusunda eğitim verilmesi için program hazırlamak,
- Ø Yöneticilerin konuşma metinlerini ve yazışmalarını hazırlamak,
- Ø Toplantı, tören, kutlama ve kokteyllerin düzenini sağlamak,
- Ø Kurum adına sanat etkinlikleri düzenlemek,
- Ø Kamuoyundaki imajın belirlenmesi amacıyla anketler düzenlenmesini sağlamak,
- Ø Yapılacak faaliyetler için bütçe hazırlamak, malzeme miktarını ve elemanların sayısını ve niteliğini belirlemektir.

Radyo-TV-Sinema Uzmanı

Tanımı

Radyo, sinema ve televizyon programların ve filmlerinin yapımında çalışan kişilerdir.

Görevleri

- Ø Program tasarımı yapmak,
- Ø Program hazırlamak,
- Ø Programları filme almak,

- Ø Program yayınlamak,
- Ø Programların amacını belirlemek,
- Ø Programda rol alacak elemanları seçmek,
- Ø Montaj yapmak.

Bakınız: Meslekî ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-201)

Reklamcı

Tanımı

Reklamcı, çeşitli ürünleri tanıtmaya ve halkta bunları satın alma eğilimini geliştirme yöntemleri konusunda eğitim almış kişidir.

Görevleri

- Ø Bir malın ya da kişinin kamuoyunda olumlu bir görünümle tanıtımı için programlar yapmak,
- Ø Kampanyalar düzenlemek.

Baharı Görmüyorum

Bir bahar günü ABD'deki meşhur Brooklyn köprüsünde görmeyen bir adam dilencilik yapıyormuş. Dizlerinin dibine üzerinde "Doğuştan Kör" yazan bir tabela koymuş. Herkes dilencinin önünden para vermeden geçip gidiyormuş.

Fakat bir reklamcı bunu görmüş. Adamın durumuna acımış ve tabelayı eline alarak arkasına bir şeyler yazmış ve tekrar yerine koymuş.

Ne olduysa ondan sonra olmuş.

Oradan gelip geçen ve tabeladaki yazıyı okuyan herkes, dilencinin önündeki şapkaya habire para atmaya başlamış.

Brooklyn köprüsünden geçen insanları etkilemek için sadece bir cümle yetmiş.

Reklamcı tabelaya;

"Güzel bir bahar günü. Ama ben baharı görmüyorum" yazmış.

Bu örnek, etkili bir reklam metninin daha iyi sonuç verdiğini çarpıcı biçimde göstermektedir.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Meslek elemanlarının;

- ü Toplumsal, siyasal ve ekonomik olayları kavrayıp yorumlayabilen,
- ü Ülke ve dünya gündemini yakından takip eden,
- ü Araştırmayı seven,
- ü İletişim becerileri güçlü,
- ü Entelektüel gelişmeyi amaçlayan,
- ü Dikkatli, görsel hafızası güçlü,
- ü Problem çözme yeteneğine sahip,
- ü Hızlı öğrenebilen,
- ü İkna yeteneği olan,
- ü Fikir üretmeyi, okumayı ve tartışmayı seven,
- ü Olaylar arasında neden-sonuç ilişkilerini görebilen, olacakları sezebilen,
- ü İnsan ve toplum bilimlerine ilgi duyan,
- ü Zekâsını kullanarak olayları haber olarak algılayabilen ve topladığı bilgileri haber formatında yazabilen,
- ü Diksiyonu düzgün,
- ü Aktif, hareketli ve düzensiz bir yaşama biçimine hazır olan,
- ü Dış görünüşüne ve giyimine özen gösteren,
- ü Gurup çalışmasına yatkın,
- ü Objektif kişiler olması gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Gazetecilerin; genellikle sabit bir çalışma mekânları yoktur. Günün her saatinde aktif olarak çalışabilirler. Genellikle olay yerinde, basın toplantılarında ya da rutin toplantıları takip etmeleri nedeniyle bağlı buldukları kurum dışında çalışırlar. Hem gazetecilik kuruluşunda hem de dış sahada genellikle stresli iş koşullarında çalışmaktadırlar. Kimi zaman da kendine ait bir büroda, masa başında bilgisayar ortamında çalışmaktadırlar. "Muhabir" olarak yaptıkları iş, haber toplamak ve bunları açık, kısa ve ilgi çekici bir biçimde gazete ve dergilere yazmaktır. Gazetecilerin çalışma saatleri bağlı oldukları gazetenin türüne göre değişir. Çalışma çok kere geceleri de devam eder. Gazete

muhabirleri bazen bir röportaj için günlerce ünlü bir kişinin peşinde koşmak, evlerinden uzakta, güç koşullarda yaşamak, gerektiğinde bir haber için kendilerini tehlikeye atmak durumunda kalabilirler.

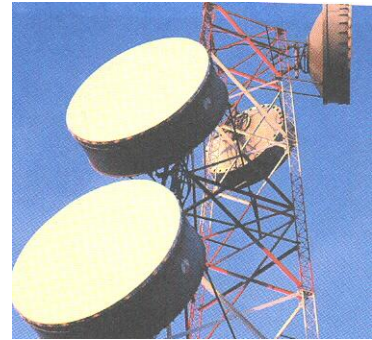
Halkla ilişkiler uzmanı, büro ortamında görev yapar, zaman zaman diğer kuruluşlarda düzenlenen toplantılara, seminerlere, sergilere katılabilir. Çalışırken gazetecilerle, reklâm uzmanlarıyla, müşterilerle, meslektaşlarıyla, yöneticilerle ve diğer çalışanlarla iletişim halindedir.

Radyo-sinema-TV programını bitirenler resmî ve özel radyo ve televizyon kuruluşlarında görev alabildikleri gibi halkla ilişkiler ve tanıtım bürolarında da çalışabilmektedirler. Sinema ve televizyon programında öğrenim yapmış kişiler film yönetimi, seslendirme, senaryo yazarlığı, kurgu, ışıkçılık, görüntü yönetmenliği, stüdyo şefliği vb. tanıtım, program ve reklâmcılık alanlarında çalışabilirler. Sinema ve televizyon programı mezunları, TRT'de, sinema endüstrisinde, video kuruluşları ile reklâmcılık sektöründe çalışabilir. Mezunlar film yönetmenliği, seslendirme, senaryo yazarlığı, kurgu, ışıkçılık, görüntü yönetmenliği, stüdyo şefliği vb. tanıtım program ve reklâmcılık sektöründe çalışabilirler.

Reklâmcılar; Büro ortamı ya da açık alanlarda çalışılmaktadır.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Gazeteciler; TRT'nin muhabir ve yapımcı kadrolarında gazete ve dergilerin yazı işleri kadroları il muhabir kadrolarında, özel radyo ve televizyonlarda, belediye televizyonlarında, reklâm ajanslarında ve film şirketlerinde, üniversitelerin görsel, işitsel araştırma merkezlerinde, hastane, okul ve büyük işletmelerin halkla ilişkiler ve basın bürolarında, basın müşavirliklerinde çalışabilirler.

Halkla ilişkiler ve tanıtım elemanı, bürolarda, otellerde, gazetelerde, yayıncılık alanlarında, bankalarda, reklâm ajanslarında, fabrikalarda, hastanelerde, çeşitli kuruluşların organizasyon faaliyetlerinde çalışma olanağına sahiptir.

Radyo, Sinema ve Televizyon programını bitirenler resmî ve özel televizyon ve radyo kuruluşlarında, film şirketlerinde program yapımcısı, yönetmen kameraman gibi unvanlarla görev alırlar.

Radyo, Sinema ve Televizyon programlarının ve filmlerin yapımında çalışanlar program tasarımı, programın hazırlanması, filme alınması ve yayınlanması gibi yayıncılığın her aşamasında değişik roller alırlar; programın amacının belirlenmesi, programda rol alacak elemanların seçimi, programın filme çekimi ve montajı vb. işleri yürütürler.

Reklâmcılık alanında yetişenler resmi ve özel radyo, televizyon ve yazılı basın kuruluşlarında, reklâm şirketlerinde görev alabilirler. Kitle iletişim araçları ve yöntemleri geliştikçe bu programlardan mezun olan elemanlara duyulan gereksinim de artmaktadır.

F.EĞİTİM VE KARİYER İMKÂN LARI

Gazetecilik, Halkla İlişkiler Uzmanlığı, Radyo-TV-Sinema bölümlerine girebilmek için ÖSYM tarafından düzenlenen sınavda yeterli sözel (SÖZ) puanı almak gerekmektedir.

Gazetecilik eğitimi; üniversitelerin ilgili fakültelerinin “Basın Yayın”, “Gazetecilik” bölümlerinde verilmektedir.

Halkla ilişkiler uzmanlığı meslek eğitimi üniversitelere bağlı “İletişim” , “İşletme” ve “İletişim Bilimleri” fakültelerinin “Halkla İlişkiler ve Tanıtım”, Halkla İlişkiler”, “Halkla İlişkiler ve Reklâmcılık”, “Reklâmcılık ve Halkla İlişkiler” bölümlerinde verilmektedir.

Radyo-sinema-TV programını başarı ile tamamlayan öğrencilere lisans diploması verilir ve bu diplomada öğrenim yapılan ana sanat dalı ve sanat dalı belirtilir. Mezunlar film yönetmenliği, seslendirme, senaryo yazarı, kurgu, ışık, görüntü yönetmeni, stüdyo şefi unvanları ile çalışabilirler.

Reklâmcılık mesleğinin eğitimi ise; üniversitelerin “Reklâm Tasarımı Ve İletişimi”, “Reklâmcılık Ve Halkla İlişkiler” bölümlerinde verilmektedir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 19

19. AİLE EKONOMİSİ ALANI

AMAÇ

Bu faaliyet ile aile ekonomisi alanı altında yer alan meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Aile ekonomisi alanının amacı evin ve ev işlerini üstlenen kurumların sağlık ve ekonomi ilkelerine uygun biçimde yönetimi alanında çalışacak insan gücünü yetiştirmek ve araştırma yapmaktır. Bu kapsamda sosyal, ekonomik, politik sorunlara yol açabilecek olumsuz günlük yaşam koşullarına ilişkin aileleri bilgilendirir. Böylece toplumun yaşam ekonomik ve sosyal seviyesinin yükselmesine katkı bulunur.

Sahip olunan kaynakların verimli kullanılması ve aile ekonomisi konusundaki bilinçlenme arttıkça bu alanda yetişen kişilere olan ihtiyaç artacaktır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Aile Ekonomisi Ve Beslenme Öğretmeni
- ü Aile Ve Tüketici Bilimleri Öğretmeni
- ü Ev Ekonomisti

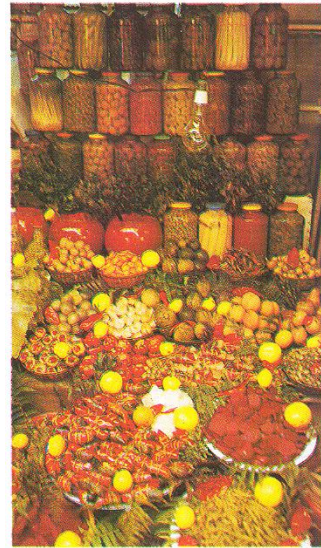
Aile Ekonomisi Ve Beslenme Öğretmeni

Tanımı

Ailelerin var olan kaynakları ve olanakları en iyi şekilde kullanarak ekonomik düzeylerine uygun bir yaşam sağlamaları, özellikle kırsal yörelerde tarım yapılmayan aylarda boş kalan işgücünden yararlanma yolları ile ilgili konularda eğitim ve araştırma yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Eğitiminden sorumlu olduğu grubun düzeyine uygun bir çalışma planı yapmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirme, başarıyı artırıcı önlemler almak,

- Ø İşletmelerde uygulama yapan öğrencilerin çalışmalarını izleme, ilgililere rehberlik etmek,

Bakınız: Meslekî ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa-312)

Aile Ve Tüketici Bilimleri Öğretmenliği

Tanımı

İlköğretimde zorunlu olarak okutulmakta olan İş Eğitimi (Ev ekonomisi) dersi ile ev yönetimi ve beslenme alanının teorik ve uygulamalı meslek dersleri ve sağlık bilgisi dersini veren kişidir.

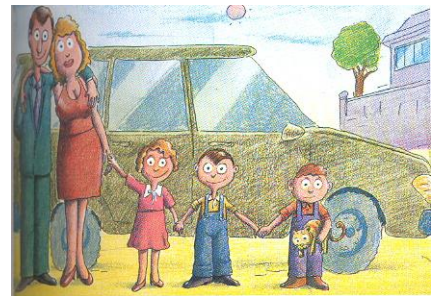
Görevleri

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlama, bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirme, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izleme, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmak.

Ev Ekonomisti

Tanımı

Ev ekonomisti; bireylerin, ailelerin ve toplumun yaşam kalitesini yükseltmek için çalışan kişidir.

Görevleri

- Ø Kırsal bölgelerde, insanları kaynakların daha iyi kullanılması konusunda aydınlatmak,
- Ø Hastane, kreş, otel, huzurevi gibi kuruluşlarda kurum idareciliği yapmak,
- Ø Toplum kalkınmasına ve halk sağlığına yönelik araştırmalar ve incelemeler yapmak ,
- Ø Özel ve kamu kuruluşları ile örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ev idaresi ve aile ekonomisi alanında eğitim vermektir.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANILAN ÖZELLİKLER

Bu programı seçmek isteyen bir öğrencinin;

- ü Sosyal bilimlere ilgi duyması,
- ü Başkalarına yardım etmekten hoşlanması,
- ü Orijinal yöntemler geliştirebilmesi,
- ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilme gücüne sahip olması beklenir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Genellikle kapalı mekânlarda ve büro ortamında çalışırlar.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

"**Aile Ekonomisi ve Beslenme Öğretmeni**" mezunları, orta dereceli okullarda meslek dersi öğretmeni olarak çalışabilirler. Ayrıca yurtlarda, otellerde kreşlerde, hastanelerde ve huzurevlerinde kısaca evin fonksiyonunu üstlenen her türlü kamu ya da özel kuruluşlarda görev alabilirler.

Ev ekonomisti alanından mezun olanlar evlerde, yurtlarda, otellerde, kreşlerde, hastane ve huzurevlerinde çalışma sansına sahiptir. Üniversitelerin 'Çalışma Ekonomisi ve Beslenme öğretmenliği' ya da 'Aile ve Tüketici Bilimleri Öğretmenliği' alanını tercih ederek ortaöğretim kurumlarında öğretmen olarak görev yapabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Bu alanda eğitim görmek isteyen öğrencilerin lisede ÖSYM'nin yaptığı sınavda yeterli eşit ağırlık (EA) puanı almaları gerekir. Bu meslekte eğitim süresi 4 yıldır.

Ev ekonomisi alanında öğrenim yapanlar ev ekonomisti olarak hizmet verebileceği gibi öğretmenlik alanından mezun olanlar ilköğretim okullarında ve orta dereceli okullarda görev yapabilirler.

ETKİNLİK 3

Avukatlık, öğretmenlik, mühendislik, doktorluk, gibi mesleklerden birine girmeyi hayal ediyorsunuz. Meslek, kazanç elde etmenin yanında bazı şeylere (liderlik, yaratıcılık, değişik işler yapma,) ulaşmak için bir araçtır. Acaba sizin mesleğiniz yoluyla elde etmeyi umduğunuz şey nedir?

ÖNCELİKLERİNİZİ BELİRLEYİN!

Seçeceğim meslekten beklentilerim:

- Yeteneklerime uygun işler yaparak, yeteneklerimi geliştirme olanağı bulabilmeliyim.
- Özgün fikirler ortaya koyabilmeli ve bunları uygulayabilmeliyim.
- İşyerinde yaptığım görevler çeşitli ve değişikliğe açık olmalı
- Çok para kazanabilmeliyim
- Çalışma saatlerim ve elde ettiğim gelir düzenli olmalı
- Bilgi ve deneyimimi geliştirerek meslekte ilerleyebilmeliyim
- Yönetici konumuna gelebilmeliyim
- Kendi işimi kurarak bağımsız çalışabilmeliyim.
- Toplumda saygın bir yer edinerek mevki sahibi olabilmeliyim
- Adımı duyurabilmeli, tanınan bir kimse olabilmeliyim.

Yukarıdaki maddeleri kendi beklentilerinizi dikkate alarak; sizin için önem sırasına göre 1'den 10'a kadar sıralayın ve seçmeyi düşündüğünüz mesleğin, öncelikli olan ilk 5 maddede belirtilen ihtiyaçlarınızı karşılayıp karşılamadığını araştırın.

SANAT ALANI

Bu alan içinde sırasıyla aŖağıdaki alt alanlarda meslekler tanıtılacaktır.

1. Görsel (Plastik) Sanatlar
2. Dramatik Sanatlar
3. Fonetik Sanatlar

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

1. GÖRSEL (PLASTİK) SANATLAR

AMAÇ

Bu faaliyet sonunda görsel (plastik) sanat alanına ait meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

İnsanlık tarihinde iki önemli dönüm noktası olarak kabul edilen “tarım kültürü” ne geçiş ve “endüstri devrimi” teknolojik gelişmelerin birer sonucudur. Tarım Devrimi sonrası insanlar, üretim toprakta gerçekleştiği için kırsal yaşama bağlanırken, Endüstri Devrimi sonrasında yaşam, büyük şehirlerde yoğunlaşmıştır. Endüstriyel gelişmeler sonrası yeni yaşama biçimi ve çalışma koşulları sonucu teknoloji toplumu oluşmuştur.

Bilim ve sanat tarihinde 19. ve 20. yüzyıllar, gelişimin ve değişimin en yoğun yaşandığı çağlardır. 19. yüzyılın ikinci yarısında Avrupa’da gelişen sanat hareketleri başlangıçta felsefelerini; sanayi devriminin toplum üzerinde yarattığı olumsuz etkilerin sonucu olarak, geçmişe ve geçmişin değerlerine duyulan özlem oluşturur. Bu dönemde Ruskin ve Morris, endüstri ürünlerine estetik değer kazandırma amacıyla Arts and Crafts hareketini başlatmışlardır. “El sanatlarına dönüş” sloganı ve Morris’in “yeni gereksinimler için yeni sanat eğitimi” görüşü ile İngiltere’de Tatbiki Güzel Sanatlar Eğitimi veren okullar açılmıştır. Birçok gelişmiş ülke kalkınmasında sanat, teknoloji ve endüstriyi bir bileşen olarak kullanmıştır

20. yüzyıl sanat anlamında birçok devrimlerin yaşandığı dönemdir. 20. yüzyılda resim, heykel, mimarî gibi görsel sanat dalları birbirine yakınlaşmış, bunlara ek olarak fotoğraf ve sinemanın da etkinliği artmıştır.

Sanatçılar, 19. yüzyıla kadar atölyelerde usta-çırak ilişkisi ile yetiştirilirken, sanat okulları ve akademilerin kurulması ile sanatçılar bu kurumlarda yetişmeye başlamıştır.

Günümüzde ülke çapında sayısı hızla artan Güzel Sanatlar Lisesi, Konservatuar, Güzel Sanatlar Akademisi ve Güzel Sanatlar Eğitim Fakültelerinden sanatçılar yetişmektedir.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Ressam
- ü Resim Öğretmeni
- ü Grafik Sanatçısı-Tasarımcısı
- ü Grafik Öğretmeni
- ü Baskı Sanatçısı
- ü Animasyon (Çizgi Film) Sanatçısı
- ü Heykel Sanatçısı (Heykeltıraş)
- ü Fotoğraf Sanatçısı
- ü Seramik Sanatçısı
- ü Seramik Öğretmeni
- ü Geleneksel El Sanatçısı
  - § Cilt Sanatçısı
  - § Eski Çini Onarımı Sanatçısı
  - § Eski Yazı (Hat) Sanatçısı
  - § Halı, Kilim ve Eski Kumaş Sanatçısı
  - § Tezhip (Süsleme) Sanatçısı
- ü Moda Tasarımcısı
- ü Moda ve Tekstil Tasarımcısı
- ü Takı Tasarımcısı
- ü İç Mimar ve Çevre Tasarımcısı
- ü Kültür Sanatçısı
- ü Görsel İletişim Tasarımcısı
- ü Endüstri Ürünleri Tasarımcısı

Ressam

Tanımı

Ressam; boya, tuval vb. araç ve gereçleri kullanarak, boyama, çizgi, baskı gibi tekniklerle doğayı (peyzaj), insanları (portre) veya nesnelere kendi algıladığı şekli ile soyut veya somut bir yaklaşımla yansıtmaya bilgi ve becerisine sahip, kişidir.

Gravür ressamı, orijinal çizimler yaratır onları kabartma veya maden levha üzerine işler. Restorasyon ressamı ise bozulmuş, yıpranmış tabloları eski hâline getirmeye çalışır.

Görevleri

- Ø Yapacağı resmin konusu ve niteliğine uygun araç ve gereçleri hazırlamak,
- Ø Çizeceği objeye göre ışık yönünü ayarlamak,
- Ø Palet veya değişik maddelerden hazırlanan yüzeyler üzerinde boya karıştırarak istediği rengi oluşturmak,
- Ø Seçilen yüzey üzerine eskiz (taslak resim) çalışmaları yapmak,
- Ø Hazırlanan boya yüzey üzerine fırça ile sürmek veya karakalemle çizmek,
- Ø Eserlerini galeri ve sergilerde teşhir etmektir.

Resim Öğretmeni

Tanımı

Resim-iş öğretmeni; çalıştığı eğitim kurum ya da kuruluşunda; öğrencilere ya da yetişkinlere, resim/resim-iş ile ilgili konularda eğitim verme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı yapmak,
- Ø Sorumlu olduğu atölye, laboratuvar, işlik vb. yerleri sürekli olarak eğitime hazır durumda bulundurma. Gerektiğinde kullanılan alet ve makinelerin bakımlarını ve basit onarımlarını yapmak,
- Ø Kendisine ayrılan ders saatlerinde çalışma planını uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izleme, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmaktır.

Resim \ Grafik Öğretmeni

Tanımı

Resim \ Grafik öğretmeni; çalıştığı eğitim kurum ya da kuruluşunda; öğrencilere ya da yetişkinlere, resim \ grafik ile ilgili eğitim verme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

Bakınız: Resim Öğretmeninin görevleri.

Grafik Sanatçısı- Tasarımcısı

Tanımı

Grafik tasarımcısı; bir mesajı görsel yolla belirli bir hedef kitleye ulaştırmak amacıyla logo, afiş, büyük boy sokak afişi (billboard), basın ilanı, ambalaj, kitap, dergi, tanıtım filmleri, çizgi film gibi tasarımları yazılı ve görsel elemanlarla sanatsal ölçütler içinde tasarlama, çizme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Tasarımını yapacağı konuda ayrıntılı bilgi edinmek,
- Ø Müşterilerle görüşmeler yapmak,
- Ø İlgili konuda tek başına veya reklâm ajanslarında ekip olarak çalışarak bir kavram ve ana tema oluşturmak,
- Ø Konunun gerektirdiği kavramlara uygun görsel düzenlemeler tasarlamak,
- Ø Gerektiğinde fotoğraf ve film çekimlerinde, sanat yönetmeni olarak katkıda bulunma, uygulamada estetik düzenlemeleri gerçekleştirme veya denetlemek,
- Ø Basılacak veya televizyon kanalları ile internette yayımlanacak bir malzemenin tasarımından basım veya yayım aşamasına kadar uzanan tasarım sürecini takip etme, denetleme ve sonuçlandırmaktır.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa 132-136)

Baskı Sanatçısı

Tanımı

Baskı sanatçısı; çoğaltma yoluyla uygulanan her türlü baskı tekniklerini (ağaç, ipek, metal, taş vb.) çağın teknolojik gelişimi doğrultusundaki sanat anlayışı ile bütünleştirme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Yapılacak işe uygun baskı tekniğini (gravür (metal, çinko plaka), serigrafi (ipek), ağaç, litografi (taş) vb.) seçmek,
- Ø Yapılacak işin sanatsal amaçlı veya işlevsel amaçlı olmasını belirlemek,
- Ø Çalışmanın eskizini (taslak resim) hazırlamak,
- Ø Yapılacak baskı tekniğine uygun araç-gereç seçmek,
- Ø Tekniğe uygun olarak baskı işini gerçekleştirmektir.

Animasyon (Çizgi Film) Sanatçısı

Tanımı

Animasyon sanatçısı; sinema ve video filmleri için hareketli resim veya grafik çizebilme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Öyküyü veya çizgi filmle canlandırılacak konuyu okumak,
- Ø Kahramanların duygu durumunu incelemek,
- Ø Karakterleri zihninde tasarlayarak, bunları çizgi halinde ifade etmek,
- Ø Hareketleri tasarlama ve çok sayıda çizimle bunları ifade edebilme, her birini filme alarak hareket görünümünü verilmesini sağlamaktır.

Heykel Sanatçısı

Tanımı

Heykel sanatçısı; taş, beton, demir, sac, bronz, ağaç, polyester gibi maddeleri işleyerek üç boyutlu estetik biçimler haline dönüştürebilme, anıtlar, abideler çeşitli şilt, plaket veya süs eşyaları yapabilme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

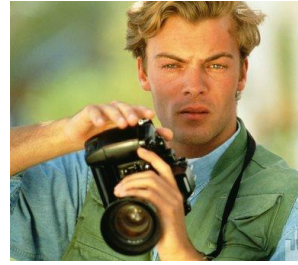
- Ø Yapacağı işin iç veya dış mekân ile uyumunu tasarlamak,
- Ø Yapacağı eseri zihninde tasarlamak,

- Ø Kullanılacak malzemeyi seçmek,
- Ø Eserin, alçı, balmumu veya çamurla taslağını (eskizini) hazırlamak,
- Ø Taslağın ölçümlerini gerçek malzeme üzerine nokta veya çizgi halinde işaretlemek,
- Ø Kullanılan malzemenin türüne göre uygun alet ve gereçleri kullanarak istenilen formu kabaca oluşturmak,
- Ø Taş ve beton dışındaki maddelerle çalışıyorsa ekleme, kalıp alma, kaynatma gibi yöntemlerle malzemeye şekil vermek,
- Ø Elmas veya çelik uçlu kalemlerle oluşturulan formun ince oyuntularını şekillendirme, eserin yüzeyini parlatmaktır.

Fotoğraf Sanatçısı

Tanımı

Fotoğraf sanatçısı; fotoğraf makinesi ile varlıkların görüntüsünü estetik bir biçimde filme kaydetme ve görüntülerinin karta basımını yaparak istenilen sayıda kopyasını çıkarabilme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Fotoğrafi çekilecek cismin ışık durumuna göre, konumunu belirlemek,
- Ø İyi bir fotoğraf elde etmek için makineyi ayarlamak,
- Ø Çekilen fotoğrafı kimyasal maddelerle banyo etmek,
- Ø Fotoğrafi karta basma, üzerinde gerekli düzeltmeleri veya istediği sonuca uygun değişiklikleri yapmaktır.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa 97-101)

Seramik Sanatçısı

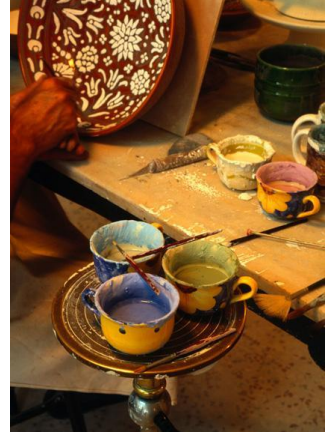
Tanımı

Seramik sanatçısı; kil, toprak veya cam gibi malzemelerden, el becerisi ile estetik bir biçimde, seramik ürünü meydana getirme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Kil ve topraktan seramik ürün yapımı ile ilgili yöntemler geliştirmek,

- Ø Seramik yapımında kullanılacak malzemenin fiziksel ve kimyasal özelliklerini belirlemek,
- Ø Kalite ve tip olarak uygun olan malzemeyi seçmek,
- Ø Pişirme, sırlama ve diğer yapım işlerinde uygulanacak metotları belirlemek,
- Ø Ürünü boyama ve süslemektir.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa 267-270)

Seramik Öğretmeni

Tanımı

Seramik öğretmeni; çalıştığı eğitim kurum ya da kuruluşunda; öğrencilere ya da yetişkinlere, seramik ile ilgili eğitim veren kişidir.

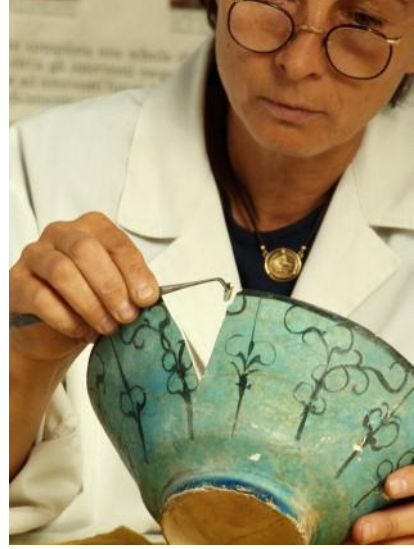
Görevleri

- Ø Eğitiminden sorumlu olduğu grubun düzeyine uygun bir çalışma planı yapmak,
- Ø Sorumlu olduğu atölye, laboratuvar, ışık vb. yerleri sürekli olarak eğitime hazır durumda bulundurma. Gerekliğinde kullanılan alet ve makinelerin bakımlarını ve basit onarımlarını yapmak,
- Ø Kendisine ayrılan ders saatlerinde çalışma planını uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirme, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø İşletmelerde uygulama yapan öğrencilerin çalışmalarını izleme, ilgililere rehberlik etmek,
- Ø Çevresindeki sanayi kuruluşları ile işletmelerdeki gelişmeleri izleme, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmaktır.

Geleneksel El Sanatçısı

Tanımı

Geleneksel el sanatçısı; eski Türk sanatlarının devamını sağlayacak, aynı zamanda müzelerde, kütüphanelerde, resmî ya da özel koleksiyonlarda bulunan bu türden eski eserlerin bakımlarını ve onarımlarını bilimsel yöntemlerle yapan kişidir. Geleneksel el sanatları beş anabilim dalına ayrılır: Cilt, eski çini onarımı, eski yazı (hat), halı, kilim ve eski kumaş desenleri, tezhip (süsleme).

1. Cilt Sanatçısı: Cilt sanatçısı; geçmiş değerleri koruyup devamını sağlama, unutulmuş olan cilt ve kitap sanatımızı tekrar canlandırıp günümüze uyarlama sorumluluğunu taşır. Eski Osmanlı Türk sanatındaki biçim, renk, desen, üslup gibi konuları inceleyen, bozulmuş eski ve değerli kitap kapaklarını asıllarına uygun olarak onaran kişidir.

2. Eski Çini Onarımı Sanatçısı: Eski çini onarımı sanatçısı; bozulmuş, silinmiş, eskimiş çinileri ilk hâline yakın şekilde onaran, klâsik formları bozmadan günümüze uygulayabilen, desen tasarımcısı kişidir.

3. Eski Yazı (Hat) Sanatçısı: Eski yazı (hat) sanatçısı; geleneksel sivil ve dini mimarîde, binaların yazılarını yazar ve bozulmuş yazıları onararak eski hâline getirir. Hat sanatını klâsik ve modern anlayışla uygulayan kişidir.

4. Halı, Kilim ve Eski Kumaş Sanatçısı: Halı, kilim ve eski kumaş desenleri sanatçısı; kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel el dokuma örneklerinin belgelenmesi, korunması, değerlendirilmesi alanında çalışan kişidir.

5. Tezhip (Süsleme) Sanatçısı: Tezhip sanatçısı; geleneksel sivil ve dinî mimarîde, binaları süsleme amacıyla yapılan kalem işi, eski el yazmalarında ve kitap süslemelerinde kullanılan motif ve süsleme, altın ezme ve kullanma gibi geleneksel Türk el sanatı alanında çalışan kişidir.

Görevleri

Bu mesleklerde çalışan kişilerin görevleri aşağıda sıralanmıştır.

Cilt sanatçısı:

- Ø Bozulmuş eski ve değerli kitap kapaklarını, asıllarına uygun hale getirici çalışmalar yapmaktır.

Çini ve tezhip sanatçısı:

- Ø Eski binaların çini ve tezhiplerini ve çini ve tezhiplerin çizilecek bölümünü incelemek,
- Ø Çini ve tezhip yüzeye en uygun şekilde yerleştirilmesi için tasarımlar geliştirme ve bunları uygulamak,
- Ø Bozulan çini ve tezhiplerin asıllarını kaynaklardan incelemek,
- Ø İlk halini taslak olarak çizme ve buna göre çini ve tezhiplerin bozulan yerlerini onarmaktır.

Hat sanatçıları:

- Ø Eski binaya yazılacak yazıyı ve binanın yazı yazılacak bölümünü incelemek,
- Ø Yazıyı yüzeye en uygun şekilde yerleştirilmesi için tasarımlar geliştirme ve bunları uygulamak,
- Ø Bozulan yazıların asıllarını kaynaklardan incelemek,
- Ø İlk halini taslak olarak çizme ve buna göre yazının bozulan yerlerini onarmaktır.

Halı, kilim ve eski kumaş desenleri sanatçısı:

- Ø Eski halı kilim ve kumaşların desenlerinin çağımıza aktarılması ve uyarlanmasını sağlamak,
- Ø Onların orijinalliğinin kaybolmaması için uğraşmaktır.

Bakımız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa 69-72)

Moda Ve Tekstil Tasarımcısı

Tanımı

Moda ve tekstil tasarımcısı; tekstil ve hazır giyim endüstrisi için dokuma ve baskı tasarımı yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Tekstil fabrikasında üretilecek malların biçim ve desenlerinin tasarımını yapma
- Ø Yaptığı tasarımları çizim ile ifade etme

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa 288-292)

Moda Tasarımcısı

Tanımı

Moda tasarımcısı; günümüzde ve gelecekteki giysilerin ve giysiyi tamamlayan aksesuarların tasarımını yapma, çizme, gerektiğinde çizdiği modeli kalıba dönüştürerek ilk deneme ürünün elde edilmesini gerçekleştirme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

Moda Tasarımcısının görevlerini üç ana başlık altında toparlayabiliriz.

1. Tasarlama,
2. Uygun malzeme ve araç-gereci seçme, deneme üretimini gerçekleştirme ve katalog hazırlama,
3. Pazarlama ve satış tekniklerini uygulayarak sunuş yapmak.

Bu ana başlıklar altında;

- Ø Tasarım panosu hazırlamak,
- Ø Hazır giyim ve ısmarlama giyim ünitelerinde uygulanabilir giysi tasarımı yapmak,
- Ø Görsel sanatlarla ilgili bilgileri kullanarak, özgün tasarım çalışmaları yapmak,
- Ø Tasarımını teknik çizim ve moda grafikleri (artistik çizim) ile ifade etme, gerektiğinde sunum yapmak,
- Ø El veya bilgisayar desteğiyle çizdiği modelin kalıbını hazırlama veya hazırlanmasına nezaret etmek,

- Ø Tasarımına uygun tekstil ürününü (kumaş, triko, deri, elyaf..vb.) saptama ve kumaş analizi yapmak,
- Ø Kesim planı ve malzeme hesabı yapmak,
- Ø Deneme üretimini gerçekleştirme veya gerçekleştirilmesine nezaret etmek,
- Ø Ortaya çıkarılan ürüne uygun aksesuar seçimi yapma veya yeniden tasarlayarak yapımını sağlamak,
- Ø Farklı amaçlara uygun koleksiyonlar hazırlama (erkek, kadın, çocuk veya deri, triko, kumaş, vb.) ve gerektiğinde sunulmasını sağlamak,
- Ø Dünya modasını araştırma, takip etmek,
- Ø Tüketici davranışlarını, pazarlama ve satış tekniklerini bilme, belli stratejiler oluşturarak satışını yapmaktır.

Takı Tasarımcısı

Tanımı

Takı tasarımcısı; altın, gümüş gibi malzemeleri kullanarak, el becerisi ile estetik bir biçimde özgün tasarımlı takılar yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Altın ve gümüşün fiziksel ve kimyasal özelliklerini belirleme,
- Ø Kalite ve ayar alaşımlarını uygun olan malzemeyi seçme,
- Ø Erime, soğutma, sırlama ve diğer yapım işlerinde uygulanacak metotları belirleme,
- Ø Ürünü boyama ve süsleme.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa 173-180)

İç Mimar Ve Çevre Tasarımcısı

Tanımı

İç mimar ve çevre tasarımcısı; temeli görsel iletişim esasına dayalı, form ve fonksiyoneli bütünleştirici sanatsal ve bilimsel yönden donanımlı tasarımlar oluşturan, mekânsal ve çevresel düzenlemeler yapan, bunları sistemleştiren ve çağdaş çözümler üreten kişidir. İç mimar bir mekânı (ev, büro, sinema, lokanta) veya çevreyi (bahçe vb.), müşterinin

isteklerini ve ekonomik olanaklarını dikkate alarak sanat ilkelerine uygun biçimde düzenler ve döşer.

Görevleri

- Ø Kamu ve özel mekânlara ilişkin her türlü iç mekân düzenlemeleri donatı ve donatı elemanlarının tasarımını yapmak,
- Ø Müşterinin isteklerini ve ihtiyaçlarını saptamak,
- Ø Mekânların konum, boyut ve ekipmanlarını araştırmak,
- Ø Tasarımın krokisini çizmek,
- Ø Sergi ve fuar stantlarını düzenlemek,
- Ø Yakın çevre düzenlemeleri yapmak,
- Ø Şehir mobilyalarının tasarımını yapmaktır.

Kültür Sanatçısı

Tanımı

Kültür sanatçısı; her türlü organik ve inorganik kökenli kültür ve sanat ürünlerinin korunması ve onarımına ilişkin bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Her türlü arkeolojik ve etnografik eserlerin, yapı ve duvar eklentilerinde mozaik ve diğer döşemelerde, duvar resimlerinde oluşan bozulmaları, aşınmaları giderici onarım çalışmalarını yapmak
- Ø Kazı sırasında ortaya çıkan eserleri koruma altına almak
- Ø Laboratuarlarda taşınabilir kültür varlıklarının yapılarını inceleyerek onları koruyucu yöntemler geliştirmektir.

Görsel İletişim Tasarımcısı

Tanımı

Görsel iletişim tasarımcısı; televizyon ve sinema grafiklerinin, bilgisayar yazılımlarının ekran düzenlemelerini tasarlama bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Ekranda tanıtımı yapılacak ürünü (bilgisayar oyunu, CD Rom, İnternet veya Televizyon Programı) incelemek,
- Ø Ürünü izleyiciye en etkili şekilde sunacak görüntüleri tasarlamak,
- Ø Tasarımları çeşitli şekillerde çizmek,

- Ø Çizimleri ilgili kişilerle tartışarak değerlendirme ve benimsenen tasarımı geliştirici çalışmalar yapmaktır.

Bakınız: Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü ;(sayfa 201-205)

Endüstri Ürünleri Tasarımcısı

Tanımı

Endüstri ürünleri tasarımcısı; endüstride üretilmesi düşünülen herhangi bir eşyanın, bir nesnenin şeklini, işlevsel özelliklerini, yapılacağı malzemeyi, renk, doku ve grafik düzenlemelerini görsel bir şekilde tasarlama bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Endüstriyel kullanımı olan yeni bir nesnenin (eşyanın) tasarımı için proje hazırlamak,
- Ø Tasarlayacağı nesneye yönelik bir akış şeması oluşturmak,
- Ø Akış şemasından sonra şekillendirmeye başlamak,
- Ø Nesnenin teknik olarak çizimini yapmak,
- Ø Mokap denen birden fazla küçük formlar oluşturma ve bunların arasından birini seçerek maket yapmak,
- Ø Maketten yola çıkılarak gerçek ölçülerin verildiği, kullanılacak malzemenin belirlendiği bir örnek yapmaktır.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Sanatçı- tasarımcı adaylarının;

- Ü Çalışma alanlarına giren konularda araştırmacı ve yaratıcı güce sahip,
- Ü Kültürlü ve toplumu eğiten,
- Ü Estetik zevklerini geliştiren,
- Ü Uygulamalarını alanlarına aktarırken doğal ve yapay öğelere, imgelere akıl ve sezgi yoluyla yeni işlevler kazandırabilen,
- Ü İçinde yaşadıkları toplumun kültür değerlerini çağdaş bir yorum ile kullanarak yeni sentezlere vardırabilen kişiler olmaları gerekmektedir.

Ayrıca görsel (plastik) sanatlar alanında çalışmak isteyen kişilerin;

- Ü Sanata karşı ilgisi ve yeteneği bulunan,
- Ü Üretici güce sahip,

- Ü Resim ve sanat tarihi alanlarına ilgi duyan,
- Ü Esprili ve üretken,
- Ü El ve parmak becerisine, göz-el koordinasyonuna sahip,
- Ü Duygu ve düşüncelerini çizgi ile ifade etme, şekilleri ve renkleri ayırt edebilme ve uzay ilişkilerini görebilme yeteneğine sahip,
- Ü İşine özen gösteren,
- Ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen ve ekip hâlinde çalışabilen,
- Ü Özgün şekiller tasarlayabilme ve bunları çizimle ifade edebilme yeteneklerine sahip,
- Ü Sevecen, sabırlı, hoşgörülü, kendini geliştirmeye istekli,
- Ü Girişimci, hayal gücü zengin, estetik görüş sahibi,
- Ü Düşüncelerini başkalarına açık bir biçimde aktarabilen,
- Ü Tasarımlarını çizgilerle ifade edebilen, zihninde tasarladıklarını çizebilen,
- Ü Dikkatini uzunca süre bir noktaya yoğunlaştırabilen, ayrıntıları algılayabilen, titiz çalışabilen kimseler olmaları gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMLARI VE KOŞULLARI

Görsel (plastik) sanatlar alanında çalışacak kişiler, yapacakları işe göre hem iç hem de dış mekânda çalışabilmektedirler. Bu mekânlar işin niteliğine göre; atölye, sınıf, çeşitli işletmeler, televizyon, film ve reklâm şirketleri, özel ve resmî kuruluşlar, matbaa, gazete, müze ve sergi salonlarıdır. İsterlerse özel işyeri açabilmektedirler. Resim, heykel, seramik, kültür, baskı, takı tasarımı vb. sanatçıları yapacakları işe uygun güvenlik önlemleri olarak (maske, eldiven vb.), gerekli koruyucuları kullanmaktadır.

E. İŞ BULMA İMKÂNLANI

Çizgi film sanatçılarının çalışma alanları oldukça geniş olup televizyon, film ve reklâm şirketlerinde kolayca iş bulabilme olanakları vardır.

Fotoğraf sanatçıları tanıtım sektörü, film ve prodüksiyon sektörü, basında, grafik ve reklam şirketlerinde özel ve resmî televizyon kuruluşlarında görev alabilirler, isterlerse özel işyeri açabilirler.

Grafik tasarımcıları, tanıtım sektöründe; sanat yönetmeni veya yardımcısı olarak ,multi medyada; her türlü interaktif (elektronik) ortamda hazırlanan çalışmalarda, yayıncılık

sektöründe; gazete veya dergilerde sanat yönetmeni olarak ,film sektöründe; uzun veya kısa metrajlı filmlerde, TV filmlerinde sanat yönetmeni olarak, çizgi film atölyelerinde; tip yaratmak, storyboard hazırlamak, jenerik yapmak gibi işlerde, eğitim kurumlarında eğitici olarak çalışırlar.Grafik tasarımcılarının bağımsız çalışma olanakları da vardır.

Grafik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu Milli Eğitim Bakanlığına bağlı meslek liselerinde grafik ve resim branşlarında ders vermektedirler. Özel sektörde eğitici veya grafiker olarak görev alabilirler. İsteyenler kendi işlerini kurabilirler.

Moda Tasarımı veya Moda ve Tekstil Tasarımı bölümünü bitiren kişiler hazır giyim ve ısmarlama giyim, giyim aksesuarı üzerine çalışan işletmelerde (tekstil, deri, triko...), model hazırlama, kalıp hazırlama, üretim, pazarlama ve kalite kontrol birimlerinde görev alabilirler, tekstil, konfeksiyon ve modası ile ilgili firmalarda danışman veya uzman olarak çalışabilirler, Ar-Ge (ürün geliştirme) çalışmalarını yürütebilirler. Yine çeşitli işletmelerde endüstriyel tasarım, tekstil tasarım, grafik tasarımcısı olarak da çalışabilirler. Ülkemizin tekstil sektöründeki gelişmişliği oranında dünya pazarlarında pay sahibi olmayışı kendine özgü marka ve modeller yaratamamasının sonucudur. Bu alanda yetişmiş elemanların çoğalması, moda dünyasında daha fazla ulusal markanın doğmasına neden olacak, dolayısı ile Türk moda ve tekstil sanayinin daha da gelişmesine ve bu alanda istihdamın artmasına katkı sağlayacaktır.

Heykeltıraşlar genellikle bağımsız çalışırlar. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Güzel Sanatlar Müdürlüğüne bağlı kurumlarda, özel galerilerde sanat danışmanı olarak görev alabilirler. Üniversitelerde öğretim elemanı olarak görev yapabilirler. Heykeltıraşlık düzenli gelir getiren bir meslek değildir. Bazı kimseler bu sanatı bir yan uğraş olarak sürdürdüklerinden ancak çok üstün yetenekli ve girişimci olanlar bu alanda kariyer edinebilirler.

Resim dalında öğrenim yapmış kişiler, serbest sanatçı olarak çalışabilirler. Ülkemizde bugün geçmişe oranla sanat pazarı-resim piyasası oluşmuştur. Ayrıca bu kişiler Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili birimlerinde veya kamu ve özel sektör kuruluşlarında sanat danışmanı olarak çalışabilirler.

Resim-iş öğretmenleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmî kullarda ve özel okullarda Grafik, Resim, İş Eğitimi (İş ve Teknik) branşlarında görev yapabilirler. Sanatçı adayı yetiştiren Güzel Sanatlar Fakültesi Resim, Heykel, Seramik, İç Mimari ve Endüstriyel

Tasarım bölümü öğrencileri de öğretmenlik formasyonu olarak bu alanda öğretmenlik yapabilirler. Ayrıca öğretmenlik dışında grafikerlik ve sanat danışmanlığı da yapabilirler.

Seramik sanatçılarının serbest çalışma olanaklarının yanı sıra sanatsal üretim, teknolojik üretim vb. dallarda imalatta bulunan kuruluşlarda iş bulma olanakları vardır.

Seramik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu Millî Eğitim Bakanlığına bağlı, Kız Meslek Liseleri, Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüleri, Pratik Kız Sanat Okulları ve Halk Eğitim Merkezlerinde seramik öğretmeni olarak çalışırlar. Bu elemanlar kamu ve özel sektöre ait seramik işletmelerinin model üretimi, dekorlama, sırlama, alçı ve kalıp bölümlerinde çalışabilirler. Kendi adlarına atölye de açabilirler.

Takı tasarımcısının ,serbest çalışma olanaklarının yanı sıra sanatsal üretim, teknolojik üretim vb. dallarda imalatta bulunan kuruluşlarda iş bulma olanakları vardır.

Kültür sanatçıları, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na veya özel kuruluşlara bağlı müzelerde, merkez konservasyon laboratuvarında, vakıflarda, arkeolojik kazı ekiplerinde çalışabilirler.

Geleneksel El Sanatları programından mezun olanlar serbest sanatçı olarak hayatlarını kazanabilecekleri gibi müzelerde, restorasyon merkezlerinde ve kütüphanelerde görev alabilirler. Öğretmenlik formasyonları da almış olanlar güzel sanatlar liselerine öğretmen olarak atanabilirler. Halı, kilim sanatçıları tekstil sektörü, el halıcılığı sektörlerinde çalışabilirler.

İç mimarlık ve çevre tasarımı eğitimi almış olanlar, ilgili eğitim ve araştırma kurumlarında akademik eleman olarak, özel ve kamu kuruluşlarında iç mimar, çevre tasarımcısı, ve danışman olarak faaliyet gösterebileceği gibi bağımsız olarak iç mimar ve çevre tasarımcısı olarak da çalışmalarını sürdürebilirler. İç mimari ve dekorasyon ülkemizde sürekli olarak gelişmektedir. Bu nedenle, gelecekte nitelikli, kendi özgün zevklerini ortaya koyabilen kişilere gereksinim olacaktır

Görsel tasarımcılar; bilgisayar yazılım şirketlerinde, reklam ajanslarında, çeşitli televizyon kanallarında, film yapım, animasyon kuruluşlarında görev alabilirler. Görsel tasarımcılık hızla gelişen teknolojilere bağlı yeni bir meslek olduğundan dolayı bu meslek elemanlarına talep giderek artmaktadır. Alanla ilgili çalışmalar daha çok büyük şehirlere odaklanmıştır. Yurtdışına açılım olanakları da vardır. Görsel tasarımcılık yaratıcı kişiler için geleceği olan bir çalışma alanıdır.

Endüstri ürünleri tasarımcıları, özel ya da kamuya ait üretim kuruluşlarında tasarımcı olarak çalışabilecekleri gibi, özel tasarım büroları kurarak endüstriye hizmet verebilirler ve danışmanlık yapabilirler. İşyerinin özelliğine göre idarecilik ve teknik yöneticilik yapabilmektedir. Açılan çeşitli proje yarışmalarında dereceye girmek, ödül kazanmak, meslekte ilerleme ve yükselme açısından önemlidir.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Görsel (plastik) sanat alanının da, ilgili mesleğin eğitimine girebilmek için;

- Ø Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- Ø Öğrenci Seçme Sınavı'nda (ÖSS) Özel Yetenek Sınavına katılmak için gerekli baraj puan almak,
- Ø Özel yetenek sınavına katılarak başarılı olmak gerekmektedir.

Güzel sanatlar fakülteleri ve eğitim fakültelerinde eğitim süresi 4 yıldır. Görsel (plastik) sanat alanının da, ilgili bölümlerin, Güzel Sanatlar Fakültesi mezunları “sanatçı” ünvanını alırken, Güzel sanatlar Eğitim Fakültesi mezunları “öğretmenlik” ünvanını almış olur. Üniversitelerde ilgili bölümlerin lisans üstü eğitimini yaptıktan sonra araştırma görevlisi, doçent ve profesör ünvanını alabilirler. Eğitim fakültesi mezunları, çalıştıkları okullarda idari görevlere yükselebilirler. Mezunlar özel ve kamu kuruluşlarında, “sanat danışmanı”, “ressam”, “heykeltıraş”, “seramik sanatçısı”, “grafiker”, “iç mimar”, “çevre tasarımcısı”, “fotoğraf sanatçısı”, “baskı sanatçısı”, “takı tasarımcısı”, “moda tasarımcısı”, “kültür sanatçısı”, “geleneksel el sanatçısı”, “animasyon sanatçısı”, “endüstri ürünleri tasarımcısı”, “görsel iletişim tasarımcısı” ünvanları ile çalışabilirler.

İlgili bölümlerin Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi mezunları Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda ve özel okullarda Seramik, Grafik, Resim, branşların da görev yapabilirler. Sanatçı adayı yetiştiren Güzel Sanatlar Fakültesi Resim, Heykel, Seramik, İç Mimari ve Endüstriyel Tasarım bölümü öğrencileri de öğretmenlik formasyonu alarak bu alanda öğretmenlik yapabilirler. Ayrıca öğretmenlik dışında grafikerlik ve sanat danışmanlığı da yapabilirler.

Üniversitelerin lisans programına girmeye hak kazanan öğrenciler, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun imkânlarından veya çeşitli kuruluşların burslarından yararlanabilirler.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

2. DRAMATİK SANATLAR

AMAÇ

Bu faaliyet sonunda dramatik sanat alanına ait meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

İnsanın, eyleme dönüşmüş ifadelerle kendini veya bir olayı, olguyu anlattığı sanatlardır. Tiyatro, opera, müzikal oyun, kukla gibi sahne sanatları sinema, gölge oyunu gibi türleri buna örnek olarak gösterilebilir.

Sahne Sanatları Fakültesinin amacı, bu alanlarda, ülkemizin bugünkü ve gelecekteki ihtiyacına uygun nitelikte, üst düzeyde yaratıcı, yorumcu, eğitimci sanatçılar yetiştirmektir. Lisans ve lisansüstü programlarla yetiştireceği genç sanatçıları, uluslar arası sanat etkinliklerine katılacak, katkıda bulunacak düzeylere getirmek; bunun için, ulusal kültür birikimine dayalı, evrensel düzeyde bir yaratı, yorum ve araştırma ortamı sunmak fakültelerin ana hedefleri arasındadır.

Fakülte öğrencilerinin eğitimleri, düzeyli etkinliklerin yaşandığı uluslar arası bir sanat ortamı ile desteklenmektedir.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Tiyatrocu (Oyuncu)
- ü Tiyatro Eleştirmenliği Ve Dramaturji
- ü Dekorcu-Kostümcü
- ü Sahne Tasarımcısı
- ü Bale Dansçısı
- ü Halk Oyunları Yorumcusu
- ü Sahne ve Gösteri Sanatları Yöneticisi
- ü Sinema ve Televizyon Sanatçısı

Tiyatrocu (Oyuncu)

Tanımı

Tiyatro alanında çalışacak sanatçıdır.

Görevleri

- Ø Sahnede canlandırılacak öyküyü okumak,
- Ø Rolünü canlandıracağı kişinin duygu ve düşüncelerini özümlemek,
- Ø Yapacağı hareketlerin figürlerini öğrenme ve bunu egzersizlerle geliştirmek,
- Ø Ekip halindeki prova çalışmalarına katılmak,
- Ø Gösteri günü vaktinde gelerek kostümünü giyme ve makyajını yaptırmak,
- Ø Sırası geldiğinde sahneye çıkma; oyuncu ve yönetmen kadrosuyla oyunun metnindeki karakterleri oynamak,
- Ø Gösteri bitince, diğer oyuncularla birlikte seyircileri selamlamaktır.

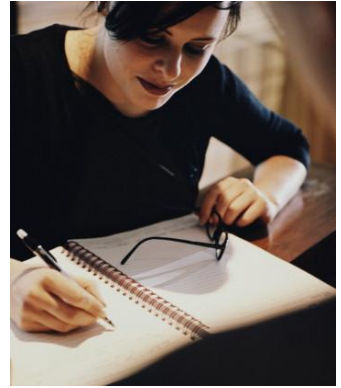
Tiyatro Eleştirmenliği Ve Dramaturji

Tanımı

Tiyatro kültürünü araştırma, oyun eleştirme ve tiyatroya farklı yaklaşımlar sunma, tiyatro metinlerini inceleme ve bunların sahnelenmesini sağlama konusunda gerekli bilgi ve beceriye sahip nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Oyunu okumak, sahnelenmek üzere oyun seçmek,
- Ø Oyunları çözümsel olarak inceleme, irdeleme, çevirme,
- Ø Oyunların anlamını açığa kavuşturacak raporlar hazırlamak,
- Ø Oyunun yorumunu saptamak,
- Ø Oyunun sahne koyucusu ve sahne tasarımcısıyla işbirliği içinde oyunu sahneye koyup hazırlamak,
- Ø Rol dağılımında, yardımcı malzeme sağlamada, metin çözümünde oyunun gerçekleşmesine danışmanlık yapmaktır.

Dekorcu-Kostümcü

Tanımı

Tiyatro (dekor-kostüm) programına tiyatro, opera, sinema gösterilerinde rol alan sanatçıların giysilerini ve sahne dekorlarını tasarlayıp, uygulayacak bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Oynanacak eserde sanatçıların rollerini ve eserdeki olayın geçtiği dönemin yaşayışını inceleme ve o eserde kullanılması gereken giysi, saç, eşya vb. modelleri belirlemek,
- Ø Tasarladığı modeller için gerekli malzemenin sağlanması ve bunların atölyede yapılması için gerekli çalışmaları yürütmektir.

Sahne Tasarımcısı

Tanımı

Tiyatro sahne tasarımı, televizyon set tasarımı, sinema set tasarımı, kostüm tasarımı için gerekli bilgi ve becerilere sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Sanatçıların oyun için gerekli olan giysilerini tasarlamak,
- Ø Oyun için gerekli olan sahne dekorunu tasarlamaktır.

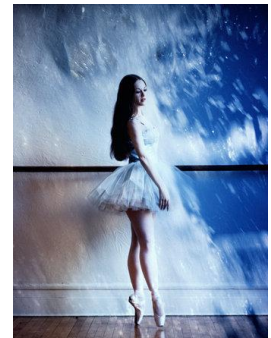
Bale Dansçısı

Tanımı

Bale dansçısı, bir öyküde rolünü üstlendiği karakterin duygu ve düşüncelerini müzik eşliğinde vücut hareketleri ile sahnede canlandırabilme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevler

- Ø Sahnede canlandırılacak öyküyü okumak,
- Ø Rolünü canlandıracağı kişinin duygu ve düşüncelerini özümlemek,
- Ø Yapacağı hareketlerin figürlerini öğrenme ve bunu egzersizlerle geliştirmek,
- Ø Ekip halindeki prova çalışmalarına katılmak,

- Ø Gösteri günü vaktinde gelerek kostümünü giyme ve makyajını yaptırmak,
- Ø Sırası geldiğinde sahneye çıkma ve figürlerini, müzik eşliğinde, ayak parmakları üzerinde zarif hareketlerle dans ederek yapmak,
- Ø Hareketlerinin müzikle ve diğer oyuncuların hareketleri ile uyumlu olmasına çalışmak,
- Ø Gösteri bitince, diğer oyuncularla birlikte seyircileri selamlamak,
- Ø Sahnede tek başına, bir eşle veya dans grubunun üyesi olarak figürlerini sergilemektir.

Halk Oyunları Yorumcusu

Tanımı

Türk Halk Oyunları'nın daha kolay anlaşılmasını, öğrenilmesini, eğitimini ve yayılmasını sağlamak için temel teknik ve metotlarını bilen, geliştiren nitelikli kişidir.

Görevleri

- Ø Binlerce yılın süzgecinden geçmiş yüksek sanat değeri taşıyan Türk Halk Oyunları'nı sağlıklı bir biçimde tespit etmek,
- Ø Bilinen ve derlenen Türk Halk Oyunları üzerinde ileriye dönük çalışmalar yapmak,
- Ø Türk Halk Oyunları'nı tarihsel yapısı üzerine ileriye dönük çalışmalar yapmak,
- Ø Bu alanda çalışmalar yapan ve hizmet veren kurum, kuruluş ve kişileri metodolojiye uygun olarak araştırma ve değerlendirmek,
- Ø Bu alanda eğitici, öğretici, geliştirici ve tanıtıcı millî ve milletlerarası uygulamalara katılmak,
- Ø Geleneksel dans kültürü ile evrensel dans kültürünü özümseme ve bu yolla çağdaş yaratılara yönelmektir.

Sahne Ve Gösteri Sanatları Yöneticisi

Tanımı

Sahne ve gösteri sanatları yönetimi, tiyatro-opera-sinema-televizyon gibi kültür ve eğlence alanlarındaki etkinlikleri planlama ve uygulama bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Düzenlenecek sahne ve gösteri için program hazırlamak,
- Ø Program için gereken mekânı, malzemeyi, programda rol alacak sanatçıları ve diğer görevlileri belirlemek,
- Ø Gerektiğinde programı fikir veya para yönünden destekleyecek kuruluşlar bulmak,
- Ø Programın başarılı bir biçimde yürütülmesi için çalışmaları denetlemektir.

Sinema Ve Televizyon Sanatçısı

Tanımı

Sinema ve televizyon programı sinema ve televizyon sanatı ile bu alanlarda kullanılan tekniklere ilişkin konularda gerekli bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Sinema televizyon programına girmek isteyenler olayları dikkatle izleme ve gözlemlemek,
- Ø Ayrıntıyı algılamak,
- Ø Değişik görüntülerden ilgi çekici kompozisyonlar oluşturmaktır.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Tiyatro (Oyunculuk), Dekor-Kostüm ve Sahne Tasarımı programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Tiyatro sanatına ilgi duyması,
- Ü Duygu ve düşüncelerini iyi ifade edebilmesi,
- Ü Titiz, dikkatli, sabırlı bir kişilik yapısına sahip olması,
- Ü Ayrıca bu öğrencilerin, tiyatro dışı sanatlarla da ilgilenmesi, sosyal bilimlerin çeşitli alanlarında kendilerini yetiştirmiş olması, sağlam bir Türkçe bilgisi ve genel kültüre sahip olması beklenir.

Tiyatro eleştirmeni ve dramaturji programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Ekip çalışmasına yatkın,
- Ü Güzel sanatlara ilgili,
- Ü Tiyatro izlemekten zevk alan,
- Ü Üst düzeyde sözel yeteneği olan,
- Ü Okuduğunu ve izlediğini yorumlayabilen, eleştirebilen,

- Ü Dilini sözlü ve yazılı olarak etkili kullanabilen,
- Ü Sahne sanatlarına ilgili,
- Ü Yaratıcı yapıya sahip olması gerekir.

Bale dansçısı olmak isteyen bir kimsenin;

- Ü Bedence sağlam yapılı olması,
- Ü Kemik ve kas yapısının ayak parmakları üzerinde yürümeye, koşmaya ve dönmeye elverişli olması,
- Ü Ezgileri ve ritimleri ayırt etme yeteneğine sahip olması,
- Ü Uzun ve yorucu çalışmalar yapması gerektiğinden, sabırlı olması,
- Ü Yaratıcı olması,
- Ü Yönergelere uygun davranması,
- Ü Başkaları ile iş birliğine açık olması gerekmektedir.

Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi programında okumak isteyenlerin;

- Ü Tiyatroya, güzel sanatlara ilgili ve bu alanlarda başarılı,
- Ü İnsanlarla iyi iletişim kurabilen, aktif, girişimci, başkalarını etkileyebilen,
- Ü Sabırlı ve sorumluluk sahibi kimseler olması gerekir.

Sinema ve Televizyon programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Olayları dikkatle izleyip gözleyebilen,
- Ü Ayrıntıyı algılayabilen,
- Ü Değişik görüntülerden ilgi çekici kompozisyonlar oluşturabilen,
- Ü Yaratıcı bir kişi olması gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMLARI VE KOŞULLARI

Bu alanda eğitim alan bireyler kapalı ortamlarda çalışırlar.Çevirmen, yönetmen, sahne ve kostüm tasarımcıları, tiyatro teknisyenleri ile iletişim halindedir.

Bale dansçısı genellikle kapalı ortamlarda gösterisini sunar, ancak zaman zaman açık-hava tiyatrolarında da oyunun sergilendiği olur. Bale dansçısı oyunda bir ekibin üyesi olarak rolünü yapar. Temsiller genellikle gece verildiği için bale dansçısı gündüz dinlenir veya provalara katılır. Geceleri, hafta sonu ve bayram tatillerinde görev yapmak durumundadır. bale dansçısı; koreograflarla, meslektaşlarıyla, bale eğitimleriyle, orkestra şefiyle, bale piyanistiyle, sahne sorumlusuyla, sahne müdürüyle, repetitörle (koreograf yardımcısı) iletişimde bulunur.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Tiyatro (Oyunculuk) mezunları, TRT'de, sinema alanında ve çeşitli sanat dallarında, dergi ve gazetelerin sanat bölümlerinde iş bulabilirler, bağımsız olarak çalışabilirler. Oyun yazarlığına yeteneği olanlar, yalnızca tiyatro metni yazmakla kalmayıp her türlü dramatik metin (reklam, televizyon, radyo, video, sinema) yazma olanağı bulabileceklerdir.

Tiyatro eleştirmeni ve dramaturji alanı mezunları;k ultiir ve sanat vakıflarında çalışarak, çeşitli sanatsal etkinliklerin düzenlenmesinde, şehir, devlet ve özel tiyatro topluluklarında dramaturg, genel yönetmen yardımcısı olarak çalışır. Çeşitli yayın kuruluşları adına tiyatro eseri çevirmenliği yapar. Çeşitli gazete ve dergilerin sanat bölümlerine sanat eleştirileri yazıları yazar. Reklam ajanslarında art direktör veya metin veya reklam yazarlığı yapar. Çocuk tiyatrolarında ve eğitim kurumların da yaratıcı drama eğitimi mezunlarının iş bulma imkânı mevcut olup, üniversite kontenjanlarında söz konusudur.

Dekor-Kostüm tasarımcıları mezun olduktan sonra resmî ve özel tiyatrolarda, film ve televizyon şirketlerinde görev alabilirler.

Bale dansçıları, sanatçı unvanıyla Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü (Ankara) ile bu kuruma bağlı Opera ve Bale Müdürlüklerinde, ayrıca özel bale topluluklarında görev alabilir. Bunun dışında, eğitici olarak Devlet Konservatuarları ile özel bale kurslarında çalışma alanı bulabilirler. Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı bir kurum olan Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğündeki orkestra, opera ve bale sanatçı kadroları her yıl Maliye Bakanlığı vizesi ile temin edilmektedir. Dolayısıyla yıl içinde Kurumun açtığı bale sanatçısı sınavına müracaat çok fazla da olsa ancak uygun görülen kadro sayısı kadar sanatçı alınabilmektedir. Devlet Opera ve Bale Müdürlükleri halen Ankara, İzmir, İstanbul ve Mersin gibi büyük illerde bulunmakta bazı illerde de kuruluş çalışmaları devam etmektedir. Bale dansçılığı programını bitirenlere “Modern Dansçı” unvanı ile görev alabilirler.

Sahne ve gösteri sanatları yönetmenleri, Devlet tiyatro, opera ve balelerinde, belediyelerin konser salonlarında, kamu ve özel kuruluşların festival ve sergi çalışmalarında görev alabilirler.

Sinema ve televizyon programında öğrenim yapmış kişiler film yönetmeni, seslendirme, senaryo yazarlığı, kurgu, ışıkçılık, görüntü yönetmenliği, stüdyo şefliği vb.

tanıtım, program ve reklamcılık alanlarında çalışabilirler. TRT’de, sinema endüstrisinde, video kuruluşları ile reklamcılık sektöründe çalışabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Tiyatro bölümü mezunları devlet tiyatrolarında ve özel tiyatrolarda "Oyuncu", "Rejisör", "Yönetici", "Teknik Eleman" (Dekorcu-Kostümcü vb.) unvanları ile çalışabilirler.

Tiyatro ve dramaturji alanı mezunları, “Tiyatro Eleştirmeni ya da Dramaturg “ olarak görev yaparlar. Tiyatrolarda oyuncu olarak da çalışabilirler. Oyun yazma yeteneği olanlar “tiyatro yazarı” olarak tiyatro, sinema, radyo ve televizyon için uzun ve kısa süreli oyunlar yazabilirler. Eleştirmen olarak, yazılmış oyunları eleştirebilirler. Dramaturg olurlarsa oyunların sahneye konması için gerekli çalışmaları yaparlar. Devlet Tiyatrolarında ve özel tiyatrolarda, televizyon, radyo, dergi ve gazetelerde çalışabilirler. Bu bölüme girebilmek için, öğrenci seçme sınavında (ÖSS) “Tiyatro eleştirmenliği ve Dramaturji ” bölümü için gereken sözel puanı almak, gerekmektedir. Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.

Dekor-Kostüm bölümü mezunlarına lisans diploması ve “Dekor-Kostüm Tasarımcısı / Sanatçısı” ünvanı verilir.

Bale dansçılığı eğitimi çeşitli üniversitelere bağlı Devlet Konservatuarlarının Bale Bölümlerinde verilmektedir. Bale dansçılığı, Konservatuar Bale Bölümünde orta devre 3 yıl, lise devresi 3 yıl, lisans devresi 4 yıl olmak üzere toplam 10 yıl süren bir eğitimi gerektirmektedir.

Sahne ve gösteri sanatları yönetimi programından mezun olanlara “Sahne ve Gösteri Sanatları Yöneticisi” ünvanı verilir.

Sinema-televizyon programını başarı ile tamamlayan öğrencilere lisans diploması verilir ve bu diplomada öğrenim yapılan ana sanat dalı ve sanat dalı belirtilir. Mezunları, film yönetmenliği, seslendirme, senaryo yazarı, kurgu, ışık, görüntü yönetmeni, stüdyo şefi ünvanları ile çalışabilirler.

Bu bölümlere ön kayıtla öğrenci alınmakta, lisans, yüksek lisans ve doktora aşamalarında eğitim yapılmaktadır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

3. FONETİK SANATLAR

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonunda fonetik sanat alanında ait meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Atatürk her alanda olduğu gibi sanatsal alanlarda da ülkemizin çağdaş bir düzeye gelmesi için büyük çabalar göstermiş ve bu yönde çeşitli sanat kurum ve kuruluşlarının yaygınlaşması için uğraş vermiştir. Sayıları her geçen gün artan ve ülkemizin “sanatçı”, “eğitimci” ve “sanat eğitimcisi” alanlarındaki gereksinimleri karşılamak amacıyla eğitim veren bu kurumlar aynı zamanda, müzikte uluslararası atılımlar yapmak, Türk müziğini yurt içi ve yurt dışında tanıtmak ve uluslararası evrensel müziğe taşımak amacını da gütmektedir. Bu doğrultudaki çalışmalar Cumhuriyetten günümüze Atatürk’ün ilkeleri doğrultusunda artarak devam etmiş ve ülkemizin sanatsal görünümünün çağdaş bir düzeye gelmesine katkıda bulunmuştur. İlgi ve yetenekleri doğrultusunda müzik eğitimi verilen kurumlardan eğitim görerek mezun olan bireyler, ülkemizin bu alandaki gereksinimlerini karşılamak, müzik sanatını meslek olarak seçmek ve bu doğrultudaki beklentileri yönünde akademik çalışmalarda bulunmak amacıyla eğitimlerini ve mesleki çalışmalarını sürdürmektedirler.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Bando Şefi
- ü Çalgı Yapımcısı
- ü Kompozitör
- ü Müzik Bilimcisi
- ü Ses Sanatçısı
- ü Piyano ve Harp Sanatçısı
- ü Yaylı Çalgı Çanatçısı
- ü Nefesli ve Vurmalı Çalgı Sanatçısı
- ü Opera Sanatçısı
- ü Müzik Öğretmeni

Bando Şefi

Tanımı

Türk Silahlı Kuvvetler bandolarını, diğer resmî ve özel bandoları yönetmek için gerekli bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Ulusal bayramlarda, resmi törenlerde bandosunu yönetmek,
- Ø Bandosunun müzik niteliğini geliştirici çalışmalar yapmak,
- Ø Bulunduğu kentte halka açık konserler düzenlemek,
- Ø Görev yerinde bağlı olduğu yetkililere kendi alanlarında danışmanlık yapmaktır.

Müzik Aleti (Çalgı)Yapımcısı

Tanımı

Müzik aletlerinin yapım ve onarımının standartlara uygun şekilde yapabilecek bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Çalgı yapımında çalışan sanatçıya çalgıyı tasarlamak,
- Ø Çalgı için uygun malzemeyi belirleme ve satın alınmasını sağlamak,
- Ø Çalgı yapımı için gereken işlemleri belirlemek,
- Ø Her işlem bitiminde kalite kontrolünü yapmak,
- Ø Çalgının tüm sesleri verebilecek nitelikte olması için gereken düzeltmeleri yapmak,
- Ø Çalgıda meydana gelen bozukluğun kaynağını belirlemek,
- Ø Bozuk parçanın yerine yenisini takma, gerekli ayarları yapmak,
- Ø Çalgının bakımı için kişileri eğitmektir.

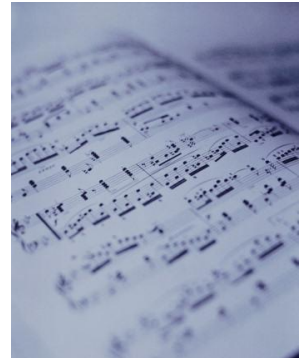
Kompozitör

Tanımı

Müzik alanındaki geleneksel ve çağdaş yapıtları ayrıntılı olarak inceleyecek ve çeşitli formlarda besteler yapabilecek bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Kendi başlarına senfoni, opera bale veya oda müziği üretmek
- Ø Film, tiyatro yapıtlarına besteler yapmaktır.

Kompozisyon programına konservatuvarın kompozisyon bölümünden mezun olanlar alınır.

Müzik Bilimcisi (Yorumcu)

Tanımı

Müziğin çeşitli üsluplarına ve şarkı söyleme tekniklerine ait gerekli bilgiye sahip, değişik çalgıları çalma becerisi olan kişidir.

Görevleri

- Ø Mezunlar yorumcu olarak görev yapmaktadırlar.

Ses Sanatçısı

Tanımı

Uluslar arası alanda müziğini taşıyabilecek, açıklayabilecek, karşılaştırmalar yapabilecek ve temsil ettiği müziğin değerlerini dünya ile bütünleştirebilecek bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Türk Müziğini (Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği) işleme, geliştirme, yayma ve derlemek,
- Ø Ses ve gösteri alanında klâsik sanat değeri olan eserleri üslûp ve tavır özelliklerine ve çağdaş kurallara göre, geliştirip yeniden işleyerek uluslararası hak ettiği yeri sağlamak üzere eğitim ve öğretim yaptırmak,
- Ø Ses ve gösteri alanında öğrencinin kişiliğinden kaynaklanan özellikler ile meslekleri özellikleri içeren bilgileri bulundurma, bulunan bilgileri beyinlerine depolama ve elde edilen bilgilerle sentez yapmaya alıştırmak,
- Ø Eğitici ve öğretici açıklamalı konserler, gösteriler ve çalışmalar yapma ve düzenlemek.
- Ø Yeniden yaratılan müzik ve gösteri eserlerini icra etme, sahnelerde uygulayabilecek ana sanat dalları ile sanat dallarını gerektiğinde faydalanmak,
- Ø Ses Eğitimi Bölümü'nün yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarını ilgili kuruluşlarda eğitime geçilecek şekilde hazırlama ve faaliyete geçirmek,

- Ø Amaçların yaşama geçirilebilmesi için bölüme ait kütüphane, arşiv ve laboratuvarlar açmak.
- Ø Bölüm amacını gerçekleştirmek için gerektiğinde konser ve gösterilerin yanı sıra kurslar, seminerler , konferanslar,paneller,sempozyumlar vb. düzenlemektir.

Piyano Ve Harp Sanatçısı

Tanımı

Yaylı ve vurmali, üflemeli çalgılar dışında kalan çalgılardan birini ustaca çalabilecek bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Orkestra üyesi veya solist olarak müzik icra etmek,
- Ø Eğitici olarak piyano ve harp çalgılarından birine ait çalış teknikleri konusunda öğrencilere beceri kazandırmaktır.

Yaylı Çalgı Sanatçısı

Tanımı

Keman, viyola, viyolonsel, kontrbas adlı çalgılardan birini ustaca çalabilecek bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Orkestra üyesi veya solist olarak müzik icra etmek,
- Ø Eğitici olarak yaylı çalgılardan birine ait çalış teknikleri konusunda öğrencilere beceri kazandırmaktır.

Nefesli Ve Vurmali Çalgı Sanatçısı

Tanımı

Davul, flüt, gibi çalgılardan birini ustaca çalabilecek bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevler

- Ø Orkestra üyesi veya solist olarak müzik icra etmek,
- Ø Eğitici olarak nefesli ve vurmali çalgılardan birine ait çalış teknikleri konusunda öğrencilere beceri kazandırmaktır.

Opera Sanatçısı

Tanımı

Opera sanatına ait bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevler

- Ø Kendisine verilen rolü oynamak,
- Ø İlgili televizyon ve belediye kurumlarda sanatçı ve konservatuvarlarda öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Etnomüzikolog

Tanımı

Çeşitli kültürlerin ürünlerini incelemek ve geleneksel Türk müziği konusunda çalışmak için gerekli bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Geleneksel müziğimizin kaynağını ve gelişimini araştırmak,
- Ø Müzik eserlerini sosyokültürel açıdan değerlendirmek,
- Ø Anadolu'da halk müziği ürünlerini derleyip geliştirerek halka sunmaktır.

Müzik Öğretmeni

Tanımı

Çalıştığı eğitim kurum ya da kuruluşunda, öğrencilere ya da yetişkinlere, müzik ile ilgili eğitim veren kişidir.

Görevleri

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlama, bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi

ve beceri kazandırmak,

- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirme, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izleme, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmak,

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Bu mesleklerin hepsinde müziğe karşı ilgi duymak gereklidir.

Bando şefliği bölümünü tercih etmek isteyenlerin müziğe yetenekli ve ilgili olmakla birlikte ,bedence sağlam ve dayanıklı kimseler olmaları gerekir.

Çalgı yapım programında okumak isteyenlerin sesleri ayırt edebilme ve ritim duygusuna sahip,şekil ilişkilerini görebilme,el ve gözü eşgüdümle kullanabilme yeteneklerine sahip,müziğe ilgili olmaları gerekir.

Kompozitör olmak isteyenlerin, sesleri ayırt edebilme yeteneğine ve sesler arasında ilişkileri görüp yeni ve özgün bileşimler yapabilecek güce sahip olmaları gerekir.

Müzik bilimcisi olmak isteyenlerin müzik seslerine karşı hassas, işitme yetenekleri iyi gelişmiş, genel yetenek ve kültür düzeyi müzik eğitimi almaya uygun, müzikle ilgili kişiliğe sahip olmalıdır.

Ses sanatçısı olmak isteyenlerin, öncelikle, güzel bir sese sahip olmaları gerekir.Israrlı ve sabırlı olmakta bu alanda başarılı olmak için gerekli niteliklerdir.

Piyano ve harp sanatçısı çok duyarlı kulağa sahip el ve gözleri sağlam olmalı. Piyano ve harp dalında başarılı olmak,uzun egzersizlere dayanabilecek güçlü bir yapıya sahip olmayı gerektirir.

Yaylı çalgı sanatçısı ve nefesli ve vurmali çalgı sanatçısı çok duyarlı kulağa sahip el ve gözleri sağlam olmalı.Bu programlarda başarılı olmak,uzun süren egzersizlere dayanabilecek kadar ısrarlı,sebatkar ve güçlü bir yapıya sahip olmayı gerektirir.

Opera sanatçısı olabilmek için sesin şana uygun olması gerekmektedir.

Folklor ve etnomüzikoloji programında sesleri ayırt edebilme yeteneğine, ritim duygusuna sahip, sosyal bilimlere ve insan bilimlerine ilgili ve bu alanlarda başarılı, araştırma ve incelemeye meraklı kimseler olmaları gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMLARI VE KOŞULLARI

Fonetik sanatlar alanında kişiler, yapacakları işe göre hem iç hem de dış mekânda çalışabilmektedirler. Bu mekânlar işin niteliğine göre; stüdyo, müzik atölyesi, konser salonları, çeşitli işletmeler, özel ve resmi kuruluşlar olabilir.

Müzik aleti (Çalgı) yapımcıları kapalı atölye ortamında çalışırlar. Ortam tozlu ve gürültülü olabilir. Ancak ses ayarının yapıldığı sırada sessizlik sağlanır. Müzik aleti yapımcıları görevlerini yaparken müzisyenlerle ve meslektaşları ile etkileşimde bulunurlar.

Müzik öğretmeni, sınıfta ve müzik odasında görevini genellikle ayakta yürütür.

E. İŞ BULMA İMKÂNLANI

Bando şefi mezunlar Türk Silahlı Kuvvetlerinde Kara, Deniz komutanlığına bağlı bandolarda yönetici subay (şef) olarak görev yaparlar. Mezunların bir kısmı armoni mızıkaları ve bandolara eleman yetiştiren Silahlı Kuvvetler Mızıkça Okuluna meslek dersleri öğretmenliği yapmaktadır.

Çalgı yapımcısı resmi kurumlarda müzik aleti yapımcısı unvanı ile görev alırlar. Bu ünvanın başında uzmanlaşan çalgı türünün adı da yer alır. Müzik aletleri yapan veya satan işletmelerde görev alabilirler veya kendi işletmelerini kurabilirler

Kompozitörler kendi başlarına senfoni, opera bale veya oda müziği üretebilirler. Film, tiyatro yapıtlarına besteler yapabilirler.

Müzik bilimcilerinin; çalıştığı yerler, çeşitli devlet orkestraları, özel sektör orkestraları, devlet opera ve kurumlarıdır. Özellikle televizyon sektöründe iş bulmaları daha fazladır.

Ses sanatçısı televizyon şirketlerinde Devlet Korolarında ses sanatçısı olarak çalışabilirler. Öğretmenlik için tezsiz yüksek lisans yapanlar ortaöğretimde müzik öğretmeni olarak görev alabilirler.

Piyano ve harp sanatçıları, Yaylı Çalgılar sanatçıları, Nefesli ve Vurmalı Çalgılar sanatçıları Kültür Bakanlığına bağlı senfoni orkestralarında, Devlet Opera ve Bale orkestralarında, oda müziği topluluklarında orkestra üyesi veya solist olarak müzik icra ederler. Bazı sanatçılar eğitici olarak piyano ve harp birine ait çalış teknikleri konusunda öğrencilere beceri kazandırır. Televizyon şirketlerinde, düğün salonlarında ve gazinolarda iş bulmaları çok rahattır.

Müzik bilimcileri araştarmacı, akademisyen, eğitimci, müzik yazarı, müzik eleştirmeni, eğitimci, program yapımcısı, danışman vb. görevlerde bulunabilirler.

Opera sanatçısı devlet operasında ve ilgili televizyon, kurumlar da sanatçı ve konservatuarlarda öğretim üyesi olarak çalışabilirler.

Müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda müzik öğretmeni olarak çalışırlar. Koro, Çalgı ve Çalgı Toplulukları, Dini Musiki, Çalgı Bakımı ve Onarımı, Sanat Sosyolojisi, Sanat Eserlerini İnceleme, Geleneksel ve Çağdaş Türk Müziği, Müzik Tarihi, Grupla Çalışma Teknikleri, Müziksel İşitme ve Okuma, Orkestra, Piyano-Çalgı konularında ders verirler.

Yetenekli kişilere özel müzik dersleri de verebilirler.

F. EğİTİM VE KARIYER İMKANLARI

Fonetik sanat alanında, ilgili mesleğin eğitimine girebilmek için;

Öğrenci Seçme Sınav'ında (ÖSS) Özel Yetenek Sınavına Katılmak için gerekli baraj puan almak ve özel yetenek sınavına katılarak başarılı olmak gerekmektedir.

Fonetik sanatlarda eğitim süresi dört yıldır. Mezun olanlar lisans diploması alırlar. Lisans eğitiminden sonra alanlarında yüksek lisans ve doktora eğitimi alarak kariyerlerini yükseltebilir, üniversitelerde görev alabilirler.

Opera programına liseyi konservatuarda okumuş olanlar alınmaktadır.

Müzik bilimcileri (yorumcular) lise tahsiline dayalı 1 yıl meslekî hazırlık + 4 yıl (8 yarıyıl lisans eğitimi) almaktadır.

Konservatuarda müzikoloji, temel bilimler, kompozisyon, ses eğitimi, yaylı çalgılar, nefesli çalgılar ve vürmalı sazlar, şeflik, çalgı yapımı, şan, opera, piyano, harp gibi müzikle ilgili bölümler vardır. Konservatuar bitiren kimselere konservatuar diploması verilir ve diplomada eğitim gördüğü alan belirtilir. Konservatuarda eğitim süresi hazırlık sınıfıyla 5 yıldır. Hazırlık sınıfında başarılı olmayan öğrencinin okulla ilişkisi kesilir.

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

Kültür ve sanat bir milletin kimliğidir. Bir toplumun uygarlığı, onun sanat değerleri ve kültür varlıkları ile simgelenir. Kültürün zenginlik kazanmasında sanat çalışmalarının önemi çok büyüktür. Sanat eğitimi ve etkinlikleri, çağdaşlaşmayı ve ekonomik kalkınmayı amaçlayan bilimsel ve teknolojik çalışmaları da içerir.

Genç kuşakları; özgür düşünebilen, ön yargısız, yeniyi arayan, deneyen kişiler olarak yetiştirmek gerekir. Demokratik toplumlar özgür düşünüp yaşatabilen bireylerle kurulabilir ve yaşatılabilir. Çağın ileri uygarlık düzeyine damgasını vuran milletler bu ilişkiyi çok önceden görmüşler ve bu yönde eğitim kurumlarında bireyleri araştıran, yaşatan, bulan kişiler olarak yetiştiren yeni programlar uygulamış ve bunlara yer vermişlerdir.

Milli Eğitimin Temel Kanunu, Güzel Sanatlar alanında özel ilgi ve yetenekleri belirlenen çocukları yetiştirmek üzere temel eğitim ve orta öğretim seviyesinde okullar açılabilceğini hükme bağlamıştır. Belirlenen amaçları gerçekleştirme yönünde “ Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri” kurulmuştur.

Amaçları:

- Ø Güzel Sanatlar dallarında yetenekli öğrencilerin yaratıcı, yapıcı ve yorumcu yeteneklerini geliştirmek.
- Ø Öğrencileri araştırmacı ve geliştirici çalışmalara yönlendirmek, yetenekleri doğrultusunda bağımsız, doğru ve seçenekli yorumlar ve uygulamalar yapabilecek yaratıcı kişiler olarak yetiştirmek,
- Ø Öğrencilerin ulusal ve evrensel, tarihi yeni sanat eserlerini tanımları ve anlamlarına yardımcı olmaktır.

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Resim Bölümünden mezun olan Öğrenciler;

- Ø Üniversitelerin Resim Öğretmenliği bölümlerine,
- Ø Güzel sanatlar fakültelerini
- Ø İç Mimarlık,
- Ø Resim,
- Ø Heykel,

- Ø Seramik,
- Ø Grafik,
- Ø Tekstil,
- Ø Sahne Dekorları,
- Ø Kostüm
- Ø Fotoğraf,
- Ø Endüstri Ürünleri tasarımı,
- Ø Nefesli Çalgılar,
- Ø Vurmalı Çalgılar,
- Ø Sinema ve Televizyon bölümlerine;

**Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümünden mezun olan öğrenciler
ise ;**

- Ø Üniversitelerin Müzik öğretmenliği bölümlerine;
- Ø Devlet konservatuarlarının
- Ø Orkestra Şefliği,
- Ø Piyano Ana Sanat Dalı,
- Ø Üflemeli Çalgı,
- Ø Müzikoloji,
- Ø Sahne Sanatları bölümlerine

başvurabilirler.

DÜŞÜNÜN: Bu alanı seçmenizde etkili olan faktörlerden 5 tanesini yazın.

“Bazı bireyler kendilerini yeterince tanımadan, meslekler hakkında araştırma yapmadan;

Ø Arkadaş grubundan ayrılmamak

Veya

Ø alanda yetenekli olmadığı halde, bir meslek elemanına karşı yaşanan özenti duygusu

gibi sebeplerle kendilerine uygun olmayan alanlara yönelerek hata yapmaktadırlar.

Unutmayın ki; bir alanda başarılı olabilmek için sadece o alana ilgi duyuyor olmak yetmez, o alana ilişkin yeteneğe de sahip olmak gerekir.

YABANCI DİL ALANI

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu faaliyet sonucunda yabancı dil alanındaki meslekleri tanıyacaksınız.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Bilgi çağı toplumunun gereksinimleri doğrultusunda yabancı dil öğrenimi ve kullanımı kaçınılmaz hâle gelmektedir. Nitekim iletişim alanındaki hızlı değişim çok yakından gözlemlediğimiz bir olaydır. Günlük yaşantımızın bir parçası hâline gelmiş olan medya, bilgisayar sistemleri ve internet; kişiler, ülkeler ve kıtalararası iletişimi büyük ölçüde hızlandırmıştır. Bu bağlamda yabancı dil kullanımı da yaşamın önemli bir parçası hâline gelmiştir. Dolayısıyla ülkemizde ilköğretim, ortaöğretim ve yüksek öğrenim kurumlarında yabancı dil eğitimine verilen önem gün geçtikçe artmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- Ü Yabancı Dil Öğretmenliği
- Ü Filoloji (Dil ve Edebiyat)
- Ü Mütercim Tercümanlık
- Ü Dil Bilimi
- Ü Turist Rehberliği

Yabancı Dil Öğretmeni

(İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça, Japonca, Rusça)

Tanımı

İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilere müfredatlarındaki İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça, Japonca, Rusça; dilbilgisi, konuşma, yazma, dinleme, okuma ve anlama becerileri kazandırma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlama, bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirme, başarıyı artırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişmeleri izleme, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmak,

Filolog

Tanımı

Çeşitli ülkelerin edebiyat tarihini, edebi eserlerini, kültürünü, dilini, eserlerin yazıldığı dönemleri siyasal yaşantısını ve fikir akımlarını aktarabilen; o dilde şiir, tiyatro, roman, kısa öykü, ve eleştiri metinlerini çözümleme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Uzmanlaştığı alanın dilini ve o dilin gelişimini çok iyi bilmek,
- Ø Yabancı dil ve kültürlerle ilgili araştırmalar yapmak,
- Ø Metin çözümlemeleri ve eleştiri yapmak,
- Ø Kendi alanındaki ülkenin edebiyat tarihini, edebi eserlerini, kültürünü ve dilini çözümlemektir.

Dil Bilimci

Tanımı

Ana dil esas olmak üzere çeşitli dillerin yapıları, kullanımları ve tarihleri ile ilgili araştırma ve inceleme yapma bilgi becerisine sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Dilleri araştırmak, incelemek ve bu alanda yöntem geliştirmek,
- Ø Dillerin yapısı, kullanımı ve tarihi hakkında araştırmalarda bulunmak,
- Ø Dil aileleri hakkında araştırmalar yapmak,
- Ø Elde ettiği verileri değerlendirerek dillerin yapısı kullanımı ve tarihi ile ilgili bilgiler oluşturmaya çalışmak,

- Ø Değişik ülke ve toplumların sembol-sistem biçiminde kullandıkları ortak nitelikli iletişim sistemini incelemektir.

Mütercim Tercüman

Tanımı

Anadilini ve en az bir yabancı dili çeviri yapabilecek düzeyde bilen; her iki dilin kültürü ve kurumları konusunda bilgili, sosyal bilimler, siyaset bilimi, ekonomi, edebiyat, tarih gibi konularda kuramsal ve eleştirel bilgi birikimine sahip ve terminolojileri bilen, yazılı ve sözlü çeviri yapabilen kişidir.

Görevleri

- Ø Çeviri yapacağı dilde yazılı edebi eserleri, metinleri, bilimsel makaleleri, gazete ve dergileri, siyasi, hukuki, ekonomik teknik ve diğer türdeki eserleri dikkatle okumak,
- Ø Metnin anlam bütünlüğünü ve ifade doğruluğunu bozmadan diğer bir dile tam olarak çevirmek,
- Ø Yapılan çevirilerin doğruluğunu kontrol etmek,
- Ø Simültane (eşzamanlı) çeviri yapmaktır.

Turist Rehberi

Tanımı

Çağdaş turizm anlayışına uygun olarak yabancı dil bilen, turistik yerlerde görev yapabilecek yüksek düzeyde bilgi ve beceriye sahip kişidir.

Görevleri

- Ø Uzmanlaştığı alandaki yabancı dile hâkim olmak,
- Ø Tanıttığı bölgenin tarihine ve kültürüne hâkim olmak ve bunu yabancı dille turistlere aktarmak,
- Ø Sorumluluğundaki grubun sorunlarının çözümüne yardımcı olmak,
- Ø İnsan ilişkilerinde başarılı olmaktır.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Yabancı Dil Öğretmenliği programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- Ü Üstün akademik yeteneğe sahip
- Ü Sözlü ifade gücü gelişmiş
- Ü Sabırlı
- Ü İnsanlarla iletişim halinde olmayı seven
- Ü Yaratıcı zekâ ve güçlü bir belleğe sahip bir kimse olması beklenir.

Dil Bilimi programını tercih etmek isteyen öğrencinin;

- Ü Farklı kültürleri tanımaya ilgi duyan,
- Ü Dile yatkınlığı olan,
- Ü Araştırmayı ve ayrıntılarla uğraşmayı seven,
- Ü Sabırlı,
- Ü Tarih, sosyoloji gibi alanlarla ilgili
- Ü Güçlü bir belleğe ve dikkate sahip bir kişi olması beklenir.

Filoloji ve Mütercim Tercümanlık programını tercih etmek isteyen öğrencilerin;

- Ü Üst düzeyde genel akademik ve sözel yeteneğe sahip,
- Ü Üst düzeyde okuduğunu anlama gücüne ve güçlü bir belleğe sahip,
- Ü Yabancı dillerle ve kültürlerle ilgili,
- Ü Uzun süre yazılı metinler üzerinde çalışma yapmaya istekli bireyler olmaları gerekir.

Turist Rehberliği programını tercih etmek isteyen öğrencilerin;

- Ü Kolay iletişim kurabilen,
- Ü Dış görünümüne dikkat eden temiz ve bakımlı ,
- Ü Bir yabancı dili çok iyi konuşabilen,
- Ü Yeni insanlarla tanışmaktan hoşlanan,
- Ü Gezmeyi seven ve değişiklikten hoşlanan,
- Ü İnsanlarla karşı saygılı, güvenilir ve güler yüzlü,
- Ü Bir grubun sorumluluğunu üstlenecek güven ve cesarete sahip,
- Ü Konuşması düzgün, anlaşılır ve ses tonu yumuşak bir kimse olması gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Yabancı dil öğretmenlerinin çalışma ortamları genellikle okullar ya da dershaneler olduğundan kapalı ortamlardır. Bu meslek insanlarla bire bir iletişim kurmayı gerektirir.

Filolog ve dil bilimcilerin çalışma ortamları çalıştıkları sektöre göre değişiklik gösterir. Açık veya kapalı mekânlar olabilir.

Mütercim tercümanlar genellikle kapalı ortamlarda tek başlarına ve oturarak çalışırlar.

Turist rehberlerinin çalışma zamanları belli değildir. Tam zamanlı, yarı zamanlı, gece, hafta sonu veya mevsimlik çalışabilirler. Yerli ve yabancı turistlerle, otel, restoran personeli ile tur operatörleri, enformasyon memurları ve çok değişik meslek elemanları ile iletişimde bulunurlar. Meslek açık havada çalışmayı ve seyahat etmeyi gerektirir.

E. İŞ BULMA İMKÂNLANI

Yabancı dil öğretmenleri; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmî, özel okul ve dershanelerde öğretmenlik yapabilirler. Yabancı dil ile öğretim yapan üniversitelerin hazırlık okullarında okutman olarak çalışabilirler. Yabancı dil bilmeyi gerektiren bazı özel kuruluşlarda görev alabilirler.

Filologlar (Dil ve Edebiyat mezunları); Kültür ve Turizm Bakanlığı başta olmak üzere resmî kuruluşların dış ilişkiler servisinde, medya sektöründe (TV ve gazetecik, yayıncılık, reklâm), sektörlerin halkla ilişkiler ve insan kaynakları birimlerinde, tiyatro – sinema alanlarında çalışabilirler.

Mütercim Tercümanlar; elçilikler, Dışişleri Bakanlığı , Devlet Bakanlıkları, Başbakanlık, tercüme büroları, yayınevleri, dergiler, gazeteler, film stüdyoları ve uluslararası kuruluşlarda görev alabilirler. Ayrıca mütercim tercümanlar özel büro açarak bağımsız da çalışabilirler.

Dil Bilimciler; özel sektörde halkla ilişkiler bölümlerinde, çeviri bürolarında, bankaların dış ilişkiler ve kambiyo servislerinde görev yapabilirler.

Turist Rehberleri; Turizm Bakanlığı ve bağlı birimlerinde, özel turizm şirketlerinde, seyahat acentelerinde iş bulabilirler. Söz konusu meslek alanlarında öğrenimini tamamlayan kişiler yukarıda belirtilen meslekî alanlar arasında geçiş yapma imkânına

sahiptirler. Örneğin öğretmenlik sertifikası olan bir mütercim tercümanın öğretmenlik yapabilmesi gibi...

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Türkiye’de yabancı dil eğitimi ilköğretim 4. sınıftan itibaren başlamaktadır. Ortaöğretim seviyesinde farklı kategorilerdeki ortaöğretim kurumlarında değişik yabancı dil programları uygulanmaktadır. Yüksek öğrenimini yabancı dil ile ilgili bir bölümde yapmak isteyen öğrenciler 9. sınıftan yabancı dil alanına yönelmelidirler. Okullarında yabancı dil bölümü açılmasına imkân olmayan öğrenciler, okullarının belirlediği yabancı dil bölümü olan bir okula yönlendirilirler. Ortaöğretim kurumlarında yabancı dil alanında sözel derslerin yanı sıra haftalık 12 saatlik bir dil programı uygulanmaktadır. Dil alanında öğrenim görmediği hâlde yüksek öğrenimini bu alanda yapmak isteyen öğrencilerin, ÖSS de katsayı oranı daha düşük olacaktır.

Yabancı dil eğitimini lisans düzeyinde tamamlayanlar, diğer tüm ana bilim dallarında olduğu gibi, alanlarında veya ilgi duydukları bölümlerde yurt içinde ve yurt dışında yüksek lisans ve doktora programlarına devam edebilirler.

Yükseköğrenimini herhangi bir yabancı dil alanında yapmak isteyen öğrenciler sınava İngilizce, Fransızca, Almanca dillerinden birini seçerek gireceklerdir.

Ayrıca, yabancı dil bilme ayrıcalığına sahip kişiler, KPDS, TOEFL, IELTS, Proficiency gibi uluslararası geçerliliği olan sınavlarda başarılı olmak şartıyla daha kazançlı işlerde çalışabilirler.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ALANI

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu faaliyet sonucunda Beden Eğitimi ve Spor ile ilgili bölümlerde yer alan meslekleri tanıyacaksınız.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Kararına göre 2005–2006 Öğretim Yılından itibaren liseler 4 yıla çıkarılmış ve spor alanı kaldırılarak ayrıca Spor Liseleri açılmıştır. Bu liselere yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır. Bu liselerden mezun öğrenciler üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksek okullarına, ilgili okulun şartlarını yerine getirerek girebilmektedirler. Halen yaklaşık 80 üniversitede Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okul, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksek Okul bulunmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- ü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
- ü Antrenör
- ü Spor Yöneticisi
- ü Rekreasyon

Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni

Tanımı

Türk gençliğinin fizîken ve ruhen sağlıklı bir şekilde gelişimini sağlayan, sporu kitlelere yayan ve sevdiren, Türk sporunun ve sporcusunun uluslar arası alanlarda başarılı olmasını sağlayan, aynı zamanda ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde beden eğitimi öğretmenliği yapan kişidir.

Görevleri:

- Ø Beden Eğitimi konusu ile ilgili hangi bilgi, beceri, tutum ve davranışların hangi yaş düzeylerindeki öğrenci gruplarına, hangi yöntemlerle kazandırılacağını onaylı, öğretim programı ve ilgili mevzuat çerçevesinde bilmek ve uygulamak,
- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlamak ve bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve becerileri kazandırmak,
- Ø Öğrencilerin başarılarını değerlendirmek, başarı düzeylerini arttırıcı önlemler almak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişimleri izlemek, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunmak,

Antrenör

Tanımı

Bilimsel temellerde yapılan antrenmanların ve spor faaliyetlerinin geniş kitlelere yayılmasını ve üst düzeyde sporcu yetiştirilmesini sağlayan, spor alanında ihtiyaç duyulan nitelikli antrenörlük, monitörlük, kondisyonerlik ve masörlük yapan kişidir.

Görevleri

- Ø Öğreteceği spor branşı ile ilgili hangi bilgi, beceri, tutum ve davranışların hangi yaş düzeylerindeki spor gruplarına, hangi yöntemlerle kazandırılacağını, sporun kuralları ve ilgili mevzuat çerçevesinde bilmek ve uygulamak,

- Ø Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlamak ve bu planı uygulayarak sporculara alanı ile ilgili bilgi ve becerileri kazandırmak,
- Ø Sporcuların başarılarını değerlendirmek, başarı düzeylerini arttırıcı önlemler alma,
- Ø Sporcuların yeteneklerini geliştirici etkinlikler düzenlemek,
- Ø Sporcuların gelişimlerini izlemek, sorunlarının çözümüne yardımcı olmak,
- Ø Alanı ile ilgili gelişimleri izlemek, bunları değerlendirerek uygulanmasını sağlamak,
- Ø Rehabilitasyon ve spor masajını bilmek uygulamak,
- Ø Alanı ile ilgili karşılaşmalar düzenlemek, düzenlenmiş karşılaşmalara katılmaktır.

Spor Yöneticisi

Tanımı

Devlet ve özel sektör kuruluşları ve örgütlerinde, spor yönetiminde söz sahibi olan, spor yönetimi biliminin temelleri ile yetiştirilmiş yönetici ve organizatör olan kişidir.

Görevleri

- Ø Spor branşları ile ilgili, hangi bilgi, beceri, tutum ve davranışların hangi yaş düzeylerindeki spor gruplarına, hangi yöntemlerle kazandırılacağını, sporun kuralları ve ilgili mevzuat çerçevesinde bilmek ve uygulamak,
- Ø Spor yönetiminde görev almak ve karar vermek,
- Ø Eğitim verilecek grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlamak ve uygulamak ,
- Ø Yönettiği spor grubunun başarılarını değerlendirmek, başarı düzeylerini arttırıcı önlemler almak,
- Ø Sporcuların yeteneklerini geliştirici etkinlikler düzenlemek,
- Ø Yönettiği spor grubunun gelişimlerini izlemek, sorunları çözmek,
- Ø Alanı ile ilgili gelişimleri izlemek, bunları değerlendirerek uygulamak,
- Ø Alanı ile ilgili organizasyonlar düzenlemektir.

Rekreasyon

Tanımı

Serbest zaman etkinlikleri programlarını uygulayacak biçimde genel kültür ve alan bilgisi olan, yöneticilik ve eğiticilik açısından toplumun, alanın ve bireyin ihtiyaçlarını karşılayabilen, planlayıp organize edebilen kişidir.

Görevleri:

- Ø Serbest zaman etkinlikleri programlarını bilmek, bunları hangi yaş düzeylerindeki spor gruplarına, hangi yöntemlerle kazandırılacağını bilmek ve uygulamak,
- Ø Genel kültür ve alan bilgisine sahip olmak,
- Ø Spor yönetiminde görev almak ve karar vermek,
- Ø Sporcuların yeteneklerini geliştirici etkinlikler düzenlemek, serbest zamanlarının değerlendirilmesini sağlamak,
- Ø Yönettiği spor grubunun gelişimlerini izlemek, sorunları çözmek,
- Ø Alanı ile ilgili gelişimleri izlemek, bunları değerlendirerek uygulamak,
- Ø Alanı ile ilgili organizasyonlar düzenlemek
- Ø Spor animatörlüğü yapmaktır.

C. MESLEK ELEMANINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Beden Eğitimi ve Spor programında okumak isteyen bir öğrencinin;

- ✚ Sporun belli bir alanında yetenekli olması
- Ø Yetenek sınavında başarılı olması (Millî sporculara öncelik tanınır.)
- Ø Tam teşekküllü hastaneden sağlık raporunun bulunması gerekmektedir

D.ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Devlet ve özel okullarda, çeşitli spor merkezlerinde devlet ve özel sektör kurum ve kuruluşlarında, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü teşkilatlarında ve turistik tesislerde görev yaparlar. Görevlerini genellikle dışarıda ve ayakta yürütürler.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

- Ø Devlet ve özel sektör kurum ve kuruluşlarında, idarecilik, antrenörlük, animatörlük, spor uzmanlığı, kondisyonerlik, masörlük,
- Ø Öğretmenlik sertifikası alanlar Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda beden eğitimi öğretmeni olarak çalışabilirler.

F. EĞİTİM VE KARIYER İMKÂN LARI

Lisans eğitimini tamamlayanlar yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam ederek bir alanda uzmanlaşabilirler.

Öğrenim yaşamınızda kritik karar dönemleri vardır. Şu anda karar vermeniz gereken 9. sınıf sonunda yapacağınız alan türü tercihidir. Aklınızda kendinize uygun gördüğünüz bazı alanlar olabilir. Ancak aklınızdaki o alan gerçekten sizin ilgi, yetenek ve olanaklarınıza uygun mu? Bu alan sizi sahip olmak istediğiniz mesleğe ulaştırabilecek mi? Yani o alandan mezun olursanız, ÖSS’de sahip olmak istediğiniz mesleğe girmek için gerekli programı tercih edebilecek misiniz?

Bilinçli bir seçim yapmak için ailenizle birlikte okulun uzun rehberlik uzmanı ile görüşünüz.

KAYNAKÇA

Fen Bilimleri Alanı

- Ø <http://www.anadoluhayat.com.tr/basvuru/index.asp>
- Ø <http://arsiv.sabah.com.tr/2001/06/20/g02.html>
- Ø <http://arsiv.sabah.com.tr/2004/07/20/gny/tel109-20040720-200.html>
- Ø http://www.die.gov.tr/yillik/06_Egitim.pdf
- Ø www.fdd.com.tr
- Ø <http://www.freefoto.com/index.jsp>
- Ø <http://www.fem.com.tr/rehberlik/meslekler.asp>
- Ø http://www.fotosearch.com/photos-images/health-issues_4.html
- Ø <http://www.friendsvet.com/>
- Ø <http://fen-edebiyat.iku.edu.tr/fzk/tanitim.asp>
- Ø <http://www1.gantep.edu.tr/~acikgoz/v.s/matematik.htm>
- Ø <http://www.hacettepe.edu.tr/photo/beytepe/#>
- Ø <http://www.iskur.gov.tr>
- Ø <http://www.istanbulegitim.com/?sf=icerik&ID=244&ktg=237>
- Ø http://www.ist.vildiz.edu.tr/011_istatistik.php
- Ø <http://www.sanaldersane.com>
- Ø <http://www.smartdraw.com/specials/medical-anatomy.asp?id=42038>
- Ø <http://www.stat.hacettepe.edu.tr>
- Ø <http://www.tebesir.com.tr>
- Ø <http://en.wikipedia.org/wiki/DNA>
- Ø ÖSYM, Üniversiteler, YÖK Programları ve Meslek Rehberi
- Ø Türkiye İş Kurumu

Sosyal Bilimler Alanı

- Ø Artı Dershaneleri Meslek Tanıtım Kitabı
- Ø Bilkent Üniversitesi Tanıtım Kitabı
- Ø Coğrafya Öğretimi; Cemalettin Şahin
- Ø Eğitimde Uygulamalı Rehberlik; Suat Aydın

- Ø Geleceğin Gözde Meslekleri ;Doç.Dr. Osman Özsoy
- Ø Hitit- Yabancılar İçin Türkçe 1-2; Ankara Üniv. TÖMER
- Ø Meslekleri Tanıyalım; Uyarı Dershaneleri
- Ø Türk İş Kurumu
- Ø [www.GapCV.com tr](http://www.GapCV.com.tr)
- Ø www.milliyet.com

Sanat Alanı

- Ø AYTAC, Çetin; Sanat ve Uygarlık, Ankara; 1981
- Ø Bünyesinde Meslek Danışma Merkezi bulunan Türkiye İş Kurumu İl Müdürlükleri.
- Ø Dokuz Eylül Üniversitesi
- Ø İlgili Eğitim Kurumları,
- Ø İstanbul Teknik Üniversitesi
- Ø KUZGUN, Yıldız; Üniversiteler Yükseköğretim Programları ve Meslekler Rehberi
- Ø Milli Eğitim Bakanlığı Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü
- Ø Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü,
- Ø Milli Eğitim Bakanlığı Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü,
- Ø Mülâyim, Selçuk; Sanata Giriş, Bilim Teknik Yayınevi, İstanbul; 1994
- Ø Sam, İnci; Kültür Aktarımı ve Çağdaş Kültür Sorunu İçinde Sanat Eğitiminin Yeri; E.B.F. dergisi, Sayı:2, Ankara;1983
- Ø Sanat Eğitimi Sempozyumu (Ankara, 2004) Gündüz Eğitim ve Yayıncılık A.Ş.
- Ø Tüm mesleklere ait ayrıntılı bilgi için <http://www.iskur.gov.tr>
- Ø Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Ankara Meslek Danışma Merkezi,
- Ø www.bilkent.edu.tr

Yabancı Dil Alanı

- Ø EF Uluslar Arası Dil Okulları, 1997/1998
- Ø EF Akademik Yıl Eğitim Programı, 1998/1999
- Ø Final 2005 ÖSS Rehberi
- Ø Karacan Dershaneleri Yeni Sınav Sistemine Göre ÖSS Temel Bilgiler Rehberi
- Ø ÖSYM Üniversiteler Yükseköğrenim Programları ve Meslekler Rehberi, Yıldız Kuzgun
- Ø www.iskur.gov.tr
- Ø www.osym.gov.tr

Mesleki Yönelim

- Ø Kuzgun, Y.(2004) Meslek Rehberliğine ve Danışmanlığına Giriş. Ankara: Nobel
- Ø Erkan, S. (2000) Örnek Grup Rehberliği Etkinlikleri. Ankara: Pegem
- Ø Aydın D. (2002) Grup Rehberliğinin Lise 1.Sınıf Öğrencilerinin Bilinçli Alan Seçimi Yapımlarına Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi; Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara Üniversitesi